

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
SREDNJOBOSANSKI KANTON / KANTON SREDIŠNJA BOSNA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, MLADIH, KULTURE I SPORTA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, MLADIH, KULTURE I ŠPORTA

KURIKULUM NASTAVNOG PREDMETA

ARAPSKI JEZIK

ZA OSNOVNE ŠKOLE I GIMNAZIJE

Travnik, august 2025.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
SREDNJOBOSANSKI KANTON / KANTON SREDIŠNJA BOSNA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, MLADIH, KULTURE I SPORTA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, MLADIH, KULTURE I ŠPORTA

KURIKULUM NASTAVNOG PREDMETA

ARAPSKI JEZIK

ZA OSNOVNE ŠKOLE I GIMNAZIJE

Travnik, august 2025.

Kurikulum nastavnog predmeta Arapski jezik za osnovne škole i gimnazije

Izdavač: Ministarstvo obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta Srednjobosanskog kantona / Ministarstvo obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i sporta Kantona Središnja Bosna

Za izdavača: Bojan Domić, ministar

Grupa za izradu predmetnog kurikuluma:

Suad Smailhodžić, prof., voditelj
Mr. sc. Sanja Hadžihajdić, koordinatorica
Aida Salkić, voditeljica Stručnog tima

Recenzenti:

Dr. sc. Mejra Softić
Dr. sc. Zehra Alispahić

Stručni tim za razvijanje, prilagođavanje i inoviranje predmetnih kurikuluma i njihovu primjenu u osnovnim i srednjim školama na području Srednjobosanskog kantona u kojima se nastavni proces realizuje na bosanskom jeziku:

Nezira Fuško, prof., voditeljica Stručnog tima
Abdulkadir Indžić, prof., voditelj radne grupe
Iva Stanić, administrator online platforme

Lektor:

Dr. sc. Nermin Šušić

Tehnička priprema i uređenje:

Pedagoški zavod Zenica
Dr. sc. Nevzudin Buzadžija

Predmetni kurikulum preuzet od strane Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona na osnovu pisane saglasnosti (akt broj: 10-34-7329/25 od 16. 04. 2025. godine).

SADRŽAJ

A/ OPIS PREDMETA	4
B/ CILJEVI UČENJA I PODUČAVANJA PREDMETA	7
C/ OBLASNA STRUKTURA PREDMETNOG KURIKULUMA	8
D/ ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI.....	12
ODNOVNA ŠKOLA.....	12
Drugi strani jezik	
5. razred	12
6. razred	18
7. razred	24
8. razred	30
9. razred	37
GIMNAZIJA	44
Prvi strani jezik	
1. razred gimnazije	44
2. razred gimnazije.....	52
3. razred gimnazije.....	60
4. razred gimnazije.....	70
GIMNAZIJA	80
Drugi strani jezik	
1. razred gimnazije	80
2. razred gimnazije.....	89
3. razred gimnazije.....	97
4. razred gimnazije.....	107
GIMNAZIJA	117
Treći strani jezik	
3. razred gimnazije	117
4. razred gimnazije.....	125
E/ UČENJE I PODUČAVANJE.....	133
F/ VREDNOVANJE U PREDMETNOM KURIKULUMU	136
G/ PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA.....	139

A/ OPIS PREDMETA

Zahvaljujući brojnim jezičkim i izvanjezičkim faktorima moderni arapski jezik zauzima visoko mjesto među najutjecajnijim jezicima današnjice. S obzirom na to da je komunikacija univerzalna i temeljna ljudska aktivnost, ona je među najvažnijim kompetencijama koje su potrebne za razvoj cjelokupne osobe i uspjeh u životu, kako s lične tako i s profesionalne tačke gledišta. Komunikacija na arapskom jeziku omogućava interakciju s drugim kulturama i njihovim pripadnicima čime se stvaraju temelji za bolje razumijevanje i prihvaćanje drugog i drugačijeg. Kroz ova iskustva djeca i mlade osobe stječu i produbljuju znanja o drugim kulturama kao i o vlastitoj kulturi i uče se da efikasno djeluju u različitim kulturnim okruženjima jednako se zalažući za poštivanje i uvažavanje vrijednosti svih kultura. Na ovaj način jača se svijest o potrebi prevladavanja predrasuda, uočavanja sličnosti ali i različitosti u kojima je bogatstvo.

Podučavanjem arapskog jezika razvijaju se višejezičnost i međukulturna interakcija kao bitne odrednice modernog čovjeka. Samim tim, učenici u toku nastave napuštaju okvire svoje zajednice i upoznaju nove kulture, nove ljude, ostvaruju komunikaciju, razmjenjuju mišljenja, koriste nove tehnologije za komunikaciju i učenje, povezuju naučeno iz drugih područja i tako obogaćuju sebe kao učenika i kao ličnost. Na tom putu, učenik izgrađuje novi stav prema učenju i koristi refleksiju, svoj „unutrašnji govor“, postaje autonoman u procesu učenja tako što kritički promišlja o djelotvornosti načina na koji uči, prati i vrednuje napredak koji ostvaruje.

Arapski jezik igra značajnu ulogu u razvijanju vrijednosti društva kao zajednice koja njeguje različitosti i inkluzivnosti, te individualnih vrijednosti kao što su aktivno učestvovanje u pluralističkom i demokratskom društvu, saradnja, odgovorno ponašanje, integritet, solidarnost i empatija. Nadalje, znanje ovog jezika omogućava djetetu i mladoj osobi otkrivanje potpuno novih svjetova što pobuđuje znatiželju za novim saznanjima i uključuje ih u cjeloživotno učenje. Na ovaj način oni mogu iskazati svoju kreativnost, kritičko mišljenje, maštovitost i inovativnost s ciljem da se postigne samoostvarenje učenika, odnosno, dosezanje najvišeg stepena razvoja na kojem se postiže samostalnost, izražena emocionalna i socijalna inteligencija.

U kontekstu razvoja ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje arapski jezik u mnogome doprinosi kombinacijom predmetnih i generičkih kompetencija, kao što su komunikacijska kompetencija, društvena i građanska kompetencija, kulturna svijest, kreativna i produktivna kompetencija, učiti kako se uči, samoinicijativa i poduzetnička kompetencija te informatička pismenost. Kompetencijski pristup omogućava koncept učenja i podučavanja koji je usmjeren prema osobi i njenim sposobnostima te prevazilaženje instrumentalnog shvaćanja obrazovanja kao procesa u kojem pojedinac postiže određene ciljeve, u proces koji ističe njegov harmoničan razvoj.

S druge strane, iz perspektive predmetno-specifičnih kompetencija, komunikacija na arapskom jeziku podrazumijeva tri procesa:

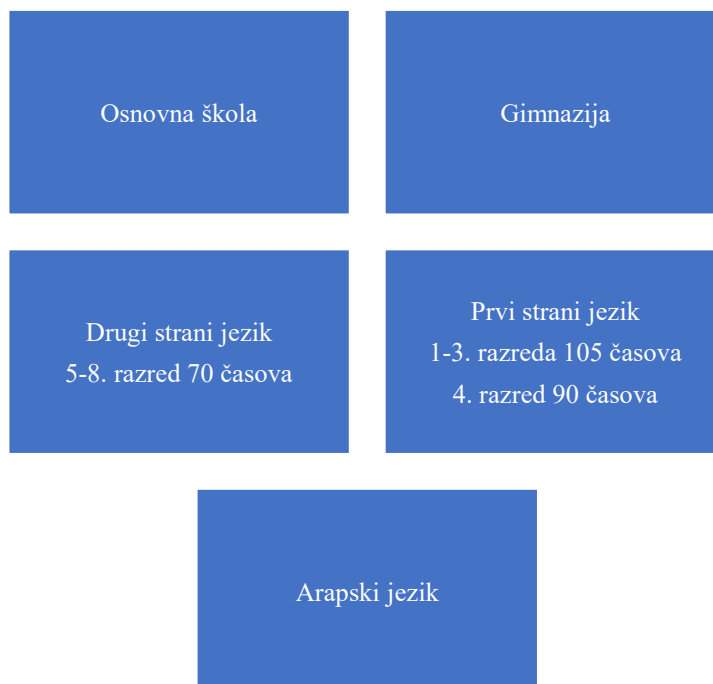
- receptivni proces kojim se kroz slušanje i čitanje razvijaju vještine razumijevanja na arapskom jeziku;
- interaktivni proces kojim se kroz govor i pisanje razvijaju vještine komuniciranja na arapskom jeziku; Zahvaljujući brojnim jezičkim i izvanjezičkim faktorima moderni arapski jezik zauzima visoko mjesto među najutjecajnijim jezicima današnjice. S obzirom na to da je komunikacija univerzalna i temeljna ljudska aktivnosti, ona je među najvažnijim kompetencijama koje su potrebne za razvoj cjelokupne osobe i uspjeh u životu, kako s lične tako i s profesionalne tačke gledišta. Komunikacija na arapskom jeziku omogućava interakciju s drugim kulturama i njihovim pripadnicima čime se stvaraju temelji za bolje razumijevanje i prihvatanje drugog i drugačijeg. Kroz ova iskustva djeca i mlade osobe stječu i produbljuju znanja o drugim kulturama kao i o vlastitoj kulturi i uče se da efikasno djeluju u različitim kulturnim okruženjima jednako se zalažući za poštivanje i uvažavanje vrijednosti svih kultura. Na ovaj način jača se svijest o potrebi prevladavanja predrasuda, uočavanja sličnosti ali i različitosti u kojima je bogatstvo.
- Podučavanjem arapskog jezika razvijaju se višejezičnost i međukulturna interakcija kao bitne odrednice modernog čovjeka. Samim tim, učenici u toku nastave napuštaju okvire svoje zajednice i upoznaju nove kulture, nove ljude, ostvaruju komunikaciju, razmjenjuju mišljenja, koriste nove tehnologije za komunikaciju i učenje, povezuju naučeno iz drugih područja i tako obogaćuju sebe kao učenika i kao ličnost. Na tom putu, učenik izgrađuje novi stav prema učenju i koristi refleksiju, svoj „unutrašnji govor“, postaje autonoman u procesu učenja tako što kritički promišlja o djelotvornosti načina na koji uči, prati i vrednuje napredak koji ostvaruje.
- Arapski jezik igra značaju ulogu u razvijanju vrijednosti društva kao zajednice koja njeguje različitosti i inkluzivnosti, te individualnih vrijednosti kao što su aktivno učestvovanje u pluralističkom i demokratskom društvu, saradnja, odgovorno ponašanje, integritet, solidarnost i empatija. Nadalje, znanje ovog jezika omogućava djetetu i mladoj osobi otkrivanje potpuno novih svjetova što pobuđuje znatiželju za novim saznanjima i uključuje ih u cjeloživotno učenje. Na ovaj način oni mogu iskazati svoju kreativnost, kritičko mišljenje, maštovitost i inovativnost s ciljem da se postigne samoostvarenje učenika, odnosno, dosezanje najvišeg stepena razvoja na kojem se postiže samostalnost, izražena emocionalna i socijalna inteligencija.
- U kontekstu razvoja ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje arapski jezik u mnogome doprinosi kombinacijom predmetnih i generičkih kompetencija, kao što su komunikacijska kompetencija, društvena i građanska kompetencija, kulturna svijest, kreativna i produktivna kompetencija, učiti kako se uči, samoinicijativa i poduzetnička kompetencija te informatička pismenost. Kompetencijski pristup omogućava koncept učenja i podučavanja koji je usmjeren prema osobi i njenim sposobnostima te prevazilaženje instrumentalnog shvaćanja obrazovanja kao procesa u kojem pojedinac postiže određene ciljeve, u proces koji ističe njegov harmoničan razvoj.
- prezentacijski proces sa fokusom na organiziranje misli i svjesnost o publici prilikom iznošenja informacija.

Pored ovih dimenzija važno je naglasiti da se kroz učenje jezika uči i o kulturnom kontekstu jezika, tj. podučavanje jezika je neodvojivo od podučavanja kulture.

Jezik kao sredstvo komunikacije među pripadnicima jedne kulture najvidljiviji je i najčešće korišten izražaj te kulture. Karakteristične odlike kulture mogu biti u vezi s različitim aspektima kao što su svakodnevni život, međuljudski odnosi, vrijednosti, vjerovanja i norme ponašanja, običaji i tradicija, neverbalna komunikacija itd. Podučavanja kulture je, s jedne strane, orijentirano na znanje i usvajanje informacija o različitim kulturama a, s druge strane, na kontekst i vještine koje treba da ima osoba u stvarnim situacijama kada se traži odgovarajuće kulturno ponašanje.

Predmet Arapski jezik pripada jezičko-komunikacijskom području i u direktnoj je vezi s Bosanskim jezikom i književnošću i drugim stranim jezicima s kojima čini ovo područje. Također, samom svojom prirodom, arapski jezik je povezan s ostalim odgojno-obrazovnim područjima. Dok nastavnici podučavaju učenike da komuniciraju na arapskom jeziku oni biraju tematiku o kojoj će se diskutirati i tako uvode različite obrazovne i odgojne teme postižući koherentnost kurikuluma.

U središtu učenja i podučavanja arapskog jezika je učenik koji je uključen u sve faze nastavnog procesa, od planiranja, preko realizacije do vrednovanja i ocjenjivanja u svrhu razvijanja punog potencijala svakog učenika u skladu s njegovim potrebama i interesiranjima te preuzimanja odgovornosti za vlastito učenje. Za realizaciju navedenog neophodan je visok nivo uzajamnog povjerenja između nastavnika i učenika, kao i između samih učenika, odnosno, okruženje za učenje u kojem se potiče slobodno izražavanje mišljenja bez pritiska i straha od neuspjeha. Metode učenja i podučavanja su primjerene dobi učenika, njihovom predznanju, sposobnostima i motivaciji. Učenici se potiču na samostalno učenje, s posebnim fokusom na svijest o prihvatanju i njegovanju višejezičnosti i suživota u globalnom kontekstu.

B/ CILJEVI UČENJA I PODUČAVANJA PREDMETA

Ciljevi učenja i podučavanja nastavnog predmeta Arapski jezik izvedeni su iz svrhe učenja i podučavanja ovog nastavnog predmeta i definisani su na sljedeći način:

1. osposobljavanje učenika za samostalnu usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku kako u školskom tako i u kontekstu šire društvene zajednice, te digitalnom okruženju s naglaskom na razvijanju višejezičke kompetencije koju diktiraju savremeni uslovi života,
2. upoznavanje učenika s kulturnim obilježjima zemalja arapskog govornog područja kao i s njihovim vlastitim kulturama, te razvijanje znanja, vrijednosti i stavova potrebnih za život u multikulturalnom društvu,
3. osposobljavanje učenika da samostalno koriste sve raspoložive resurse i strategije za učenje arapskog jezika kao i razvijanje pozitivne radoznalosti i kreativnosti,
4. razvijanje sposobnosti uvažavanja mišljenja drugih i drugačijih kao i podsticanje učenika da preuzmu odgovornost za vlastite postupke,
5. razvijanje navika usmjerenih ka cjeloživotnom učenju i izgradnji ličnosti sa svim neophodnim osobinama za rad i razvoj u skladu sa zahtjevima savremenog društva.

Ciljevi učenja i podučavanja su u međusobnoj korelaciji kao i elementi oblasne strukture predmetnog kurikulumu te kao takvi usmjeravaju razvoj i predmetno-specifičnih kompetencija i ključnih kompetencija.

C/ OBLASNA STRUKTURA PREDMETNOG KURIKULUMA

Oblasnu strukturu predmetnog kurikulumu Arapski jezik čine sljedeće tri oblasti, koje proizlaze iz opisa i svrhe te ciljeva učenja i podučavanja ovog predmeta:

- A. Komunikacijsko-jezička oblast,**
- B. Međukulturna oblast,**
- C. Razvoj ličnosti i društvene interakcije.**

Njihova konceptualna povezanost u jednu cjelinu, uravnoteženost i otvorenost prema ostalim nastavnim predmetima, posebno Bosanskom jeziku i književnosti i stranim jezicima, predstavljaju polazište za odgojno-obrazovne ishode.

A. Komunikacijsko-jezička oblast

Ova oblast podrazumijeva uspješno usmeno i pisano služenje arapskim jezikom u skladu s različitim kontekstima. Komunikacijsko-jezička oblast podrazumijeva: stjecanje znanja o vokabularu, gramatici, pravopisu, izgovoru u arapskom jeziku, kao i razvijanje sve četiri jezičke vještine (slušanje, čitanje, govor i pisanje) te razvijanje operativnog znanja za upotrebu stečenog znanja i vještina u adekvatnoj situaciji. Ova oblast pored razvijanja komunikacijskih vještina podrazumijeva i podstiče socijalizaciju te razvoj kreativnosti i kognitivnih sposobnosti.

Slušanje i razumijevanje je aktivni interpretativni proces u kojem slušaoci aktiviraju svoja slušalačka iskustva, njihovo auditivno, sintaktičko, semantičko i pragmatičko znanje, kao i svoje kognitivne sposobnosti. Proces slušanja i razumijevanja se dijeli po fazama: jezičko poimanje (akustički signali, identifikacija i razlikovanje pojedinih glasova, morfema, riječi i rečenica, intonacija); sintaktičko-semantička analiza i interpretacija (predznanje se poredi i sistematizira). Slušanje je orijentisano na razumijevanje značenja, pa je samim tim i semantička komponenta pri obradi informacija vrlo bitna. Očekivanja i predznanje utječu na razumijevanje i interakciju. Vještina slušanja i razumijevanja je preduslov ili uslov za svaki dijalog u svakodnevnom životu i temelj je za napredovanje u usvajanju arapskog jezika.

Čitanje je proces u kojem čitalac, na osnovu prethodnog znanja i/ili iskustva, gradi u svom umu novo značenje s informacijama koje je dobio iz teksta. Oslanja se na dvije međusobno povezane sposobnosti: čitanje riječi – sposobnost dekodiranja simbola na stranici, odnosno brzog prepoznavanja i analiziranja riječi te jezičko razumijevanje – sposobnost razumijevanja značenja riječi i rečenica, odnosno kognitivnih koncepata koji stoje iza njih. Cilj je i razvijanje čitalačke kulture i navika djece i mladih što će dovesti do povećanja nivoa čitalačke pismenosti.

Govor je sastavni dio ljudske komunikacije. Ona se odvija na dva plana: razumijevanje primljenog sadržaja i verbalno reagovanje na taj sadržaj. Međutim, komunikaciju ne čine samo jezički iskazi, nego i gestikulacija, mimika te paralingvistički fenomeni (pauze, ton, brzina kojom se govori i sl.). U nastavnom procesu razvijanje vještine govora se mora učiti i vježbati, kako bi bilo uspješno i izvan učionice. Govorna vježba ima sintetički karakter, što znači da je ona istovremeno posvećena i vokabularu i izgovoru, pa i gramatičkoj korektnosti. Govor može biti vođeni i slobodni. Kod slobodnog govora u fokusu nije gramatika, više je usmjeren na što

uspješniju komunikaciju, dok je vođeni govor, koji se najčešće vježba u učionici, fokusiran i na gramatičku korektnost. Kod vođenog govora vrlo bitan je redoslijed kojim se nastavni sadržaj usvaja, kao i da nastavnik obrati pažnju na tu činjenicu.

Kod vještine govora razlikujemo tri stadija, a to su: reprodukcija (imitiranje, odnosno ponavljanje određenog sadržaja), rekonstrukcija (ponavljanje sadržaja nekog teksta, pri čemu se u prvi plan stavljaju najvažniji iskazi u tekstu, a učenik je slobodniji u odabiru riječi i izraza, udaljava se od teksta) i konstrukcija (učeniku nisu potrebni predlošci, govori slobodno).

Prilikom uvođenja pisanja na arapskom jeziku nastavnik načelno treba razlikovati pisanje kao tehniku, te pisanje da bi se izrazilo tekstom. Specifičnost glasovnog sistema arapskog jezika i arapskog pisma nameće se važnim faktorom koji će utjecati na cjelokupnu nastavu arapskog jezika, posebno u početnoj fazi učenja. Usvajanju glasovnog sistema i arapskog pisma potrebno je prići selektivno i jako obazrivo.

B. Međukulturna oblast

Svijet u kojem živimo podrazumijeva višejezičnost i međukulturnu interakciju, što nameće neophodnost segmenta učenja, upoznavanja i poštivanja različitosti. Ova oblast podrazumijeva da će učenik biti sposoban da objektivno sagleda ono što je slično i ono što je različito među kulturama te da uvažava sagovornika i gradi međukulturni odnos bez stereotipizacije i predrasuda. Učenik razvija svijest i poštovanje prema načinu života drugih ljudi, obrascima ponašanja kojim je uređen njihov svijet i svjetonazorima koji upravljaju njihovim ponašanjem. Ova oblast pomaže učeniku da “živi” arapski jezik u duhu multikulturalnosti, da širi svoje vidike, što mu omogućava uspješnost kako u privatnoj tako i u profesionalnoj sferi života. Za to je potrebno znanje, svjesnost i razumijevanje odnosa između učenikovog svijeta i svijeta arapskih zemalja.

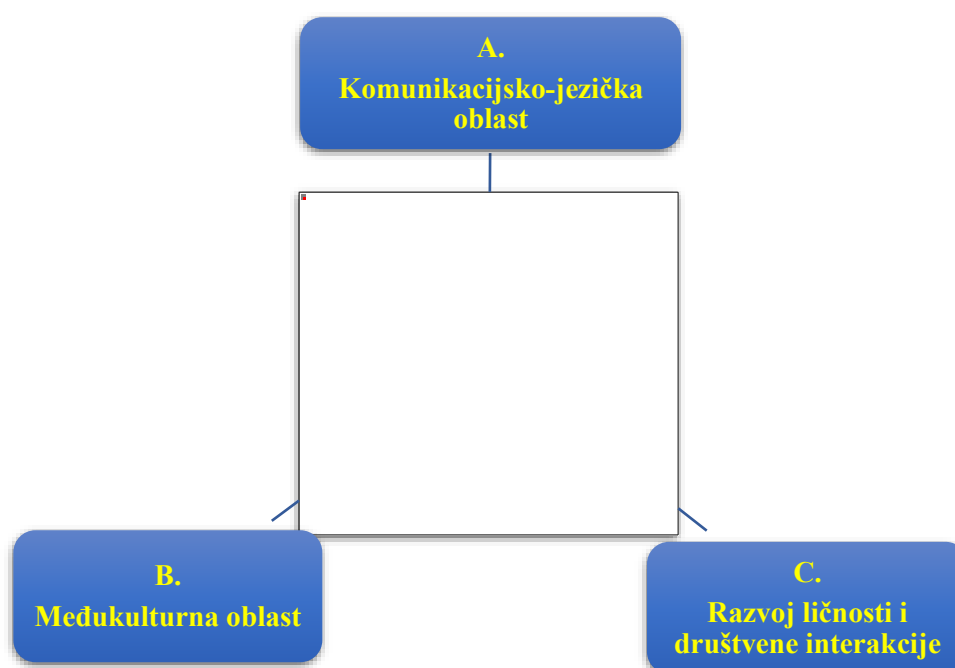
Kultura je sastavni dio svakog pojedinca, a jezik i kultura su usko povezane sastavnice ljudskog postojanja. Jezik služi za izražavanje kulture dok kultura utječe na jezik, oblikuje ga. Dakle, jezik i kultura su dva isprepletena pojma koja se ne mogu razdvajati.

S kulturom, običajima i načinom života izvornih govornika učenici se upoznaju na različite načine: kroz tekstove koji prenose činjenice i daju informacije; autentične tekstove ili simulirano autentične tekstove iz čijeg se konteksta mogu izvući određeni zahtjevi te steći komunikativna kompetencija; tekstove koji omogućavaju uočavanje sličnosti i razlika između vlastite kulture i arapske kulture.

C. Razvoj ličnosti i društvene interakcije

Tokom samog nastavnog procesa razvoj ličnosti i društvene interakcije veoma često se ne posmatra kao centralna aktivnost, ali se definitivno ne smije izostaviti u smislu oblasti koja treba biti uključena u kurikulum za arapski jezik. Razvoj ličnosti učenika se oslanja na društvene, obrazovne i kontekstualne procese od kojih je najvažnija škola. Škola ima ogroman utjecaj na razvoj stava učenika o samom sebi, pri tome posebno naglašavajući razvoj samopoštovanja, socijalne kompetencije, usvajanja univerzalnih vrijednosti, zrelog moralnog rasuđivanja, društvene svijesti i ponašanja, razvoj društvene i lične odgovornosti, metakognitivne kompetencije (učiti kako se uči), samostalnosti i samoostvarenja u učenju jezika.

Dakle, ova oblast, između ostalog, ima fokus na stvaranju saradničke i stvaralačke zajednice, s ciljem podsticanja slobode izražavanja, fleksibilnosti i originalnosti. Tokom podučavanja arapskog jezika poseban akcenat se stavlja na preduzetničku kompetenciju kako bi do izražaja došla jezička kreativnost i produkcija te konstruktivna saradnja u aktivnostima koje traže upotrebu vještina grupnog i timskog rada. S tim u vezi je i razvoj informacijske pismenosti (prikupljanje i korištenje informacija) i digitalne pismenosti (upotreba digitalnih alata u sigurnom okruženju). Učeniku se daju određene informacije o nekom području, te ga se, što je najvažnije, osposobljava da samostalno i kreativno rješava probleme, kako da samostalno dođe do informacija, kako da ih obradi, upotrijebi itd., čime se učenik aktivira i stavlja u fokus nastavnog procesa, što rezultira najvišim stepenom razvoja učenika. U tom kontekstu je bitna i upotreba metakognitivnih strategija i strategija učenja arapskog jezika, koje osposobljavaju učenika da upravlja svojim učenjem i podstiču samostalnost i odgovorno učenje. Također, neophodno je obratiti pažnju i na aktivnosti koje imaju za cilj razvoj empatije i osjećajnosti prema drugima, humanosti, solidarnosti, prijateljstva, što ima ključnu ulogu u stvaranju društvene inkluzije i kohezije.

Oblasna struktura predmetnog kurikulumu Arapski jezik

U nastavku slijedi dio koji se odnosi na odgojno-obrazovne ishode koji su okosnica predmetnog kurikulumu Arapski jezik i razrađeni su za svaku od tri oblasti na kojima se temelji. Odgojno--obrazovni ishodi pomažu nastavnicima u praćenju napretka učenika i u vrednovanju učeničkih postignuća. Tokom pripremanja procesa učenja i podučavanja nastavnik treba povezati odgojno-obrazovne ishode sa sadržajima navedenim u kurikulumu i metodama podučavanja. U tabelama su odgojno-obrazovni ishodi označeni šiframa. Skraćenice poput A.5.1. ili B.I.1. i sl. označavaju redom: oblast kojoj ishod pripada (A. Komunikacijsko-jezička oblast, B. Međukulturna oblast, C. Razvoj ličnosti i društvene interakcije), razred (5. – peti

razred, 6. – šesti razred... u osnovnoj školi, I. – prvi razred, II. – drugi razred... u gimnaziji), te redni broj odgojno-obrazovnog ishoda koji se podučava u sklopu navedene oblasti (1. – prvi ishod, 2. – drugi ishod...).

Skraćenice SJZ-1.2.2 ili SJZ-4.3.1 označavaju poveznice sa Zajedničkom jezgrom nastavnih planova i programa za strane jezike definiranoj na ishodima učenja, a skraćenice KMP-1.1.1 ili KMP-1.1.2 označavaju poveznice sa Zajedničkom jezgrom nastavnih planova i programa za kroskurikularno područje definiranoj na ishodima učenja odakle su ishodi dijelom ili u potpunosti preuzeti.

OSNOVNA ŠKOLA

Drugi strani jezik

5. razred osnovne škole /2 časa sedmično/70 časova godišnje/

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.5.1. Identifikuje glavnu poruku vrlo kratkog i vrlo jednostavnog teksta i reaguje na nju prilikom slušanja i čitanja.	- Izdvađa glavnu poruku i likove u slušanom i čitanom tekstu. - Razlikuje glavne i sporedne informacije prilikom slušanja i čitanja. - Odgovara na kratka pitanja u vezi s poznatim sadržajem pokazujući razumijevanje istog. - Postavlja kratka pitanja u vezi s vrlo kratkim i vrlo jednostavnim tekstom, uz pomoć nastavnika ili sagovornika, ukoliko je ista potrebna. - Hronološki reda ispremetane ponuđene rečenice nakon čitanja ili slušanja teksta. - Razlikuje tačne od netačnih tvrdnji.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: predstavljanje sebe i drugih osoba, pozdravljanje i oslovljavanje, čestitanje i zahvaljivanje, škola i nastavni predmeti, moje okruženje, svakodnevni život arapskih vršnjaka, aktivnosti u slobodno vrijeme, zemlje i narodi arapskog svijeta, gradovi i valute, proslave i praznici. Vokabular: bira se i proširuje osnovni vokabular u skladu s uzrastom i predloženim temama, vodi se računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Gramatički sadržaji: ponavljaju se i proširuju u odnosu na četvrti razred, vodi se računa o postepenom strukturiranju i povezanosti s drugim predmetima, posebno b/h/s jezikom. U rečenicama se primjenjuju elementi kongruencije i linearne strukture, upotreba pomoćnog glagola u prošlom vremenu i frekventnih glagola u sadašnjem vremenu. Fraze s rednim i glavnim brojevima koriste se za pozicioniranje u vremenu kod rasporeda dnevnih aktivnosti, nastavnih časova, razmjene telefonskih brojeva, životne dobi i sl. imenice: imenice ženskog roda, jednina, pravilna množina muškog i ženskog roda, deklinacije. zamjenice: lične zamjenice (samostalne i spojene), pokazne zamjenice أولئك ذلك تيك أولئك هذا هذه ذلك ذلك تيك أولئك pridjevi: prisvojni pridjevi i imena relacije (اسم المنسوب), pridjevi sa značenjem boja za muški i ženski rod; frekventni pridjevi kojima se iskazuju osjećaji i raspoloženja. determinatori: određeni član (لام التعريف) i nunacija (التنوين) kao obilježje neodređenosti. brojevi: glavni brojevi (1-100) i redni brojevi do 20. glagoli: sadašnje vrijeme - indikativ (المضارع المرفوع), pomoćni glagol كان u prefektu, upotreba pomoćnog glagola u tvorbi složenih glagolsko-imenskih predikata. prilozi: frekventni prilozi mjesta, vremena i načina بطيئاً سريعاً مهلاً جيداً تماماً prijedlozi: primarni prijedlozi i najčešći sekundarni prijedlozi بين حول عبر فوق تحت متقبل بعد نحو čestice: upitne čestice هل أمتى أين كم بكم أي أية, negativne čestice لا ما, afirmativna čestica نعم veznici: osnovni veznici وف ثم لأن	
Preporuke za ostvarenje ishoda	

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

U prvim godinama učenja potrebno je usmjeriti pažnju na razumijevanje, ponavljanje i usmenu komunikaciju kroz zabavne aktivnosti, koje imaju za cilj da pobude, razviju i podržavaju zainteresovanost za učenje jezika, učenici još uvijek ne uče o jeziku. Važno je stvoriti pozitivnu i zabavnu atmosferu za učenje.

Podučavanje jezičkih sadržaja temelji se na govornoj komunikaciji i učenju iz situacija. Pored vještine govora i slušanja, posvećuje se pažnja i razvoju vještina čitanja i pisanja.

Gramatičke i leksičke strukture se i dalje biraju primjereno razvojnoj dobi učenika i postepeno se proširuju. Pri realizaciji datih i međupredmetnih tema od velike važnosti je postepeno i sistematično proširivanje broja riječi i izraza, s ciljem funkcionalnije upotrebe. Potrebno je ponuditi širok spektar zabavnih aktivnosti prilagođenim različitim stilovima učenja učenika kao što su: pantomima, mimika i gestikulacija, povezivanje (sadržaja, slike i riječi, slike i rečenice i sl.), dopunjavanje, jezičke igre, demonstracija, imitacija, pjevanje, recitovanje, igranje uloga, ples, crtanje, bojenje i slično, uz vizuelnu podršku.

Ostvarivanje ishoda podrazumijeva primjenu različitih oblika rada s naglaskom na rad u paru i grupi, kojim se svakom učeniku pruža prilika da aktivno učestvuje.

Važno je pobuđivati motivaciju za učenje arapskog jezika i razvijati radne navike kao i samostalnost u radu u školi i kod kuće. Neophodno je kontinuirano davati konstruktivnu i motivacijsku povratnu informaciju učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda.

Naglasak je i na stvaranju atmosfere uzajamnog povjerenja između nastavnika i učenika ali i među samim učenicima.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.5.2. Prepoznaje značenje riječi, fraza, glagolska vremena iz konteksta vrlo kratkog i vrlo jednostavnog teksta.	• Prepoznaje značenje ciljanih riječi, fraza i glagolskih vremena. • Izdvaja ciljane riječi, fraze, oblike sadašnjeg vremena i glagolsko imenske predikate iz konteksta. • Koristi se alfabetskim štampanim ili elektronskim dvojezičkim rječnikom.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.5.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.5.1.	
A.5.3. Upotrebljava usvojene riječi, fraze i rečenice koje se odnose na poznate teme uz pravilan izgovor.	• Prepoznaje i izgovara usvojene riječi, fraze i rečenice prema govornom modelu. • Primjenjuje pravila kongruencije osnovnih elemenata imenske i glagolske rečenice i linearnu strukturu u afirmativnom, upitnom i odričnom obliku. • Daje vlastite primjere koristeći usvojene riječi, fraze i rečenice. • Formira kratke i vrlo jednostavne rečenice koristeći se poznatim riječima i frazama.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.5.1.	

Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.5.1.	
A.5.4. Naglas čita vrlo kratak i kratak te vrlo jednostavan tekst bliskog sadržaja.	• Čita vrlo kratak i kratak te vrlo jednostavan poznat tekst o svakodnevnim situacijama uz pravilan izgovor, akcenat, ritam i intonaciju ukoliko je isti vokaliziran. • Čita naglas vrlo kratak i kratak te vrlo jednostavan nepoznat tekst o svakodnevnim poznatim situacijama i poznatim vokabularom ukoliko je isti vokaliziran.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.2.3
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.5.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.5.1.	
Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.	
A.5.5. Razgovara o poznatim sadržajima i temama u vrlo kratkoj i vrlo jednostavnoj interakciji.	• Razgovara s vršnjacima ili nastavnikom o sebi i drugima te o svakodnevnim situacijama koristeći se pitanjima i odgovorima. • Slijedi i daje jednostavne upute (npr. za smjer kretanja). • Samostalno učestvuje u kratkim dramatizacijama (nekoliko kratkih rečenica).
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.5.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.5.1.	
A.5.6. Piše rečenice i vrlo kratak, vrlo jednostavan tekst poznate tematike.	• Piše rečenice i vrlo kratak, vrlo jednostavan tekst poznate tematike uz pomoć nastavnika ukoliko je to potrebno. • Formira jednostavne rečenice prateći model rečenica u obrađenom/poznatom tekstu. • Kratko odgovara na pitanja u pisanoj formi. • Piše informacije o sebi i drugima, povezuje dijelove teksta u logičnu cjelinu. • Piše raspored časova, čestitku, pozivnicu, poruku i sl. koristeći vrlo jednostavne jezičke strukture. • Koristi se osnovnim znakovima interpunkcije i pravopisnim pravilima vezivanja jednosložnih riječi (prijedloga, veznika i sl.).
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.5.1.
Preporuke za ostvarenje ishoda
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.5.1.

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.5.1. Prepoznaje i navodi sličnosti i razlike između arapske i vlastite kulture.	• Navodi činjenice o arapskim zemljama i kulturama (nazivi gradova i zemalja, kulturne znamenitosti nazivi valuta i sl.). • Proslavlja praznike koji su zajednički i u arapskoj kulturi i u vlastitoj kulturi u školskom ambijentu, te upoređuje načine njihovog obilježavanja. • Navodi osnovne karakteristike obilježavanja tradicionalnih praznika u vlastitoj kulturi. • Opisuje specifične aktivnosti svojstvene svakodnevnici arapskih vršnjaka i poredi ih s vlastitim.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je iskoristiti znatiželju učenika ovog uzrasta i podsticati ih na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.	
B.5.2. Pokazuje zanimanje za usvajanje spoznaja o arapskoj kulturi.	• Pokazuje zanimanje za kulturu, sport, muziku i slične sadržaje arapske kulture primjerene uzrastu. • Propituje o navedenim sadržajima te samostalno otkriva informacije koje ga zanimaju. • Učenik uočava navike iz svakodnevnice arapskih vršnjaka.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu B.5.1.	

B.5.3. Primjenjuje osnovne obrasce uljudnog ponašanja i ophođenja u vlastitoj kulturi i arapskoj kulturi.	• Primjenjuje načine formalnog i neformalnog pozdravljanja i obraćanja u arapskoj kulturi i vlastitoj kulturi. • Odabire primjerene načine čestitanja i zahvaljivanja u vlastitoj i arapskoj kulturi. • Primjereno reaguje u jednostavnim komunikacijskim situacijama na arapskom jeziku.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu B.5.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.5.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Povezuje pojmove i objašnjenja iz nastavnih sadržaja. • Primjenjuje najjednostavnije strategije učenja arapskog jezika uz sugestiju nastavnika. • Koristi se štampanim i elektronskim dvojezičkim rječnikom uz pomoć nastavnika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su: predviđanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika, vizuelizacija, korištenje pripremljenih fraza i izraza, podvlačenje nepoznate riječi itd. Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika, a mogu uključivati npr. razne arapske brojalice, izradu ukrasa za praznike, pjevanje prigodnih pjesama, kaligrafske radove itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema.	

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom čestitke, pozivnice, plakata i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.5.2. Pronalazi neophodne informacije iz dostupnih izvora.	• Prepoznaje i upotrebljava različite dostupne izvore informacija. • Odabire i samostalno upotrebljava jednostavne oblike IKT-a.
--	---

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
---------------------------	--------------------------------------

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.5.1.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.5.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Razvija svijest o sebi, o drugima oko sebe i o svojoj individualnosti. • Izrađuje i prezentuje predmete koje je napravio. • Prihvata sve članove grupe i sarađuje s njima.
--	--

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
---------------------------	--------------------------------------

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.5.1.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.

6. razred osnovne škole /2 časa sedmično/70 časova godišnje/

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.6.1. Reaguje na jednostavne izraze, instrukcije i pitanja prilikom slušanja i čitanja vrlo kratkog teksta.	• Reaguje neverbalno gestikuliranjem, pokazivanjem, povezivanjem ilustracija s tekstem, numerisanjem slijeda slika i rečenica i sl. • Reaguje verbalno, samostalno daje kratke odgovore na jednostavna pitanja, ponavlja ono što čuje, glumi, imitira po dodijeljenim ulogama i sl. • Daje i slijedi kratke i jednostavne upute.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: porodica, pozdravljanje, oslovljavanje, čestitanje, dom, životinje i kućni ljubimci, dnevni obroci, hrana i piće, odjeća i odijevanje, svakodnevne aktivnosti, praznici, boje i brojevi. Vokabular: bira se u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Gramatički sadržaji: biraju se prema dobi učenika i proizlaze iz njihovih funkcija. imenice: jednina i množina. zamjenice: lične zamjenice أنا أنت أنتِ هو هي نحن, pokazne zamjenice هذا هذه, upitne zamjenice من ما pridjevi: frekventni opisni pridjevi koji se javljaju uz konkretne pojmove, pridjevi sa značenjem boja. glagoli: upotreba aktivnih frekventnih glagola u prvom licu sadašnjeg vremena أفهم أدرس أقرأ أسمع أجلس أدخل أغسل prilozi: za mjesto i vrijeme هنا هناك الآن غدا أمس اليوم brojevi: glavni brojevi od 1 do 10. prijedlozi: primarni prijedlozi على في من إلى čestice: upitne čestice أ، أين هل أ، afirmativne čestica نعم, negativna čestica لا veznici: osnovni veznici و ف rečenica: elementarna rečenica (الجملة الاسمية)	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Šesti razred je početak učenja arapskog jezika kao drugog stranog jezika što znači da učenici već imaju trogodišnje iskustvo u učenju prvog stranog jezika. Ovo iskustvo, kao i zanimanje koje učenici po pravilu pokazuju na početku učenja novog stranog jezika, treba iskoristiti da se olakša učenje i probudi želja za daljim učenjem arapskog jezika. Obrađuju se iste ili vrlo slične teme kao u prvim godinama učenja prvog stranog jezika, međutim pristup je različit zbog uzrasta u kojem se počinje s učenjem prvog, odnosno drugog stranog jezika. Na ovom uzrastu učenici dobijaju svjestan uvid u zakonitosti arapskog jezika. Gramatičke i leksičke strukture se biraju primjereno razvojnoj dobi učenika i u uskoj su vezi s predloženim i međupredmetnim temama uz postepeno usvajanje i ponavljanje. Primarni cilj je da se učenici usmeno izražavaju s lakoćom, dakle fokus je na usmenoj komunikaciji primjerenoj uzrastu. Postepeno i odmjereno prelaziti na čitanje i prepisivanje/pisanje riječi i vrlo kratkih, jednostavnih rečenica. Podučavanje jezičkih sadržaja (leksičkih i gramatičkih struktura) temelji se na učenju iz situacije kroz zabavne aktivnosti kao što su: pantomima, mimika i gestikulacija, povezivanje (sadržaja, slike i riječi, slike i rečenice i sl.), jezičke igre, demonstracija, imitacija, pjevanje, igranje uloga, ples, dijalози, recitovanje, dopunjavanje teksta, povezivanje/rekonstruisanje redoslijeda dijelova priče ili teksta i slično, uz vizuelnu podršku.	

Ostvarivanje ishoda podrazumijeva primjenu različitih oblika rada s naglaskom na rad u paru i grupi, kojim se svakom učeniku pruža prilika da aktivno učestvuje. Važno je uspostaviti pozitivne odnose bazirane na povjerenju između učenika i nastavnika kao i između samih učenika.

Pobuđivanje i razvijanje motivacije za učenje arapskog jezika, samopouzdanja i radnih navika kod učenika je u ovom periodu veoma važno kao i stvaranje dinamičnog i zabavnog okruženja za učenje. Naglasak je na učenju arapskog jezika bez pritiska i straha od greške, uz punu slobodu neverbalnog i verbalnog izražavanja. Neophodno je kontinuirano davati konstruktivne i motivacijske povratne informacije učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.6.2. Prepoznaje najjednostavnije jezičke strukture iz konteksta vrlo kratkog teksta.	• Identifikuje i izgovara riječ prema slikovnom prikazu. • Izdvaja ciljane jezičke strukture i prepoznaje njihovo značenje. • Prepoznaje i povezuje napisanu riječ s izgovorenom riječi. • Prepoznaje slova arapskog alfabeta i povezuje izgovoreni glas s grafičkim prikazom istog. • Ponavlja glasove arapskog alfabeta i reprodukuje ih kroz pjesme.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.6.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.6.1.

A.6.3. Oponaša i primjenjuje pravilan izgovor i intonaciju usvojenih riječi i rečenica.	• Oponaša pravilan izgovor i intonaciju dok izgovara riječi i jednostavne rečenice. • Prepoznaje i izgovara usvojene riječi i rečenice prema govornom modelu. • Oponaša pravilan izgovor i intonaciju prema govornom modelu dok čita riječi i jednostavne rečenice. • Čita i pravilno izgovara i intonira vrlo kratak tekst uz pomoć nastavnika. • Čita i oponaša likove iz poznatog teksta po dodijeljenim ulogama.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.6.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.6.1.

A.6.4. Koristi se usvojenim riječima, frazama i rečenicama u vrlo kratkom govoru.	• Formira kratke i vrlo jednostavne rečenice sastavljene od usvojenih riječi i fraza. • Daje vlastite primjere tako što upotrebljava usvojene riječi, fraze i rečenice. • Niže riječi u rečenicu na osnovu slikovnog i zvučnog predloška.
---	---

	Imenuje osobe, radnju, predmete, pojmove u poznatom kontekstu.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.6.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.6.1.	
A.6.5. Upotrebljava osnovne usvojene riječi, fraze i rečenice u komunikacijskim situacijama.	- Razmjenjuje najjednostavnije rečenice postavljajući pitanja i dajući odgovore. - Razmjenjuje lične informacije s vršnjacima upotrebljavajući naučene obrasce predstavljanja. - Učestvuje u kratkim dramatizacijama (nekoliko kratkih rečenica) uz pomoć nastavnika ili sagovornika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.6.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.6.1.	
A.6.6. Piše vrlo kratke i jednostavne rečenice.	- Tačno i uredno piše slova arapskog alfabeta. - Dopunjava, reda riječi i formira rečenicu. - Piše poznate riječi i kratke rečenice povezujući ih s ilustracijama (dopisuje riječ pored slikovnog prikaza, mijenja ilustracije odgovarajućim riječima i sl). - Formira jednostavne rečenice prateći model obrađenih/usvojenih rečenica. - Koristi se najčešćim znakovima interpunkcije. - Prepisuje riječi u cilju uvježbavanja rukopisa u smislenim aktivnostima (pravi svoj pojmovnik, raspored časova, čestitke i sl. uz pomoć nastavnika).
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.6.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.6.1.	

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.6.1. Prepoznaje i daje primjere sličnosti i razlika između vlastite i kulture arapskog svijeta.	Prepoznaje svakodnevne navike i aktivnosti stanovnika arapskih zemalja u poznatom kontekstu.

	• Identifikuje sličnosti i razlike između načina života u vlastitoj kulturi i arapskim kulturama. • Navodi primjere karakteristika arapskih kultura te sličnosti i razlike u odnosu na vlastitu kulturu.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisлити i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.	
B.6.2. Pokazuje zanimanje i istražuje informacije o arapskim zemljama i kulturama u poznatom kontekstu.	• Istražuje i identifikuje osnovne činjenice iz različitih izvora u vezi s npr. geografijom, historijom, književnošću, religijom, arhitekturom, gastronomijom, muzikom, sportom i sl. arapskih zemalja i kultura. • Izdvaja i prezentuje prikupljene informacije o arapskim zemljama i kulturama uz pomoć nastavnika. • Uočava važnost učenja stranih jezika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.6.1.	
B.6.3. Održava vrlo jednostavnu komunikaciju koristeći se normama lijepog i uljudnog ponašanja u simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim susretima.	• Identifikuje primjeren način sporazumijevanja i ponašanja, uključujući neverbalnu komunikaciju, u jednostavnom razgovoru u arapskoj kulturi. • Primjećuje i poštuje kulturne različitosti u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.6.1.	
B.6.4. Prepoznaje kulturno osjetljivo ponašanje i otvoreno pristupa učenju o drugim kulturama.	• Prepoznaje važnost otvorenog načina ophođenja prema drugom i drugačijem. • Uočava i pozitivno reaguje na primjere kvalitetnih međukulturnih odnosa. • Formira pozitivan stav o učenju o drugim kulturama.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.6.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.6.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Kreira umne mape pojmova i objašnjenja. • Uočava sličnosti i razlike između arapskog i b/h/s jezika s fokusom na ortografiju, fonetiku i fonologiju (slova, glasovi, izgovor). • Koristi se dvojezičkim rječnikom (štampanim i elektronskim). • Objašnjava značenje nepoznatih riječi u jednostavnim tekstovima. • Odabire i primjenjuje najjednostavnije strategije učenja arapskog jezika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su: predviđanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, podvlačenje nepoznate riječi, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd.	

Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. poređenje tradicionalne/narodne muzike, savremenih muzičkih pravaca, tradicionalnih igara/nošnji i slično. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-om.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom čestitke, pozivnice, plakata i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.6.2. Upoznaje se s pravilnom i sigurnom upotrebom IKT-a.	• Prepoznaje ulogu medija i IKT-a. • Usvaja pravila za sigurno korištenje IKT-a. • Pronalazi osnovne informacije u jednostavnim sadržajima iz različitih izvora. • Odabire i upotrebljava odgovarajući oblik IKT-a.
---	--

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
---------------------------	--------------------------------------

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.6.1.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.6.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Prepoznaje vrijednost prijateljstva, saradnje, altruizma i empatije i značaj učešća u društvenim aktivnostima. • Kreira plan rada na nekom zadatku. • Upotrebljava neverbalnu komunikaciju i pažljivo slušanje u grupnom, timskom i radu u paru. • Učestvuje u rješavanju projektnih zadataka na fleksibilan i kooperativan način. • Razgovara o jednostavnim društvenim temama i iskazuje svoje mišljenje i stavove.
--	---

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
---------------------------	--------------------------------------

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.6.1.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3.

7. razred osnovne škole /2 časa sedmično/70 časova godišnje/

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.7.1. Prepoznaje suštinu vrlo kratkog i kratkog te vrlo jednostavnog teksta prilikom slušanja i čitanja.	- Razlikuje glavne od sporednih informacija i prepoznaje glavne poruke/ideje slušanog i čitanog teksta o poznatim temama i svakodnevnim situacijama. - Uočava bitne informacije i povezuje ih sa svojim iskustvom prilikom slušanja i čitanja. - Predviđa osnovni sadržaj ili suštinu slušanog ili čitanog teksta.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: lično predstavljanje, porodica, kuća i dom, moja okolina (grad i selo), svakodnevni život, škola i slobodno vrijeme, dječja književnost, moja domovina, gradovi i zemlje u arapskom svijetu, hrana i piće, praznici i čestitke. Vokabular: bira se i proširuje osnovni vokabular u skladu s uzrastom i predloženim temama, vodi se računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Gramatički sadržaji: ponavljaju se i proširuju u odnosu na šesti razred, vodi se računa o postepenom strukturiranju i povezanosti s drugim predmetima, posebno b/h/s jezikom. Isti su na početnom nivou upoznavanja s osnovnim vrstama riječi, razlikovanja gramatičke kategorije roda, lica, broja i vremena. Rečenice su na nivou jednostavnih imenskih i glagolskih rečenica proširenih atributom, objektom ili dopunama mjesta i/ili vremena. Učenici će ih koristiti, a ne učiti o njima. imenice: jednina i množina, prirodni muški i ženski rod, gramatički ženski rod. zamjenice: lične zamjenice (samostalne i spojene), pokazne zamjenice هذا هذه ذلك تلك determinatori: određeni član (لام التعريف). pridjevi: frekventni opisni pridjevi i pridjevi kojima se iskazuje osjećaji i raspoloženja سعيد حزين غصبان glagoli: sadašnje vrijeme (المضارع المرفوع), upotreba frekventnih glagola u prvom licu sadašnjeg vremena, upotreba imperativa i prohibitiva glagola أخذ قال خرج فتح أمس غدا اليوم قبل الظهر بعد الظهر يمينا يسارا prilozi: za mjesto i vrijeme فوق تحت أمام وراء قبل بعد إلى من على prijedlozi: primarni prijedlozi ب ل في إلى من على, sekundarni prijedlozi بعد brojevi: glavni i redni brojevi do 20. čestice: upitne čestice هل أ متى أين كم, negativna čestica لا, afirmativna čestica نعم veznici: osnovni veznici و ف ثم	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. U prvim godinama učenja potrebno je usmjeriti pažnju na razumijevanje i usmenu komunikaciju sa zabavnim aktivnostima, koje imaju za cilj da pobude, razviju i podržavaju zainteresovanost za učenje arapskog jezika. U sedmom razredu arapski kao drugi strani jezik se manje uči oponašanjem i ponavljanjem jezičkih obrazaca, učenici se podstiču na uočavanje strukturnih analogija i zaključivanje na temelju brojnih primjera. Učenici svjesno stječu kognitivne sposobnosti razvijanjem	

vještina slušanja, čitanja, govora i pisanja. Između usmenih i pisanih aktivnosti treba nastojati uspostaviti finu ravnotežu u pozitivnoj i zabavnoj atmosferi za učenje.

Novi se sadržaji uvode na temelju poznatih jezičkih sadržaja prilagođenih nivou jezičkog razvoja i iskustva učenika, vodeći računa o međupredmetnoj korelaciji.

Prilikom obrade i uvježbavanja leksičkih i gramatičkih sadržaja, treba kreirati podsticajnu klimu u učionici i ponuditi širok spektar zabavnih aktivnosti prilagođenih različitim stilovima učenja učenika. Preporučuju se sljedeće aktivnosti: pantomima, mimika i gestikulacija, povezivanje (sadržaja, slike i riječi, slike i rečenice i sl.), jezičke igre, demonstracija, imitacija, pjevanje, igranje uloga, ples, dijalozi, recitovanje, dopunjavanje teksta, povezivanje/rekonstruisanje redoslijeda dijelova priče ili teksta, prepričavanje događaja ili situacija uz pomoć slika ili pitanja, prezentacije i slično, uz vizuelnu podršku.

Preporučuje se izbjegavanje klasičnih diktata kako bi se ova aktivnost usmjerila više na učenika. Diktat treba da se koristi kao svrsishodna i stimulirajuća vježba s ciljem razvijanja vještine slušanja, provjere pravopisa, vježbe upotrebe novog vokabulara te vježbanja ili usvajanja novih gramatičkih struktura.

Ostvarivanje ishoda podrazumijeva primjenu različitih oblika rada s naglaskom na rad u paru i grupi, kojim se svakom učeniku pruža prilika da aktivno učestvuje. S tim u vezi je i uspostavljanje međusobnog povjerenja između učenika i nastavnika kao i među samim učenicima.

Pobuđivanje i razvijanje motivacije za učenje arapskog jezika, samopouzdanja i radnih navika kod učenika je u ovom periodu veoma važno kao i stvaranje dinamičnog i zabavnog okruženja za učenje. Naglasak je na učenju arapskog jezika bez pritiska i straha od greške, uz punu slobodu neverbalnog i verbalnog izražavanja. Neophodno je kontinuirano davati konstruktivne i motivacijske povratne informacije učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.7.2. Analizira i povezuje vrlo jednostavne jezičke strukture i zakonitosti u kratkom i vrlo kratkom tekstu prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.7.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.7.1.	
A.7.3. Uočava pravilan izgovor, akcenat i intonaciju u vrlo kratkim i kratkim te vrlo jednostavnim tekstovima.	• Pravilno izgovara i akcentuje riječi u vrlo kratkom i kratkom te vrlo jednostavnom tekstu. • Uočava promjenu izgovora dugih vokala. • Čita vrlo kratak i kratak te vrlo jednostavan tekst vodeći računa o izgovoru, akcentu i intonaciji.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.7.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.7.1.	

A.7.4. Koristi se vrlo jednostavnim jezičkim strukturama u vrlo kratkom i kratkom govoru o poznatim temama.	• Povezuje zadane smjernice i govori vrlo kratke i kratke te vrlo jednostavne tekstove o poznatim temama. • Upotrebljava vrlo jednostavne jezičke strukture da bi povezoao dijelove teksta u cjelinu uz povremenu pomoć nastavnika. • Prezentuje vrlo kratak i kratak te vrlo jednostavan tekst o poznatoj temi na osnovu uzorka, npr. opisuje ljude i stvari, mjesto stanovanja. • Ispravlja svoj govor.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.7.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.7.1.	
A.7.5. Učestvuje u vrlo kratkoj i kratkoj te vrlo jednostavnoj govornoj interakciji o bliskim i uobičajenim sadržajima.	• Vodi vrlo kratke i kratke te vrlo jednostavne razgovore uz povremenu pomoć nastavnika i preuzima riječ na primjeren način. • Razgovara s vršnjacima/nastavnikom o sebi i drugima te o svakodnevnim situacijama koristeći usvojena pitanja i dajući usvojene odgovore. • Planira i realizuje kratke dijaloge koristeći uobičajene izraze prema namjeni i publici. • Otpočinje, nastavlja i završava vrlo kratak i kratak te vrlo jednostavan razgovor.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.7.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.7.1.	
A.7.6. Piše vrlo kratak i kratak tekst o bliskim temama koristeći se vrlo jednostavnim jezičkim strukturama.	• Piše vrlo kratak i kratak te vrlo jednostavan tekst poštujući ortografska pravila. • Piše informacije o sebi i drugima, povezuje dijelove teksta u logičnu cjelinu. • Primjenjuje osnovna načela pisanja. • Uređuje i ispravlja svoj tekst uz pomoć nastavnika/vršnjaka. • Primjenjuje ortografska pravila dok piše vrlo kratak i vrlo jednostavan diktat.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.7.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.7.1. Napomena:	

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.7.1. Prepoznaje i upoređuje sličnosti i razlike između vlastite kulture i kulture arapskog svijeta.	• Identifikuje načine života, običaje i tradicije arapske kulture te opisuje sličnosti i razlike s vlastitom kulturom. • Razlikuje specifične aktivnosti svojstvene svakodnevnici arapskih vršnjaka i upoređuje ih s vlastitim. • Uočava postojanje zajedničkih interesa i navika vršnjaka u međukulturnom kontekstu.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.	
B.7.2. Pokazuje zanimanje i istražuje informacije o arapskim zemljama i kulturama.	• Istražuje, izdvaja i povezuje činjenice iz različitih izvora u vezi s npr. geografijom, historijom, književnošću, religijom, arhitekturom, gastronomijom, muzikom, sportom, važnim ličnostima i sl. arapskih zemalja i kultura. • Prezentuje prikupljene informacije o arapskim zemljama i kulturama uz pomoć nastavnika po potrebi.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.7.1.	

B.7.3. Održava jednostavnu komunikaciju koristeći se normama lijepog i uljudnog ponašanja u simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim susretima.	• Razlikuje formalni od neformalnog načina sporazumijevanja i ponašanja u arapskoj kulturi. • Primjećuje i poštuje kulturne različitosti u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji. • Uočava važnost poznavanja neverbalnih obrazaca ponašanja u komunikaciji.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.7.1.	
B.7.4. Razlikuje pozitivne međuljudske odnose od negativnih i pristupa učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.	• Daje primjere pozitivnih i negativnih međuljudskih odnosa. • Opisuje razlike između sebe i drugih i prihvaća te razlike bez donošenja vrijednosnog suda. • Prepoznaje osnovne stereotipe o vlastitoj i arapskim kulturama. • Formira stav o postojanju jednakih prava za pripadnike različitih kultura.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.7.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.7.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Povezuje nove i stare pojmove radi lakšeg memorisanja. • Prepoznaje značenje riječi iz konteksta. • Koristi se dvojezičkim rječnikom (štampanim i elektronskim) i objašnjava način njegovog korištenja. • Odabire i primjenjuje jednostavne strategije učenja arapskog jezika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom	

ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su: predviđanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, podvlačenje nepoznate riječi, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka itd.

Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. poređenje tradicionalne/narodne muzike, savremenih muzičkih pravaca, tradicionalnih igara/nošnji i slično. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-om.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, snimanjem kratkog videa i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.7.2. Ograničeno upotrebljava pojedine oblike IKT-a primjenjujući pravila za sigurno korištenje.	• Upotrebljava IKT primjenjujući pravila za sigurno korištenje. • Pronalazi informacije u jednostavnim sadržajima iz različitih izvora. • Upotrebljava IKT za obogaćivanje vokabulara.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.7.1.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.7.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Raspravlja o vrijednosti prijateljstva, saradnje, altruizma i empatije i značaju učešća u društvenim aktivnostima. • Preuzima odgovornost za realizaciju aktivnosti u grupi, timu ili paru. • Prepoznaje izvodljivu ideju i praktično je realizuje.
--	---

	• Sarađuje s vršnjacima u radu na projektnim zadacima. • Razgovara o društvenim temama i iskazuje svoje mišljenje i stavove.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.7.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.	

8. razred osnovne škole /2 časa sedmično/70 časova godišnje/

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.8.1. Tumači sadržaj kratkog i vrlo jednostavnog teksta prilikom slušanja i čitanja.	• Opisuje radnju kratkog i vrlo jednostavnog teksta prilikom slušanja i čitanja. • Objašnjava glavne poruke/ideje slušanog i čitanog sadržaja. • Povezuje hronološki slijed događaja. • Razlikuje ključne i specifične informacije prilikom slušanja i čitanja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: predstavljanje sebe i drugih osoba, pozdravljanje i oslovljavanje, čestitanje i zahvaljivanje, škola i nastavni predmeti, moje okruženje, svakodnevni život arapskih vršnjaka, aktivnosti u slobodno vrijeme, zemlje i narodi arapskog svijeta, gradovi i valute, proslave i praznici. Vokabular: bira se i proširuje osnovni vokabular u skladu s uzrastom i predloženim temama, vodi se računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Gramatički sadržaji: ponavljaju se i proširuju u odnosu na sedmi razred, vodi se računa o postepenom strukturiranju i povezanosti s drugim predmetima, posebno b/h/s jezikom. U rečenicama se primjenjuju elementi kongruencije i linearne strukture, upotreba pomoćnog glagola u prošlom vremenu i frekventnih glagola u sadašnjem vremenu. Fraze s rednim i glavnim brojevima koriste se za pozicioniranje u vremenu kod rasporeda dnevnih aktivnosti, nastavnih časova, razmjene telefonskih brojeva, životne dobi i sl. imenice: imenice ženskog roda, jednina, pravilna množina muškog i ženskog roda, deklinacije. zamjenice: lične zamjenice (samostalne i spojene), pokazne zamjenice اولئك ذلك تيك أولئك هذا هذه ذلك ذلك تيك أولئك pridjevi: prisvojni pridjevi i imena relacije (اسم المنسوب), pridjevi sa značenjem boja za muški i ženski rod; frekventni pridjevi kojima se iskazuju osjećaji i raspoloženja. determinatori: određeni član (لام التعريف) i nunacija (التنوين) kao obilježje neodređenosti. brojevi: glavni brojevi (1-100) i redni brojevi do 20. glagoli: sadašnje vrijeme – indikativ (المضارع المرفوع), pomoćni glagol كان u prefektu, upotreba pomoćnog glagola u tvorbi složenih glagolsko-imenskih predikata. prilozi: frekventni prilozi mjesta, vremena i načina بطيئا سريعا مهلا جيذا تماما prijedlozi: primarni prijedlozi i najčešći sekundarni prijedlozi بين حول عبر فوق تحت مثل قبل بعد نحو	

čestice: upitne čestice هل متى أين كم بكم أي أية, negativne čestice لا ما, afirmativna čestica نعم;
veznici: osnovni veznici وف ثم لأن

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

U ovoj godini učenja treba usmjeriti pažnju na razumijevanje i usmenu komunikaciju kroz zabavne aktivnosti, koje imaju za cilj da pobude, razviju i podržavaju zainteresovanost za učenje jezika. Arapski kao drugi strani jezik se u osmom razredu osnovne škole sve manje uči oponašanjem i ponavljanjem jezičkih obrazaca, učenici se podstiču na uočavanje strukturnih obrazaca i zaključivanje na temelju brojnih primjera.

Podučavanje jezičkih sadržaja temelji se na učenju iz situacije, odnosno govornoj i pisanoj komunikaciji. Pored vještine govora i slušanja, naglasak se daje i na razvoj vještina čitanja i pisanja. Gramatičke i leksičke strukture se i dalje biraju primjereno razvojnoj dobi učenika i postepeno se proširuju, vodeći računa o međupredmetnoj korelaciji. Pri realizaciji datih tema od velike važnosti je sistematično proširivanje broja riječi i izraza, s ciljem funkcionalnije upotrebe.

Preporučuju se sljedeće aktivnosti: pantomima, mimika i gestikulacija, jezičke igre, demonstracija, imitacija, pjevanje, igranje uloga, ples, dijalozi, recitovanje, dopunjavanje teksta, povezivanje/rekonstruisanje redoslijeda dijelova priče ili teksta, prepričavanje događaja ili situacija uz pomoć slika ili pitanja, pisanje kraja priče koji nedostaje, razmjena elektronske korespondencije s vršnjacima, prezentacije i slično.

Preporučuje se izbjegavanje klasičnih diktata kako bi se ova aktivnost usmjerila više na učenika. Diktat treba da se koristi kao svrsishodna i stimulirajuća vježba s ciljem razvijanja vještine slušanja, provjere pravopisa, vježbe upotrebe novog vokabulara te vježbanja ili usvajanja novih gramatičkih struktura.

Ostvarivanje ishoda podrazumijeva primjenu različitih oblika rada s naglaskom na rad u paru i grupi, kojim se svakom učeniku pruža prilika da aktivno učestvuje. Važno je uspostaviti pozitivne odnose bazirane na povjerenju između učenika i nastavnika kao i između samih učenika.

Pobuđivanje i razvijanje motivacije za učenje arapskog jezika, samopouzdanja i radnih navika kao i samostalnost u radu u školi i kod kuće je u ovom periodu veoma važno. Naglasak je na učenju arapskog jezika bez pritiska i straha od greške, uz punu slobodu neverbalnog i verbalnog izražavanja u dinamičnom i zabavnom okruženju za učenje. Neophodno je kontinuirano davati konstruktivne i motivacijske povratne informacije učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.8.2. Analizira i povezuje vrlo jednostavne jezičke strukture i zakonitosti u kratkom tekstu prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
--	---

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.8.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.8.1.

A.8.3. Razlikuje intonacijska obilježja, pravilan izgovor, akcenat i ritam u kratkim i vrlo jednostavnim tekstovima.	• Razlikuje intonaciju izjavnih, upitnih i uzvičnih rečenica.
--	---

	• Izgovara pravilno riječi u rečenici i prilagođava intonaciju govornoj situaciji. • Čita kratak i vrlo jednostavan tekst uz pravilan izgovor, akcenat, ritam i intonaciju.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.8.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.8.1.	
A.8.4. Koristi se vrlo jednostavnim jezičkim strukturama u kratkom govoru o poznatim temama.	• Bira vokabular i gramatičke strukture u kratkom govoru o bliskim, poznatim temama. • Povezuje jednostavne jezičke strukture u kratkom govoru da ispriča priču, događaj iz ličnog iskustva kao običan slijed događaja. • Opisuje svoju porodicu, uslove života, poznate situacije i svakodnevne aktivnosti. • Ispravlja svoj govor.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.8.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.8.1.	
A.8.5. Učestvuje u kratkom i vrlo jednostavnom razgovoru o poznatim temama i uobičajenim situacijama.	• Učestvuje u unaprijed pripremljenom i nepripremljenom kratkom i vrlo jednostavnom razgovoru o poznatim temama. • Formira proste i složene rečenice s ciljem razmjene informacija, davanja uputa i ostvarivanja društvenog kontakta (pozdravljanje, opraštanje, predstavljanje, zahvaljivanje). • Otpočinje, nastavlja i završava kratak i vrlo jednostavan razgovor. • Preuzima riječ na primjeren način i daje do znanja ako ne uspijeva da prati ono o čemu se govori.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.8.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.8.1.	
A.8.6. Piše kratak tekst o svakodnevnim temama koristeći se vrlo jednostavnim jezičkim strukturama.	• Piše kratke i vrlo jednostavne tekstove poštujući ortografska pravila. • Piše o svojoj porodici, uslovima života i svakodnevnim aktivnostima.

	• Oblikuje tekst na osnovu ponuđenih riječi o zadanoj temi. • Primjenjuje osnovna načela pisanja. • Uređuje i ispravlja svoj tekst. • Primjenjuje ortografska pravila dok piše kratak i vrlo jednostavan diktat.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.8.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.8.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.	

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.8.1. Pronalazi i objašnjava sličnosti i razlike između vlastite i kulture arapskog svijeta.	• Navodi sličnosti i razlike između vlastite kulture i arapskih kultura. • Upoređuje i objašnjava razlike između načina života arapskih građana s vlastitim. • Interpretira uočene razlike u kontekstu kultura arapskih zemalja. • Objašnjava aktivnosti svojstvene svakodnevnici arapskih vršnjaka i upoređuje ih s vlastitim.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.	
B.8.2. Prikuplja i istražuje informacije o arapskim zemljama i kulturama.	• Istražuje činjenice iz različitih izvora u vezi s npr. geografijom, historijom, književnošću, religijom, arhitekturom, gastronomijom, duhovnošću, muzikom, sportom, institucijama, važnim ličnostima,

	umjetnošću, medijima i sl. arapskih zemalja i kultura. • Samostalno prezentuje prikupljene informacije o arapskim zemljama i kulturama. • Istražuje aktuelne događaje i zanimljivosti o popularnim ličnostima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.8.1.	
B.8.3. Primjenjuje način ponašanja i sporazumijevanja primjeren simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim komunikacijskim situacijama.	• Prepoznaje i primjenjuje norme kulturnog obraćanja u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji. • Prilagođava svoje obrasce ophođenja i ponašanja, uključujući neverbalnu komunikaciju, u međukulturnim susretima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.8.1.	
B.8.4. Izdvaja kulturno osjetljive pristupe od različitih oblika omalovažavanja drugog i drugačijeg i prepoznaje postojanje stereotipa i predrasuda.	• Uočava postojanje stereotipa u različitim izvorima/ situacijama i prepoznaje njihov ograničavajući učinak. • Identifikuje stereotipe i predrasude o vlastitoj kulturi i arapskim kulturama na konkretnim primjerima. • Opisuje primjere isključivanja drugog i drugačijeg uzrokovanog stereotipima i predrasudama.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.8.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.8.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Grafički prikazuje bitne informacije iz nastavnih sadržaja.

	• Koristi se dvojezičkim i jednojezičkim rječnikom (štampanim i elektronskim) i istražuje njegov sadržaj. • Objašnjava značenje nepoznatih i višeznačnih riječi. • Odabire i primjenjuje često korištene strategije učenja arapskog jezika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su: predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, podvlačenje nepoznate riječi, korištenje poštalice, izvođenje zaključaka, itd. Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. poređenje tradicionalne/narodne muzike, savremenih muzičkih pravaca, tradicionalnih igara/nošnji, predstavljanje omiljenog pisca/književnog djela i slično. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-om. Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, snimanjem kratkog videa i slično. Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.8.2. Komunicira upotrebljavajući IKT u sigurnom okruženju.	• Identifikuje različite elektronske komunikacije. • Pronalazi i odabire informacije i sadržaje iz različitih izvora. • Komunicira s nastavnikom/vršnjacima u sigurnom digitalnom okruženju pod nadzorom nastavnika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1

Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.8.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.8.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Zastupa svoje stavove o vrijednostima prijateljstva, saradnje, altruizma i empatije i značaju učešća u društvenim aktivnostima. • Analizira značaj kreativnosti za lični i društveni razvoj. • Uočava važnost učenja na greškama. • Kreira plan rada za sebe i za svoju grupu na rješavanju projektnih zadataka. • Upoređuje samostalni i grupni, timski i rad u paru. • Razgovara o aktuelnim društvenim temama i spremno iskazuje svoje mišljenje i stavove.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.8.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.	

9. razred osnovne škole /2 časa sedmično/66 časova godišnje/

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.9.1. Analizira i povezuje sadržaje kratkih i jednostavnih tekstova prilikom slušanja i čitanja.	- Analizira sadržaje slušanog i čitanog kratkog i jednostavnog teksta i razlikuje bitne od nebitnih informacija. - Bira ključne i specifične informacije prilikom slušanja i čitanja. - Povezuje informacije u tekstu o poznatim temama te ih upoređuje s vlastitim iskustvom i znanjem. - Identifikuje glavne poruke/ideje slušanog i pročitanoog sadržaja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: škola i školske aktivnosti, zanimanja u porodici, mjesto življenja, kupovina voća i povrća, tradicionalna jela, odijevanje i stanovanje u arapskom svijetu, slobodne aktivnosti. Vokabular: bira se i proširuje osnovni vokabular u skladu s uzrastom i predloženim temama, vodi se računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Postepeno se uvode antonimi i sinonimi. Gramatički sadržaji: ponavljaju se i proširuju u odnosu na osmi razred, vodi se računa o postepenom strukturiranju i povezanosti s drugim predmetima, posebno b/h/s jezikom. Iste karakterizira uvođenje dvojine kod svih vrsta promjenjivih riječi, glagolskog vremena perfekta (الماضي), upotreba glagola u prošlom i sadašnjem vremenu (المرفوع والمنصوب), u rečenicama se primjenjuju elementi kongruencije i linearne strukture. imenice: dvojina, pravilna množina muškog i ženskog roda, nepravilna množina, deklinacije. zamjenice: lične zamjenice (samostalne i spojene), pokazne zamjenice (u svim brojevima). pridjevi: očekuje se upotreba fraza sa sljedećim pridjevima: قارب من بعيد عن جميل حار بارد kao i upotreba pridjeva sa značenjem boja, komparacija pridjeva (osnovna). determinatori: određenost (putem genitivne veze) i neodređenost. brojevi: glavni brojevi (1-100) i cijele stotice (100-1000), redni brojevi do 30. glagoli: prošlo vrijeme (الماضي), indikativ i konjunktiv sadašnjeg vremena (المضارع المرفوع والمنصوب) prilozi: frekventni prilozi mjesta, vremena i načina ليلًا نهارًا مساءً kao i priloški upotrijebljeni brojevi أولًا ثانيًا ثالثًا prijedlozi: primarni prijedlozi, sekundarni prijedlozi نحو بين أمام وراء حين خلف čestice: složene upitne čestice متى إلى متى لماذا عما عن نعم طيب čestice لا ما لن, afirmativne veznici: وف ثم أو أم لأن لذلك uzvici: يا أه أسف أسفة يا سلام حقًا morfosintaksičke strukture: genitivna veza (الإضافة) s prostim strukturama tipa كتاب الطالب, باب الغرفة, (التوافر), fraze posjedovanja (جر ومجرور), (الجر ومجرور). rečenice: linearna struktura rečenica proširenih objektom, atributima i odredbama mjesta i vremena.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Na ovom nivou učenja treba i dalje stavljati u fokus učenje arapskog jezika bez pritiska i straha od greške, uz punu slobodu neverbalnog i verbalnog izražavanja. Učenici se podstiču na uočavanje strukturnih obrazaca i zaključivanje na temelju brojnih primjera kako bi stekli znanja o jeziku koja će potom primjenjivati samostalno i funkcionalno. Novi se sadržaji uvode na temelju poznatih jezičkih sadržaja prilagođenih nivou jezičkog razvoja i iskustva učenika te vodeći računa o međupredmetnoj korelaciji.	

Treba posvetiti pažnju razvijanju sve četiri jezične vještina, s posebnim naglaskom na vještinu govora. Preporučuju se sljedeće aktivnosti: pantomima, mimika i gestikulacija, jezičke igre, demonstracija, imitacija, pjevanje, igranje uloga, ples, dijalozi, recitovanje, dopunjavanje teksta, povezivanje/rekonstruisanje redoslijeda dijelova priče ili teksta, prepričavanje događaja ili situacija uz pomoć slika ili pitanja, pisanje kraja priče koji nedostaje, razmjena elektronske korespondencije s vršnjacima, prezentacije i slično.

Preporučuje se izbjegavanje klasičnih diktata kako bi se ova aktivnost usmjerila više na učenika. Diktat treba da se koristi kao svrsishodna i stimulirajuća vježba s ciljem razvijanja vještine slušanja, provjere pravopisa, vježbe upotrebe novog vokabulara te vježbanja ili usvajanja novih gramatičkih struktura.

Ostvarivanje ishoda podrazumijeva primjenu različitih oblika rada s naglaskom na rad u paru i grupi, kojim se svakom učeniku pruža prilika da aktivno učestvuje. Potrebno je kreirati podsticajno okruženje i uspostaviti pozitivne odnose bazirane na povjerenju između učenika i nastavnika kao i među samim učenicima.

Važno je pobuđivati motivaciju za učenje arapskog jezika i razvijati radne navike kao i samostalnost u radu u školi i kod kuće. Neophodno je kontinuirano davati konstruktivnu i motivacijsku povratnu informaciju učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.9.2. Analizira i povezuje jednostavne jezičke strukture i zakonitosti u kratkom tekstu prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.9.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.9.1.	
A.9.3. Primjenjuje intonacijska obilježja, pravilan izgovor, akcenat, ritam u kratkim i jednostavnim tekstovima.	• Prilagođava intonaciju kako bi izrazio različit smisao informacije. • Uočava riječi koje se isto izgovaraju, a imaju različito značenje i različito se pišu. • Izgovara pravilno riječi i intonira rečenicu u skladu s govornom situacijom. • Čita kratak i jednostavan tekst uz pravilan izgovor, akcenat, ritam i intonaciju.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.9.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.9.1.	
A.9.4. Koristi se jednostavnim jezičkim strukturama u kratkom govoru o poznatim temama.	• Priprema i drži kratak i jednostavan uvježban govor u okviru poznate teme za koju je lično vezan.

	• Objašnjava zbog čega mu se nešto sviđa ili ne sviđa. • Opisuje događaje iz ličnog iskustva, svakodnevnih radnje i navike, prethodne i planirane aktivnosti i prepričava bliske sadržaje. • Ispravlja svoj govor.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.9.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.9.1.	
A.9.5. Učestvuje u kratkom i jednostavnom razgovoru poznate tematike.	• Razmjenjuje informacije o bliskim temama, svakodnevnim aktivnostima, navikama, obavezama i upotrebljava jednostavne izraze tražeći dodatna pojašnjenja ako nešto ne razumije. • Izražava svoja osjećanja, mišljenje, slaganje i neslaganje poštujući sagovornika. • Otpočinje, nastavlja i završava kratak i jednostavan razgovor.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.9.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.9.1.	
A.9.6. Piše kratak tekst poznate tematike koristeći se jednostavnim jezičkim strukturama.	• Piše kratak i jednostavan tekst poštujući ortografska pravila. • Opisuje događaj, prethodna dešavanja, aktivnosti iz ličnog iskustva. • Opisuje nekolicinu vlastitih svakodnevnih situacija koristeći uzorak. • Oblikuje priču na osnovu slika. • Povezuje i primjenjuje osnovna načela pisanja. • Planira strukturu i sadržaj, uređuje i ispravlja svoj tekst. • Primjenjuje ortografska pravila dok piše kratak i jednostavan diktat.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.9.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.9.1.	
Napomena:	
Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.	

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.9.1. Analizira i izvodi zaključke o sličnostima i razlikama između vlastite i kultura arapskog svijeta.	• Procjenjuje svoje viđenje razlika između vlastite i arapske kulture. • Poštuje različitosti arapske kulture u odnosu na vlastitu kulturu. • Povezuje činjenice i saznanja o drugim kulturama s vlastitom kulturom. • Analizira kulturne sličnosti i razlike i razvija svijest o vlastitim kulturnim vrijednostima. • Iznosi i brani stav o važnosti poštovanja jezičke, kulturne i lične različitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.	
B.9.2. Prikuplja i analizira informacije o arapskim zemljama i kulturama.	• Istražuje i ispituje činjenice iz različitih izvora u vezi s npr. geografijom, historijom, književnošću, religijom, arhitekturom, gastronomijom, duhovnošću, muzikom, sportom, institucijama, važnim ličnostima, umjetnošću, medijima i sl. arapskih zemalja i kultura te pravi poređenja s vlastitom kulturom. • Samostalno izlaže prikupljene informacije o arapskim zemljama i kulturama. • Objašnjava važnost učenja stranih jezika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.9.1.	

B.9.3. Primjenjuje način ponašanja i sporazumijevanja primjeren simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim komunikacijskim situacijama i upoređuje sličnosti i razlike u komunikaciji između arapske kulture i vlastite kulture.	• Primjenjuje norme kulturnog obraćanja u vlastitoj sredini te u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji. • Upoređuje obrasce kulturnog obraćanja između pripadnika arapske kulture s vlastitom kulturom. • Analizira međukulturne sličnosti i razlike u komunikaciji.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.9.1.	
B.9.4. Analizira kulturno osjetljive svjetonazore i tumači situacije u kojim odsustvo kulturne osjetljivosti ugrožava kvalitet međuljudskih odnosa.	• Prepoznaje i analizira situacije u kojima stereotipi i predrasude ugrožavaju kvalitetne međuljudske odnose. • Opisuje događaje iz različitih perspektiva i uživljava se u situacije drugih osoba. • Preispituje vlastite stereotipe i predrasude i argumentuje potrebu njihovog prevazilaženja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.9.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.9.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Sažima informacije iz nastavnih sadržaja u smislene cjeline. • Prikazuje uzročno-posljedičnu vezu među naučenim pojmovima. • Koristi se dvojezičkim i jednojezičkim rječnikom (štampanim i elektronskim) i kreira pojmovnik za oblast od vlastitog interesa. • Odabire i primjenjuje strategije učenja arapskog jezika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	

Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su: predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, podvlačenje nepoznate riječi, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd.

Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. poređenje tradicionalne/narodne muzike, savremenih muzičkih pravaca, tradicionalnih igara/nošnji, predstavljanje omiljenog pisca/književnog djela i slično. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-om.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.9.2. Upotrebljava IKT za usvajanje nastavnih sadržaja.	• Upotrebljava IKT za ponavljanje, prezentiranje i uvježbavanje nastavnih sadržaja. • Objašnjava i poredi informacije i sadržaje iz različitih izvora i iskazuje svoje ideje. • Sarađuje s nastavnikom i vršnjacima pri usvajanju nastavnih sadržaja korištenjem IKT-a.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.9.1.	
Napomena:	
Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.9.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Pokazuje prijateljstvo, saradnju, altruizam, empatiju i utvrđuje važnost učešća u društvenim aktivnostima.

	• Povezuje prethodno naučeno s novim znanjem i vještinama. • Analizira značaj kreativnosti u procesu prilagođavanja promjenama u društvu. • Preispituje vlastite stavove prema timskom, grupnom i radu u paru. • Raspravlja o aktuelnim društvenim temama i uvažava mišljenje drugih.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.9.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3.	

GIMNAZIJA

Prvi strani jezik

1. razred gimnazije /3 časa sedmično/105 časova godišnje/

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.I.1. Interpretira srednje složen tekst srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	- Povezuje glavne ideje i važne detalje u slušanom i čitanom tekstu. - Selektuje informacije tako da razlikuje bitnu od nebitne informacije prilikom slušanja i čitanja. - Interpretira informacije koje su implicitno navedene prilikom slušanja i čitanja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: zdravlje i higijena, moda, planeta Zemlja, ovisnosti, zanimanje i karijera, društvene mreže, prijateljstvo, ljudska prava, bogatstvo različitosti, poslovice i narodne mudrosti, književnost i film, kolonijalizam. Vokabular: bira se i proširuje vokabular u skladu s uzrastom i predloženim temama, vodi se računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Gramatički sadržaji: biraju se prema dobi učenika i proizlaze iz njihovih funkcija. ortografija: postojano i nepostojano „hemze“ (همزة القطع وهمزة الوصل). imenice: imenice „zamišljene deklinacije“ (الأسماء الخمسة). čestice: iskazivanje vokativa (النداء). glagoli: trokonsonantski oblici prošireni s dva i tri konsonanta (المزيدات الثلاثية), infinitivi (المصادر), pasiv (المجهول), glagoli tipa المضاعف, glagoli tipa المهموز morfosintaksičke strukture: apsolutna negacija (لا لنفي الجنس). sintaksa: gramatički i semantički subjekt (الفاعل ونائب الفاعل), direktni i indirektni objekt (المفعول به), direktni i indirektni govor (uz glagole قال وأورد روى).	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje. Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući. Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike itd.	

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.	
A.I.2. Analizira i povezuje srednje složene jezičke strukture i zakonitosti u tekstu srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Svrha nije analiza jezika samog po sebi, nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti. Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna. Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.	
A.I.3. Povezuje i primjenjuje ortoepska pravila.	• Primjenjuje intonaciju, akcenat, ritam i neverbalnu komunikaciju u različitim formalnim i neformalnim govornim situacijama. • Čita razgovijetno uz pravilnu artikulaciju, akcentualizaciju i intonaciju. • Prepoznaje mjesto akcenata u izolovanim riječima i rečenicama prilikom slušanja i podešava akcenat komunikacijskoj svrsi.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Ortoepija je izuzetno važna u arapskom jeziku jer pravilan izgovor je jedan od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju je nužno obratiti glasovima koji ne postoje u b/h/s jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan.	

S obzirom na to da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja), itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava.

A.I.4. Koristi se srednje složenim jezičkim strukturama u srednje dugom govoru o svakodnevnim poznatim temama.

- Prezentuje pripremljeno i nepripremljeno izlaganje srednje dužine o svakodnevnim temama u skladu s namjenom i publikom.
- Povezuje vokabular i gramatičke strukture s temom.
- Iznosi vlastito mišljenje uz objašnjenja važnijih dijelova i na osnovu argumenata.

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne, posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

A.I.5. Učestvuje u srednje složenom razgovoru srednje dužine i poznate tematike.

- Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u srednje dugom razgovoru poznate tematike.
- Otpočinje, nastavlja i završava razgovor srednje dužine i poznate tematike.
- U razgovoru se koristi srednje složenim jezičkim strukturama.
- Identificira različite komunikacijske situacije u smislu prepoznavanja formalnog i neformalnog obraćanja i primjereno reaguje na njih.
- Reaguje i nalazi odgovor na osjećanja kao što su iznenađenje, radoznalost, radost, tuga, ravnodušnost.

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1

Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje, to će ih dodatno motivisati za učenje arapskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Da bi interakcija između učenika bila što bolja, preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.	
A.I.6. Piše tekst o bliskim temama srednje dužine koristeći se srednje složenim jezičkim strukturama.	• Piše srednje složen tekst srednje dužine o poznatim, činjeničnim ili zamišljenim temama od ličnog interesa, primjenjujući ortografska pravila. • Prenosi i organizuje informacije iz poznatih sadržaja i ličnog iskustva, prezentuje vlastito mišljenje. • Uključuje u tekst važne informacije, glavnu informaciju i pomoćne. • Koristi se pisanjem da prenese poruku, prepriča iskustvo, izrazi osjećanja i mišljenja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija. Učenici pišu različite tekstove: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku, itd.) i deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna	

javnost, poslodavac itd.), formi (pismo, esej, izvještaj, itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše.

U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova, itd.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.

A.I.7. Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod srednje složenog teksta srednje dužine i bliske tematike.	• Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi. • Planira i organizuje misli i ideje. • Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta. • Pregleda, popravlja i uređuje svoj tekst.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.I.6.	

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.I.1. Istražuje lingvističke i kulturne posebnosti društva i zajednica u arapskim zemljama.	• Prepoznaje poznate i utjecajne ličnosti iz arapskih kultura i poredi ih s poznatim i utjecajnim ličnostima u vlastitoj društvenoj sredini. • Razmatra sadržaje tekstova o arapskim zemljama i uočava razloge zašto su karakteristična obilježja važna za kulture tih zemalja. • Istražuje jezički aspekt i otkriva kulturne vrijednosti sadržane u poslovicama, metaforama i idiomima. • Tumači ciljane riječi za čije značenje ne postoji prevodni ekvivalent na b/h/s jeziku.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.	

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.

Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na arapskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o arapskoj kulturi. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s b/h/s jezikom i književnosti i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla.

Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.

B.I.2. Objašnjava važnost poštivanja vlastite kulture i kultura drugih zemalja i prepoznaje značaj multikulturne interakcije i višejezičnosti.	• Prepoznaje kulturne specifičnosti arapskih zemalja i poredi ih s vlastitim. • Prihvata kulturne različitosti bez predrasuda. • Objašnjava stav o postojanju jednakih prava za sve. • Vrijednosti drugih kultura mjeri univerzalnim vrijednostima bez predrasuda i omalovažavanja drugog i drugačijeg. • Prepoznaje mogućnosti koje pruža višejezičnost u uslovima globalizacije i susreta kultura.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.I.1.

B.I.3. Objašnjava i primjenjuje način ponašanja i sporazumijevanja primjeren međukulturnim komunikacijskim situacijama.	• Navodi norme kulturnog obraćanja u arapskim zemljama na osnovu spoznaja o očekivanjima izvornog govornika u pogledu usmene i pisane komunikacije. • Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u jednostavnoj simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji. • Uočava sličnosti i razlike te poredi norme kulturnog obraćanja između arapskih kultura i vlastite kulture. • Primjenjuje komunikacijske obrasce vodeći računa o neverbalnoj komunikaciji.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.I.1.	
B.I.4. Čita književna djela primjerena uzrastu na arapskom jeziku.	• Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na arapskom jeziku. • Upoznaje se s kulturnim i historijskim činjenicama o arapskim zemljama kroz djela koja čita. • Analizira i poredi djela na arapskom jeziku s djelima južnoslavenskih i svjetskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. arapsko proljeće, islamofobija, kolonijalizam, cionizam).
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.I.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.I.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Odabire i primjenjuje strategije učenja arapskog jezika. • Odabire i upotrebljava mnemotehničke vještine pri usvajanju nastavnih sadržaja. • Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom idioma iz oblasti od vlastitog interesa.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafriziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica, korištenje	

poštapalica, izvođenje zaključaka itd. Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. lakše i brže usvajanje vokabulara, liste različitih tipova glagola, proširenih vrsta itd.

Ova oblast ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. organizaciju Dana arapske poezije ili Međunarodnog dana arapskog jezika, analizu književnih epoha, diskusije o kaligrafiji, muzici, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika), itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja, a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.I.2. Upotrebljava informacijsko - komunikacijske tehnologije.	• Pronalazi informacije o nastavnim sadržajima u sigurnom digitalnom okruženju. • Povezuje informacije i sadržaje iz različitih izvora u smislene cjeline. • Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.I.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.I.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Prepoznaje važnost podjele zaduženja, povjerenja i kreativnosti u zajedničkom radu. • Opisuje i daje primjere načina preduzetničkog djelovanja korištenjem znanja arapskog jezika. • Analizira sličnosti i razlike između sebe i svojih vršnjaka te procjenjuje utjecaj svojih riječi i ponašanja na osjećanja drugih. • Istražuje društvene teme u poznatom kontekstu i objašnjava važnost učešća u društvenim aktivnostima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2

Ključni sadržaji
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.
Preporuke za ostvarenje ishoda
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.I.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3.

2. razred gimnazije /3 časa sedmično/105 časova godišnje/

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.II.1. Analizira značenje srednje složenog dugog teksta prilikom slušanja i čitanja.	- Povezuje i analizira glavne ideje i važne detalje u slušanom i čitanom tekstu. - Identifikuje i objedinjava informacije bitne za razumijevanje suštine slušanog i čitanog teksta. - Predviđa dalju radnju i sažima sadržaj teksta prilikom slušanja i čitanja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: obrazovanje, nauka i tehnologija, znamenitosti arapskog svijeta, historija i književnost Istoka, rekreacija, nafta i tehnološki napredak, sveta mjesta (Jerusalem, Meka, Medina), islamofobija, velikani arapske historije. Vokabular: bira se i proširuje vokabular u skladu s uzrastom i predloženim temama, vodi se računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Gramatički sadržaji: biraju se prema dobi učenika i proizlaze iz njihovih funkcija. imenice: imenice mjesta (اسم المكان), imenice oruđa (اسم الآلات) glagoli: prošireni četverokonsonantski oblici (المزيدات الرباعية), glagoli srca (أفعال القلوب), glagoli tipa الأجراف, glagoli tipa المثال čestice: upotreba كل جميع بعض شبه morfosintaksičke strukture: kvazigenitivna veza tipa أكثر خبرة sintaksa: dopune subjektu ili objektu (النعت والتوكيد والبيان والبدل والمعطوف بالحرف), opći objekt (المفعول المطلق), akuzativ mjesta i vremena (المفعول فيه), realna i irealna pogodbeno rečenica (الجملة إن...ف لو...ل...ان), slaganje vremena (الشرطية)	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije	

slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje. Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući.

Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike, itd.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.II.2. Analizira i povezuje srednje složene jezičke strukture i zakonitosti u dugom tekstu prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti.

Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna.

Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.

A.II.3. Identifikuje i primjenjuje ortoepska pravila.	• Mijenja intonaciju, akcenat, ritam i neverbalnu komunikaciju i prilagođava ih vrsti iskaza. • Čita tečno upotrebljavajući akcenat, ritam i intonaciju uz pravilnu artikulaciju. • Identifikuje intonaciju i akcenat i tumači njihove funkcije prilikom slušanja. • Razlikuje standardni arapski jezik od razgovornih varijanti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Ortoepija je izuzetno važna u arapskom jeziku jer pravilan izgovor je jedna od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju obratiti glasovima koji ne postoje u b/h/s jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan. Osim toga, učenici uočavaju jezičke varijante arapskog jezika, kao što su standardna i kolokvijalne govorne varijante, i zaključuju o specifičnostima izgovora ovih varijanti. Za ostvarenje ovog elementa ishoda mogu se koristiti i pjesme po izboru učenika. S obzirom na to da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepijskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja), itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodosti i opuštenosti, koje mogu da utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja.	
A.II.4. Koristi se srednje složenim jezičkim strukturama u srednje dugom govoru o općim i poznatim temama.	• Prezentuje pripremljeno i nepripremljeno izlaganje srednje dužine o jednostavnim konkretnim temama upotrebljavajući opise, pojedinosti i poređenja u skladu s namjenom i publikom. • Bira vokabular i gramatičke strukture s ciljem iznošenja vlastitih ideja. • Prepričava i opisuje događaj kao slijed dešavanja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne, posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.	

A.II.5. Učestvuje u srednje složenom razgovoru srednje dužine poznate i nepoznate tematike.	• Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u srednje dugom razgovoru poznate i nepoznate tematike. • Otpočinje, nastavlja i završava razgovor srednje dužine poznate i nepoznate tematike. • Učestvuje u spontanim razgovorima srednje dužine i složenosti, daje kratke komentare na mišljenja sagovornika, upoređuje i suprotstavlja alternative. • Koristi se odgovarajućim frazama s ciljem pokazivanja interesa za razgovor.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama, potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učenika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje, to će ih dodatno motivisati za učenje arapskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove, itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Da bi interakcija između učenika bila što bolja, preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.	
A.II.6. Piše tekst srednje dužine koristeći se srednje složenim jezičkim strukturama.	• Piše srednje složene narativne i deskriptivne tekstove srednje dužine, primjenjujući ortografska pravila. • Opisuje nepredvidljive situacije, stvarne i zamišljene događaje, osjećanja, vlastita i tuđa iskustva. • Prenosi i upoređuje elemente informacija iz različitih izvora. • Iskazuje vlastita uvjerenja i stavove.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.	

Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija. Učenici pišu različite tekstove: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku, itd.) i deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode, itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca, itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac, itd.), formi (pismo, esej, izvještaj, itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše. U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova, itd. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.	
A.II.7. Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod srednje složenog teksta srednje dužine.	• Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi. • Planira i organizuje misli i ideje. • Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta. • Pregleda, popravljja i uređuje svoj tekst.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.II.6.	

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.II.1. Analizira lingvističke i kulturne posebnosti društva i zajednica u arapskim zemljama.	• Daje primjere poznatih i utjecajnih ličnosti iz arapskih kultura i poredi ih s poznatim i utjecajnim ličnostima u vlastitoj društvenoj sredini. • Analizira sadržaje tekstova o arapskim zemljama i poredi ih s vlastitim okruženjem. • Uočava navike vršnjaka u arapskim zemljama i poredi ih s vlastitim. • Tumači ciljane riječi arapskog jezika za čije značenje ne postoji prevodni ekvivalent na b/h/s jeziku.

Poveznice sa ZJNPP		SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji		
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.		
Preporuke za ostvarenje ishoda		
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisлити i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal. Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na arapskom jeziku za lekturu sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o arapskoj kulturi. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s b/h/s jezikom i književnosti i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla. Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.		
B.II.2. Istražuje stereotipe i predrasude kako u različitim kontekstima društvenog djelovanja tako i u medijima i objašnjava multikulturnu interakciju i višejezičnost.		• Navodi primjere stereotipa i predrasuda o stanovnicima arapskih zemalja i Bosne i Hercegovine. • Istražuje porijeklo stereotipa i predrasuda i postaje svjestan vlastitih stereotipa i predrasuda. • Uočava da je poznavanje jezika neraskidivo povezano s poznavanjem kulturnog konteksta u kojem se jezik koristi. • Objašnjava multikulturnu interakciju i višejezičnost i njihovu važnost u savremenom društvu i digitalnom okruženju.
Poveznice sa ZJNPP		SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji		
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.		
Preporuke za ostvarenje ishoda		
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.II.1.		
B.II.3. Primjenjuje odgovarajući način ponašanja i sporazumijevanja u međukulturnim komunikacijskim situacijama.		• Objašnjava razlike kulturnog obraćanja između pripadnika arapskih kultura i vlastite kulture. • Interpretira ponašanje drugog u skladu sa svrhom i značenjem obrazaca ponašanja njegove kulture.

	• Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji vodeći računa o primjerenosti tema i neverbalnoj komunikaciji. • Objašnjava važnost neverbalne komunikacije u međukulturnim susretima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.II.1.	
B.II.4. Čita književna djela primjerena uzrastu na arapskom jeziku.	• Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na arapskom jeziku. • Upoznaje se s kulturnim i historijskim činjenicama o arapskim zemljama kroz djela koja čita. • Analizira i poredi djela na arapskom jeziku s djelima južnoslavenskih i svjetskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. arapsko proljeće, islamofobija, kolonijalizam, cionizam). • Prepoznaje elemente društvene nejednakosti i nepravde kroz djela koja tretiraju tu temu i prepoznaje ih u društvenoj sredini arapskih zemalja i u vlastitoj sredini.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.II.1.	

Oblast: C/Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.II.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Prilagođava strategije učenja arapskog jezika svojim sposobnostima. • Koristi se asocijativnim i divergentnim razmišljanjem u pronalaženju novih rješenja. • Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom sinonima iz oblasti od vlastitog interesa.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd. Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. lakše i brže usvajanje vokabulara, liste različitih tipova glagola, proširenih vrsta itd.

Ova oblast ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. organizaciju Dana arapske poezije ili Međunarodnog dana arapskog jezika, analizu književnih epoha, diskusije o kaligrafiji, muzici, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika) itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje ka aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja, a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.II.2. Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.	• Klasifikuje pronađene informacije o nastavnim sadržajima koristeći IKT alate. • Istražuje pojedinačno ili u timu informacije i sadržaje iz različitih izvora i koristi se svojim i idejama tima u odabiru i zaključivanju. • Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.
--	---

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
---------------------------	--------------------------------------

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.II.1.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.II.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Prepoznaje aktivnosti u kojima zajednički rad podstiče kreativnost. • Istražuje načine preduzetničkog djelovanja korištenjem znanja arapskog jezika. • Analizira važnost altruizma i empatije i njihove uloge u međuljudskim odnosima. • Istražuje društvene teme u poznatom kontekstu i donosi zaključke o važnosti učešća u društvenim aktivnostima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.II.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.	

3. razred gimnazije /3 časa sedmično/105 časova godišnje/

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.III.1. Zaključuje o značenju složenog dugog teksta prilikom slušanja i čitanja.	• Povezuje sadržaj slušanog i čitanog teksta s vlastitim iskustvom. • Oblikuje mišljenje i zauzima stavove o slušanom i čitanom tekstu. • Izvodi zaključke o uzročno-posljedičnim vezama na osnovu slušanog i čitanog teksta.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: književne vrste i epohe arapskog jezika, poezija i usmena književnost, prevozna sredstva, globalno zagrijavanje, migracije, zlatno doba arapske civilizacije, drevni gradovi Istoka, politički odnosi i krize u arapskom svijetu, društvene igre, tradicionalna nošnja i običaji. Vokabular: bira se i proširuje vokabular u skladu s uzrastom i predloženim temama, vodi se računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Gramatički sadržaji: biraju se prema dobi učenika i proizlaze iz njihovih funkcija. imenice: deminutiv (اسم التصغير). zamjenice: odnosne zamjenice (određene i neodređene). brojevi: razlomci i procenti. glagoli: glagoli transformacije (أفعال التحويل), glagoli tipa الناقص, glagoli tipa الليف sintaksa: akuzativ stanja (الحال), akuzativ uzroka ili svrhe (المفعول له), odnosna rečenica (الصفة والصلة), vremenska i mjesna rečenica, rečenica stanja (الجملة الحالية)	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.	

Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje. Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući.

Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike, itd.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.III.2. Analizira i povezuje složene jezičke strukture i zakonitosti u dugom tekstu prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti.

Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih ka nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identifikirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna.

Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.

A.III.3. Analizira i primjenjuje ortoepska pravila.	• Mijenja intonaciju, ritam i neverbalnu komunikaciju da bi promijenio vrstu iskaza i akcentuje riječi u rečenici u skladu s temom i/ili svrhom.
---	--

	• Čita izražajno i tečno koristeći akcenat, ritam i intonaciju uz pravilnu artikulaciju. • Analizira specifičnosti izgovora varijanti arapskog jezika. • Analizira ulogu intonacije sadržajnih i funkcijskih elemenata u rečenicama. • Analizira odnos ortografije i ortoepije na primjerima dubleta.* • Koristi se ZDMG sistemom transkripcije ukoliko se radi o adaptaciji arapskog teksta.*
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Ortoepija je izuzetno važna u arapskom jeziku jer pravilan izgovor je jedna od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju obratiti glasovima koji ne postoje u b/h/s jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan. Osim toga, učenici uočavaju jezičke varijante arapskog jezika, kao što su standardna i kolokvijalne govorne varijante, i zaključuju o specifičnostima izgovora ovih varijanti. Za ostvarenje ovog elementa ishoda mogu se koristiti i pjesme po izboru učenika. S obzirom da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja), itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodosti i opuštenosti, koje mogu da utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja. Napomena: * u razradi ishoda se odnosi na JIP.	
A.III.4. Koristi se složenim jezičkim strukturama u dugom govoru o općim temama.	• Prezentuje dugo, pripremljeno i nepripremljeno izlaganje o općim temama u skladu s namjenom i publikom. • Analizira i bira vokabular, gramatičke i sintaksičke strukture s ciljem iznošenje vlastitih uvjerenja. • Daje kritičke osvrte o aktuelnim temama, govori o utiscima i naglašava vlastiti značaj događaja i iskustva. • Izlaže i zastupa vlastite ideje i potkrepljuje ih odgovarajućim primjerima i dodatnim obrazloženjima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne, posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti, nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

A.III.5. Učestvuje u dugom, srednje složenom, razgovoru poznate i nepoznate tematike.	• Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u dugom, srednje složenom razgovoru. • Otpočinje, nastavlja i završava dug, srednje složen razgovor. • Obrazlaže i zastupa svoje ideje i stavove, razmatra i uvažava drugačije stavove, iznosi hipoteze i odgovara na postavljene hipoteze sagovornika. • Diskutuje o poznatoj temi bez prethodne pripreme.
---	--

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
----------------------------------	---

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama, potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje to će ih dodatno motivisati za učenje arapskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove, itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio.

Da bi interakcija između učenika bila što bolja, preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za

cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.

A.III.6. Piše dug tekst koristeći se srednje složenim jezičkim strukturama.	• Piše različite vrste dugih, srednje složenih tekstova: narativne, deskriptivne, argumentativne, primjenjujući ortografska pravila. • Integriše, povezuje i klasifikuje informacije i argumente iz različitih izvora. • Analizira i komentariše vlastita i tuđa mišljenja. • Formulise pretpostavke, obrazlaže svoje stavove, navodi različita stajališta i nosi se sa suprotstavljenim argumentima.
---	--

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija.

Učenici pišu različite vrste tekstova: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku, itd.), deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode, itd.) i argumentativne (raspravljачke) tekstove (npr. raspravu, problemski članak, kritiku, književnu interpretaciju, komentar, itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca, itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac, itd.), formi (pismo, esej, izvještaj, objava na društvenoj mreži, itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše.

U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova itd.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SZJ-4.3.1.

A.III.7. Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod dugog srednje složenog teksta.	• Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi. • Planira i organizuje misli i ideje. • Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta. • Pregleda, popravljа i uređuje svoj tekst.
---	---

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.III.6.	
A.III.8. Pismeno prevodi srednje složen tekst s arapskog na b/h/s jezik i obrnuto i usmeno prevodi jednostavan tekst s arapskog na b/h/s jezik. / JIP	• Pismeno prevodi stručne i književne tekstove srednje složenosti s arapskog jezika na b/h/s jezik i obrnuto koristeći se rječnikom. • Konsekutivno prevodi jednostavan tekst s arapskog jezika na b/h/s jezik.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-4.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prevođenje, usmeno i pismeno, nije doslovno prevođenje riječi ili rečenica, nego poruka. Razlika između usmenog i pismenog prevođenja jeste da je poruka u pismenom prevođenju stilski dotjerana, pri čemu se poštuju morfološke, sintaksičke i semantičke karakteristike jezika na koji se prevodi. Pri usmenom prevođenju postoji vremenski rok za prevod, jer se prevodi direktno, te je onaj ko prevodi samim tim i u direktnom kontaktu s govornikom čiju poruku treba da neposredno prenese. Realizacija usmenog prevođenja se odvija na licu mjesta, što onom ko prevodi ne daje prostora da poruku stilski dotjera, dok je to prilikom pismenog prevođenja moguće. Pismeno prevođenje podrazumijeva dovoljno vremena, kao i alata za prevođenje (rječnici, enciklopedije i sl.), što omogućava tačnije i stilski dotjeranije prenošenje poruke iz jezika A u jezik B. Usmeno prevođenje se dijeli na konsekutivno, koje prevodiocu otvara kratku mogućnost da razmisli o poruci koju govornik šalje, dok se tokom simultanog prevođenja ne ostavlja nikakva pauza, nego se istovremeno razmišlja, prevodi i govori. Usmeno prevođenje podrazumijeva učenika koji ima samopouzdanje, koji je snalažljiv, brz, koji vješto manipulira leksikom kojom raspolaže, te da ima sposobnost koncentracije, memorije. Sve ove karakteristike koje treba da krasi onog ko usmeno prevodi se vježbaju redovno, često na nastavi, dok se pismeno prevođenje zadaje u vidu zadataka, koje se donose i zajedno koriguju. Za pismeno prevođenje učenik mora pored poznavanja jezika na koji i s kog prevodi da ima i sljedeće vrline ili sposobnosti: strpljenje, metodičnost, istraživački duh, sposobnost korištenja rječnika, stručne literature, korištenje kompjuterskih programa za obradu i pomoć pri prevođenju (glosbe, PROZ, google translate i sl.) Nastavnik tekstove za prevođenje bira u skladu s potrebama i interesovanjima učenika.	

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.III.1. Zaključuje o kulturnim i jezičkim posebnostima društva i zajednica u arapskim zemljama.	• Zaključuje o doprinosu vlastite i arapske kulture u međunarodnom kontekstu. • Integriše sadržaje različitih tekstova o arapskim zemljama i izvodi zaključke o kulturnim obilježjima poredeći ih s vlastitim. • Analizira jezički aspekt i otkriva kulturne vrijednosti sadržane u poslovicama, metaforama i idiomima i poredi ih s istim ili sličnim u b/h/s jeziku.

	• Prepoznaje utjecaj arapskog jezika na b/h/s jezik i tumači arabizme u b/h/s jeziku. • Razlikuje terminologiju koja se odnosi na korisnike arapskog jezika kao što je: arapski kao maternji jezik, klasični arapski jezik, moderni arapski jezik, kreol jezici i analizira njihove specifičnosti.* • Identifikuje i poredi kulturna obilježja bitna za pojedine arapske zemlje (npr. pravi poređenja između zemalja Arapskog zaljeva i Sjeverne Afrike).*
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal. Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na arapskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o arapskoj kulturi. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s b/h/s jezikom i književnošću i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla. Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje. Napomena: * u razradi ishoda se odnosi na JIP.	
B.III.2. Ukazuje na važnost jednakog poštivanja svih kultura i opasnosti stereotipa i predrasuda i predlaže strategije za njihovo prevazilaženje te analizira multikulturnu interakciju i višejezičnost.	• Procjenjuje opasnosti stereotipa i predrasuda na formiranje mišljenja o drugim kulturama. • Preispituje povezanost stereotipizacije s formiranjem predrasuda i postojanjem diskriminacije. • Kreira strategije za prevazilaženje stereotipa i predrasuda. • Analizira multikulturnu interakciju i višejezičnost u globalnoj komunikaciji i njihovu važnost u savremenom društvu i digitalnom okruženju.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.III.1.

B.III.3. Analizira način ponašanja i sporazumijevanja u međukulturnim komunikacijskim situacijama i primjereno reaguje na poznate i nepoznate situacije.	• Poredi norme kulturnog obraćanja u arapskim zemljama u formalnim i neformalnim situacijama. • Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji koja može imati poznati i nepoznati kontekst vodeći računa o neverbalnoj komunikaciji. • Razlikuje obrasce kulturnog i primjerenog obraćanja u arapskim zemljama u odnosu na vlastitu sredinu. • Poredi pisani način komunikacije (putem društvenih mreža i sl.) vršnjaka u arapskim kulturama i vlastitoj kulturi.
--	--

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.III.1.

B.III.4. Čita književna djela primjerena uzrastu na arapskom jeziku.	• Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na arapskom jeziku. • Analizira kulturne i historijske činjenice o arapskim zemljama kroz djela koja čita. • Procjenjuje i poredi djela na arapskom jeziku s djelima južnoslavenskih i svjetskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. arapsko proljeće, islamofobija, kolonijalizam, cionizam) i poredi ih s onim u vlastitoj kulturi. • Učestvuje u dramatizaciji adaptiranog odlomka iz književnog djela u školskom okruženju.*
--	---

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.III.1.

Napomena: * u razradi ishoda se odnosi na JIP.

B.III.5. Čita odlomke iz klasičnog književnog opusa na arapskom jeziku uz pomoć korijenskog rječnika. /JIP	• Prepoznaje i tumači dijahronijski razvoj arapskog jezika kroz djela koja čita. • Stavlja djelo u društveni kontekst te istražuje historijsku pozadinu djela.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.III.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.III.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Analizira strategije učenja arapskog jezika. • Koristi se analogijama i metaforama pri iskazivanju stavova i mišljenja. • Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom antonima iz oblasti od vlastitog interesa.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijahronizaciju strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd. Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. lakše i brže usvajanje vokabulara, liste različitih tipova glagola, proširenih vrsta, itd. Ova oblast ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblast, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. organizaciju Dana arapske poezije ili Međunarodnog dana arapskog jezika, analizu književnih epoha, diskusije o kaligrafiji, muzici, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika), itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a.	

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje ka aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja, a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.III.2. Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.	• Odabire pronađene informacije koristeći IKT alate na osnovu zadatih kriterija. • Procjenjuje informacije i sadržaje iz različitih izvora i argumentuje svoje procjene. • Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.
--	---

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
---------------------------	--------------------------------------

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.III.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.III.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Donosi zaključke o važnosti individualne odgovornosti za funkcionisanje tima i postizanje cilja. • Uočava kako drugi utječu na njegovu kreativnost i obrnuto. • Procjenjuje vlastite potencijale za preduzetničko djelovanje i volju za preuzimanjem rizika. • Razvija vlastiti integritet i poštuje integritet drugih. • Raspravlja o aktuelnim društvenim temama i neizbježnosti promjena, zauzima stav i društveno je aktivan.
--	---

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
---------------------------	--------------------------------------

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.III.1.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.

4. razred gimnazije /3 časa sedmično/90 časova godišnje/

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.IV.1. Kritički procjenjuje sadržaj složenog i vrlo složenog dugog teksta prilikom slušanja i čitanja.	• Utvrđuje i argumentima potkrepljuje značaj ideja i bitnih detalja u slušanom i čitanom tekstu. • Vrednuje različite informacije i sadržaje te preispituje prednosti i nedostatke. • Prikuplja i kombinuje dodatne informacije o sadržajima slušanog i čitanog teksta. • Pravi rezime sadržaja teksta komentarišući i kritički prosuđujući suprotna gledišta i glavne teme.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: arapski roman i kratka priča, automobilizam, digitalna tehnologija, mediji, zimski i ljetni sportovi, ekonomija, rat i mir, arapsko proljeće, socijalni slojevi, Endelus, uloga islama u arapskom društvu, Ibn Tufejl, Ibn Sina, Ibn Rušd... Vokabular: bira se i proširuje vokabular u skladu s uzrastom i predloženim temama, vodi se računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Gramatički sadržaji: biraju se prema dobi učenika i proizlaze iz njihovih funkcija; učenici će ih koristiti, a ne učiti o njima. zamjenice: zamjenica razdvajanja (ضمير الفصل). glagoli: pomoćni glagoli (كان وأخواتها), fazni glagoli (أفعال الشروع والتقرب), unipersonalni glagoli i izrazi ينبغي أن يجب أن sintaksa: akuzativ izuzimanja (الاستثناء), specifikativ (التمييز), frazeološko iskazivanje čuđenja (أفعال التعجب), rečenice tipa أما ف govorne posebnosti: kolokvijalne fraze i izrazi (التعبيرات الشائعة باللهجات).	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje. Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući. Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike itd. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.	

A.IV.2. Analizira i povezuje složene i vrlo složene jezičke strukture i zakonitosti u dugom tekstu prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti. Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna. Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.	
A.IV.3. Zaključuje o upotrebi i primjenjuje ortoepska pravila.	• Prilagođava intonaciju, naglasak, ritam i neverbalnu komunikaciju raspoloženju u govornoj interakciji i vrsti iskaza. • Pravilno izgovara i akcentira ciljane riječi. • Čita interpretativno upotrebljavajući akcenat, ritam i intonaciju održavajući emocionalnu obojenost napisanog. • Utvrđuje karakteristike tona i intonacije kojom govornik izražava emocije i/ili usmjerava komunikaciju. • Analizira specifičnosti izgovora govornih varijanti i standardnog arapskog jezika. • Zaključuje o specifičnostima izgovora govornih varijanti i standardnog arapskog jezika. • Zaključuje o odnosu ortografije i ortoepije na primjeru dubleta.* • Čita adaptirane tekstualne cjeline arapskog jezika na osnovu ZDMG sistema transkripcije.*
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Ortoepija je izuzetno važna u arapskom jeziku jer pravilan izgovor je jedna od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju obratiti glasovima koji ne postoje u b/h/s jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan. Osim toga, učenici uočavaju jezičke varijante arapskog jezika, kao što su standardna i kolokvijalne govorne varijante, i zaključuju o specifičnostima izgovora ovih varijanti. Za ostvarenje ovog elementa ishoda mogu se koristiti i pjesme po izboru učenika.

S obzirom na to da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja), itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodosti i opuštenosti, koje mogu da utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja.

Napomena:

* u razradi ishoda se odnosi na JIP.

A.IV.4. Koristi se složenim jezičkim strukturama u dugom govoru o konkretnim i apstraktnim temama.	• Prezentuje dugo, pripremljeno i nepripremljeno izlaganje o konkretnim i apstraktnim temama u skladu s namjenom i publikom. • Kombinuje bogat leksički fond, gramatičke i sintaksičke strukture u usmenom izlaganju. • Argumentovano iznosi svoje stavove. • Prezentuje i opisuje razne tematske oblasti, ističući ključne elemente i bitne detalje. • Preispituje različita stanovišta ukazujući na prednosti i mane različitih opcija.
--	---

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne, posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti, nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti,

tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

A.IV.5. Učestvuje u dugom, složenom, planiranom i neplaniranom razgovoru poznate i nepoznate tematike.	• Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u dugom složenom razgovoru. • Otpočinje, nastavlja i završava dug i složen razgovor. • Učestvuje u dugim spontanima razgovorima, daje komentare i reaguje na predložena rješenja izražavajući precizno (ne)slaganje. • Prati složenu raspravu izdvajajući argumente za i protiv nekog gledišta. • Argumentovano i s ubjedenjem diskutuje o svojim stavovima na osnovu valjanih dokaza. • Kritički procjenjuje mišljenje drugih i povezuje svoj govor s idejama sagovornika naglašavajući ono što je za njega bitno.
--	--

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
----------------------------------	---

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje to će ih dodatno motivisati za učenje arapskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Da bi interakcija između učenika bila što bolja, preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.

A.IV.6. Piše dug tekst koristeći se složenim jezičkim strukturama konkretnog i apstraktnog sadržaja.	• Piše različite vrste dugih, složenih tekstova: narativne, deskriptivne, argumentativne, primjenjujući ortografska pravila. • Vrednuje i preispituje informacije i argumente iz različitih izvora. • Kombinuje konkretne i apstraktne sadržaje o ličnim i društvenim temama stvarajući originalan i maštovit izražaj.
--	--

	• Preispituje i kritički prosuđuje suprotstavljena stajališta, njihove prednosti i nedostatke, razloge za i protiv. • Kombinuje bogat leksički fond iz različitih oblasti i upotrebljava različite formulacije bez ponavljanja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija. Učenici pišu različite vrste tekstova: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku, itd.), deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode, itd.) i argumentativne (raspravljачke) tekstove (npr. raspravu, problemski članak, kritiku, književnu interpretaciju, komentar, itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca, itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac, itd.), formi (pismo, esej, izvještaj, objava na društvenoj mreži, itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše. U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova, itd. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.	
A.IV.7. Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod dugog složenog teksta.	• Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi. • Planira i organizuje misli i ideje. • Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta. • Pregleda, popravljа i uređuje svoj tekst.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.IV.6.	
A.IV.8. Pismeno prevodi složen tekst i usmeno prevodi srednje složen tekst s arapskog na b/h/s jezik i obrnuto. /JIP	• Pismeno prevodi složene stručne i književne tekstove s arapskog jezika na b/h/s jezik i obrnuto koristeći se korijenskim dvojezičnim rječnikom.

	• Konsekutivno prevodi srednje složen tekst s arapskog jezika na b/h/s jezik i obrnuto.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-4.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prevođenje, usmeno i pismeno, nije doslovno prevođenje riječi ili rečenica, nego poruka. Razlika između usmenog i pismenog prevođenja jeste da je poruka u pismenom prevođenju stilski dotjerana, pri čemu se poštuju morfološke, sintaksičke i semantičke karakteristike jezika na koji se prevodi. Pri usmenom prevođenju postoji vremenski rok za prevod, jer se prevodi direktno, te je onaj ko prevodi samim tim i u direktnom kontaktu s govornikom čiju poruku treba da neposredno prenese. Realizacija usmenog prevođenja se odvija na licu mjesta, što onom ko prevodi ne daje prostora da poruku stilski dotjera, dok je to prilikom pismenog prevođenja moguće. Pismeno prevođenje podrazumijeva dovoljno vremena, kao i alata za prevođenje (rječnici, enciklopedije i sl.), što omogućava tačnije i stilski dotjeranije prenošenje poruke iz jezika A u jezik B. Usmeno prevođenje se dijeli na konsekutivno, koje prevodiocu otvara kratku mogućnost da razmisli o poruci koju govornik šalje, dok se tokom simultanog prevođenja ne ostavlja nikakva pauza, nego se istovremeno razmišlja, prevodi i govori. Usmeno prevođenje podrazumijeva učenika koji ima samopouzdanje, koji je snalažljiv, brz, koji vješto manipuliše leksikom kojom raspolaže, te da ima sposobnost koncentracije, memorije. Sve ove karakteristike koje treba da krasi onog ko usmeno prevodi se vježbaju redovno, često na nastavi, dok se pismeno prevođenje zadaje u vidu zadataka, koje se donose i zajedno korriguju. Za pismeno prevođenje učenik mora pored poznavanja jezika na koji i s kog prevodi da ima i sljedeće vrline ili sposobnosti: strpljenje, metodičnost, istraživački duh, sposobnost korištenja rječnika, stručne literature, korištenje kompjuterskih programa za obradu i pomoć pri prevođenju (glosbe, PROZ, google translate i sl.) Nastavnik tekstove za prevođenje bira u skladu s potrebama i interesovanjima učenika.	

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.IV.1. Povezuje svoje spoznaje o kulturnim i jezičkim posebnostima društva i zajednica u arapskim zemljama.	• Vrednuje doprinos vlastite i arapske kulture u međunarodnom kontekstu. • Kritički procjenjuje sadržaje tekstova o arapskim zemljama i dovodi ih u vezu s vlastitim spoznajama. • Argumentuje svoje stavove o kulturnim obilježjima bitnim za arapske zemlje kao i za Bosnu i Hercegovinu. • Procjenjuje utjecaj arapskog jezika na b/h/s jezik. • Kreira listu arabizama u b/h/s jeziku.* • Procjenjuje razloge zašto je moderni arapski jezik direktni izdanak klasičnog arapskog jezika i traži uporište u vanjezičkim i općim karakteristikama tog jezika.*
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji	

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.

Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na arapskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produblivanja znanja o arapskoj kulturi. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s b/h/s jezikom i književnošću i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla.

Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.

Napomena:

* u razradi ishoda se odnosi na JIP.

B.IV.2. Procjenjuje stereotipe i predrasude kako u određenim kontekstima društvenog djelovanja tako i u medijima i predlaže strategije za njihovo prevazilaženje te procjenjuje multikulturnu interakciju i višejezičnost.

- Izbjegava stereotipe kroz primjenu strategija za prevazilaženje stereotipa i predrasuda.
- Argumentuje opasnosti predrasuda i stereotipa na formiranje mišljenja o drugim kulturama.
- Izgrađuje svijest o neophodnosti vrednovanja kulture bez stereotipa, predrasuda i diskriminacije drugog i drugačijeg.
- Preuzima odgovornost i preispituje vlastite stavove o drugom i drugačijem.
- Procjenjuje multikulturnu interakciju i višejezičnost u globalnoj komunikaciji i njihovu važnost u savremenom društvu i digitalnom okruženju.

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.IV.1.

B.IV.3. Bira odgovarajući način ponašanja i sporazumijevanja u međukulturnim komunikacijskim situacijama vodeći

- Zaključuje o obrascima kulturnog sporazumijevanja u arapskom svijetu u odnosu na vlastitu sredinu.

računa o nesporazumima koji mogu nastati između osoba različitih kultura.	• Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u složenoj simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji. • Procjenjuje međukulturne komunikacijske situacije s aspekta mogućeg nesporazuma i njegovog rješavanja. • Prepoznaje kulturno specifične reakcije pripadnika drugih kultura. • Procjenjuje utjecaj kulture na oblikovanje načina mišljenja i ponašanja te reaguje u skladu s procjenom prikladnog obraćanja i ponašanja s pripadnicima drugih kultura. • Argumentuje važnost neverbalnog aspekta međukulturne komunikacije.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.IV.1.	
B.IV.4. Čita književna djela primjerena uzrastu na arapskom jeziku.	• Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na arapskom jeziku i uočava važnost čitanja za vlastiti emocionalni i intelektualni razvoj. • Zaključuje o kulturnim i historijskim činjenicama o arapskim zemljama kroz djela koja čita. • Procjenjuje i poredi djela na arapskom jeziku s djelima južnoslavenskih i svjetskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. arapsko proljeće, islamofobija, kolonijalizam, cionizam) i poredi ih s onim u vlastitoj kulturi. • Učestvuje u dramatizaciji adaptiranog odlomka iz književnog djela u školskom okruženju.*
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.IV.1.	
B.IV.5. Čita odlomke iz klasičnog književnog opusa na arapskom jeziku koristeći se korijenskim dvojezičkim rječnikom. /JIP	• Objašnjava dijahronijski razvoj arapskog jezika kroz djela koja čita. • Stavlja djelo u društveni kontekst te istražuje historijsku pozadinu djela.

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.IV.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.IV.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Procjenjuje uspješnost korištenja strategija učenja arapskog jezika. • Kombinuje različite strategije učenja u skladu sa zadatkom. • Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom fraznih glagola iz oblasti od vlastitog interesa.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafriziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd. Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. lakše i brže usvajanje vokabulara, liste različitih tipova glagola, proširenih vrsta itd. Ova oblast ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblast, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. organizaciju Dana arapske poezije ili Međunarodnog dana arapskog jezika, analizu književnih epoha, diskusije o kaligrafiji, muzici, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika), itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a. Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično. Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje ka aktivnostima koje	

imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja, a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.IV.2. Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.	• Priprema kriterije i analizira dobijene informacije korištenjem IKT alata za obradu informacija. • Upravlja informacijama i sadržajima iz različitih izvora i osmišljava ideje u stvaralačkom procesu. • Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora. • Koristi se različitim digitalnim alatima da napiše prijavu, molbu, zahtjev, CV.
--	--

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.IV.1.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.IV.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Konstruktivno sarađuje u kreativnom radu i primjenjuje usvojene vještine i sposobnosti. • Kreira i predlaže plan za realizaciju izvodljive preduzetničke ideje korištenjem znanja arapskog jezika. • Preispituje situacije nedostatka altruizma i empatije te kreira načine za prevazilaženje uzroka koji su do toga doveli. • Procjenjuje značajne događaje i promjene te daje osvrte i prijedloge za unapređenje društvenog aktivizma.
--	---

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.IV.1.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.

GIMNAZIJA

Drugi strani jezik

1. razred gimnazije /2 časa sedmično/70 časova godišnje/

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.1.1. Interpretira sadržaj jednostavnog teksta srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	- Povezuje glavne ideje i važne detalje u slušanom i čitanom tekstu. - Selektuje informacije tako da razlikuje bitnu od nebitne informacije prilikom slušanja i čitanja. - Interpretira informacije koje su implicitno navedene prilikom slušanja i čitanja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: putovanje, sport i zabava, moja domovina, arapski svijet i znamenitosti, hidžretska i gregorijanski kalendar, muzički instrumenti, društvene mreže i svijet komunikacija, kupovina, vrijeme i vremenski uvjeti, poslovice i narodne umotvorine. Vokabular: bira se i proširuje osnovni vokabular u skladu s uzrastom i predloženim temama, vodi se računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Postepeno se uvode antonimi i sinonimi te riječi stranog porijekla, posebno u domenu savremenih komunikacija. Gramatički sadržaji: ponavljaju se i proširuju u odnosu na deveti razred, vodi se računa o postepenom strukturiranju i povezanosti s drugim predmetima, posebno b/h/s jezikom. imenice: jednina, dvojina, nepravilna množina, deklinacije, imenice ženskog roda po upotrebi i značenju. zamjenice: lične, pokazne i odnosne zamjenice. pridjevi: opisni pridjevi, pridjevi relacije, komparacija pridjeva, relativni i apsolutni superlativ. determinatori: određenost (putem genitivne veze) i neodređenost. brojevi: glavni brojevi do 1000, redni brojevi do 100. glagoli: prošlo vrijeme (الماضي), skraćeni način (المضارع المجزوم), modalni glagoli أراد أو استطاع أحب, imperativ (الأمر) i prohibitiv (النهي), pomoćni glagoli ليس i كان (upotreba u glagolsko-imenskim predikatima), futur (س سوف). prilozi: frekventni prilozi mjesta, vremena i načina أمس بالأمس اليوم الآن غدا صباحا ظهرا مساء ليلا نهرا prijedlozi: primarni prijedlozi, sekundarni prijedlozi نحو بين أمام وراء حين خلف čestice: upitne čestice ماذا متى أين كيف كم بكم أي لمن لماذا veznici: و ف ثم أو أم لأن لذلك لأن لذلك مع ذلك uzvici: يا الله يا رب سلام حقا morfosintaksičke strukture: genitivna veza (الإضافة), atributivna sintagma (تركيب الوصف), fraze posjedovanja (التوافر), složene imenske strukture tipa كتاب الولد الصغير rečenice: kongruencija osnovnih elemenata, linearna struktura rečenica proširenih direktnim i indirektnim objektom, atributima i odredbama mjesta i vremena, kongruencija.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate	

riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje.

Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući.

Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike, itd.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.I.2. Analizira i povezuje jednostavne jezičke strukture i zakonitosti u tekstu srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti. Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna. Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.	
A.I.3. Povezuje i primjenjuje ortoepska pravila.	• Primjenjuje intonaciju, akcenat, ritam i neverbalnu komunikaciju u različitim formalnim i neformalnim govornim situacijama. • Provjerava izgovor i akcenat ciljanih riječi primjenjujući fonemsku transkripciju i pravilno ih izgovara i akcentira. • Čita razgovijetno uz pravilnu artikulaciju, akcentualizaciju i intonaciju.

	• Prepoznaje mjesto akcenata u izolovanim riječima i rečenicama prilikom slušanja. • Podešava kvalitet izgovora kratkog vokala „a“ u odnosu na pozicioniranje istog u kontaktu sa samoglasnicima. • Povezuje riječi u govorne i funkcionalne cjeline i skraćuje po potrebi duge vokale u izgovoru u skladu sa zahtjevima arapskog sloga.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Ortoepija je izuzetno važna u arapskom jeziku jer pravilan izgovor je jedan od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju je nužno obratiti glasovima koji ne postoje u b/h/s jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcent, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan. S obzirom na to da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja), itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava.	
A.I.4. Koristi se jednostavnim jezičkim strukturama u govoru srednje dužine o svakodnevnom, poznatim temama.	• Prezentuje pripremljeno izlaganje srednje dužine o svakodnevnim temama u skladu s namjenom i publikom. • Povezuje vokabular i gramatičke strukture s temom. • Iznosi vlastito mišljenje uz objašnjenja važnijih dijelova i na osnovu dokaza.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne, posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno	

bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

A.I.5. Učestvuje u jednostavnom razgovoru srednje dužine i poznate tematike.	• Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u srednje dugom razgovoru poznate tematike. • Otpočinje, nastavlja i završava razgovor srednje dužine i poznate tematike. • U razgovoru se koristi jednostavnim jezičkim strukturama. • Identificira različite komunikacijske situacije u smislu prepoznavanja formalnog i neformalnog obraćanja i primjereno reaguje na njih. • Reaguje i nalazi odgovor na osjećanja kao što su iznenađenje, radoznalost, radost, tuga, ravnodušnost.
--	---

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama, potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje to će ih dodatno motivisati za učenje arapskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Da bi interakcija između učenika bila što bolja preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.

A.I.6. Piše tekst srednje dužine koristeći se jednostavnim jezičkim strukturama.

- Piše jednostavan tekst srednje dužine o poznatim, činjeničnim ili zamišljenim temama od ličnog interesa, primjenjujući ortografska pravila.

	• Prenosi i organizuje informacije iz poznatih sadržaja i ličnog iskustva, prezentuje vlastito mišljenje. • Uključuje u tekst važne informacije, glavnu informaciju i pomoćne. • Koristi se pisanjem da prenese poruku, prepriča iskustvo, izrazi osjećanja i mišljenja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija. Učenici pišu različite jednostavne tekstove o poznatim, činjeničnim ili zamišljenim temama od ličnog interesa. Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca, itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac, itd.), formi (pismo, esej, izvještaj, itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše. U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova, itd. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.	
A.I.7. Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod jednostavnog teksta srednje dužine.	• Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi. • Planira i organizuje misli i ideje. • Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta. • Pregleda, popravljaja i uređuje svoj tekst.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.I.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.I.6.	

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.I.1. Istražuje lingvističke i kulturne posebnosti društva i zajednica u arapskim zemljama.	• Prepoznaje poznate i utjecajne ličnosti iz arapskih kultura i poredi ih s poznatim i

	utjecajnim ličnostima u vlastitoj društvenoj sredini. • Razmatra sadržaje tekstova o arapskim zemljama i uočava razloge zašto su karakteristična obilježja važna za kulture tih zemalja. • Istražuje jezički aspekt i otkriva kulturne vrijednosti sadržane u poslovicama, metaforama i idiomima. • Tumači ciljane riječi za čije značenje ne postoji prevodni ekvivalent na b/h/s jeziku.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audi vizuelni materijal. Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na arapskom jeziku za lekturu sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o arapskoj kulturi. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s b/h/s jezikom i književnosti i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla. Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.	
B.1.2. Objašnjava važnost poštivanja vlastite kulture i kultura drugih zemalja i prepoznaje značaj multikulturne interakcije i višejezičnosti.	• Prepoznaje kulturne specifičnosti arapskih zemalja i poredi ih s vlastitim. • Prihvata kulturne različitosti bez predrasuda. • Objašnjava stav o postojanju jednakih prava za sve. • Vrijednosti drugih kultura mjeri univerzalnim vrijednostima bez predrasuda i omalovažavanja drugog i drugačijeg. • Prepoznaje mogućnosti koje pruža višejezičnost u uslovima globalizacije i susreta kultura.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.I.1.	
B.I.3. Objašnjava i primjenjuje način ponašanja i sporazumijevanja primjeren međukulturnim komunikacijskim situacijama.	• Navodi norme kulturnog obraćanja u arapskim zemljama na osnovu spoznaja o očekivanjima izvornog govornika u pogledu usmene i pisane komunikacije. • Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u jednostavnoj simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji. • Uočava sličnosti i razlike te poredi norme kulturnog obraćanja između arapskih kultura i vlastite kulture. • Primjenjuje komunikacijske obrasce vodeći računa o neverbalnoj komunikaciji.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.I.1.	
B.I.4. Čita prilagođena književna djela i odlomke književnih djela primjerene uzrastu na arapskom jeziku.	• Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na arapskom jeziku. • Upoznaje se s kulturnim i historijskim činjenicama o arapskim zemljama kroz djela koja čita. • Analizira i poredi djela na arapskom jeziku s djelima južnoslavenski i svjetskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. arapsko proljeće, islamofobija, kolonijalizam, cionizam).
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.I.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.I.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Odabire i primjenjuje strategije učenja arapskog jezika.

	• Odabire i upotrebljava mnemotehničke vještine pri usvajanju nastavnih sadržaja. • Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom idioma iz oblasti od vlastitog interesa.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd. Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. lakše i brže usvajanje vokabulara, liste različitih tipova glagola, proširenih vrsta itd. Ova oblast ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. organizaciju Dana arapske poezije ili Međunarodnog dana arapskog jezika, analizu književnih epoha, diskusije o kaligrafiji, muzici, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika), itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a. Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično. Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja, a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.I.2. Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.	• Pronalazi informacije o nastavnim sadržajima u sigurnom digitalnom okruženju. • Povezuje informacije i sadržaje iz različitih izvora u smislene cjeline. • Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1

Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.I.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.I.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Prepoznaje važnost podjele zaduženja, povjerenja i kreativnosti u zajedničkom radu. • Opisuje i daje primjere načina preduzetničkog djelovanja korištenjem znanja arapskog jezika. • Analizira sličnosti i razlike između sebe i svojih vršnjaka te procjenjuje utjecaj svojih riječi i ponašanja na osjećanja drugih. • Istražuje društvene teme u poznatom kontekstu i objašnjava važnost učešća u društvenim aktivnostima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.I.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.	

2. razred gimnazije /2 časa sedmično/70 časova godišnje/

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.II.1. Analizira značenje teksta srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog prilikom slušanja.	- Povezuje i analizira glavne ideje i važne detalje u slušanom i čitanom tekstu. - Identifikuje i objedinjava informacije bitne za razumijevanje suštine slušanog i čitanog teksta. - Predviđa dalju radnju i sažima sadržaj teksta prilikom slušanja i čitanja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: putovanja, zanimljivosti i popularne ličnosti, prijateljstvo i druženje, konflikti i rješavanje konflikta, dokolica, tradicija, judaizam, kršćanstvo, islam, život ljudi u prošlosti, okoliš i zaštita okoliša, izbor zanimanja, moja domovina, svijet budućnosti. Vokabular: bira se i proširuje u skladu s uzrastom i predloženim temama, vodi se računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Postepeno se uvode antonimi i sinonimi te riječi stranog porijekla, posebno u domenu savremenih komunikacija. Gramatički sadržaji: ponavljaju se i proširuju u odnosu na prvi razred, vodi se računa o postepenom strukturiranju i povezanosti s drugim predmetima, posebno b/h/s jezikom. ortografija: postojano i nepostojano „hemze“ (همزة القطع وهمزة الوصل). imenice: imenice „virtuelne deklinacije“ (عصافتي رام), imenice „zamišljene deklinacije“ (الأسماء الخمسة). zamjenice: određene i neodređene odnosne zamjenice (الذي التي ما من). pridjevi: pridjevi participskog porijekla (اسم الفاعل واسم المفعول), opisna komparacija. brojevi: distributivni i neodređeni brojevi (بعض عدة). glagoli: složena vremena pluskvamperfekta (كان قد فعل) imperfekta (كان قد يفعل) i futura II (يكون قد فعل), pasiv (الماضي المجهول والمضارع المجهول), trokonsonantski oblici prošireni jednim konsonantom (المزيدات), infinitivi (المصادر), (الثلاثية). antonimi: upotreba (غير عدم). kolokacije: tipa (ذو المال ذات اليوم). čestice: uvodne rečenične partikule (إن وأخواتها), iskazivanje vokativa (النداء). morfosintaksičke strukture: složena i razbijena genitivna veza (الإضافة). sintaksa: gramatički i semantički subjekt (الفاعل ونائب الفاعل), direktni i indirektni objekt (المفعول به), direktni i indirektni govor (قال أورد روى).	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje. Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući. Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta,	

predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike itd.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.II.2. Analizira i povezuje jezičke strukture i zakonitosti od jednostavnih do srednje složenih u tekstu srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
---	---

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2
----------------------------------	-----------------------------------

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti.

Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna.

Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.

A.II.3. Identifikuje i primjenjuje ortoepska pravila u tekstu srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog.	• Mijenja intonaciju, akcenat, ritam i neverbalnu komunikaciju i prilagođava ih vrsti iskaza. • Provjerava izgovor i akcenat ciljanih riječi upotrijebljenih u vezanim cjelinama i podešava izgovor i akcenat. • Čita tečno upotrebljavajući akcenat, ritam i intonaciju uz pravilnu artikulaciju. • Identifikuje intonaciju i akcenat.
---	--

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
----------------------------------	---

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Ortoepija je izuzetno važna u arapskog jeziku jer pravilan izgovor je jedna od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju obratiti glasovima koji ne postoje u b/h/s jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je

primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan. Osim toga, učenici uočavaju jezičke varijante standardnog arapskog jezika i kolokvijalnih govornih varijanti i zaključuju o specifičnostima izgovora ovih varijanti. Za ostvarenje ovog elementa ishoda mogu se koristiti i pjesme po izboru učenika.

S obzirom na to da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja), itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodosti i opuštenosti, koje mogu da utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja.

A.II.4. Koristi se jezičkim strukturama od jednostavnih do srednje složenih u govoru srednje dužine o općim i poznatim temama.

- Prezentuje pripremljeno izlaganje srednje dužine o jednostavnim konkretnim temama upotrebljavajući opise, pojedinosti i poređenja u skladu s namjenom i publikom.
- Bira vokabular i gramatičke strukture s ciljem iznošenja vlastitih ideja.
- Prepričava i opisuje događaj kao slijed dešavanja.

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne, posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

A.II.5. Učestvuje u razgovoru srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog poznate i nepoznate tematike.

- Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u srednje dugom razgovoru od jednostavnog do srednje složenog poznate i nepoznate tematike.
- Otpočinje, nastavlja i završava razgovor srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog poznate i nepoznate tematike.

	• Učestvuje u spontanima razgovorima srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog i daje kratke komentare na mišljenja sagovornika. • Koristi se odgovarajućim frazama s ciljem pokazivanja interesa za razgovor.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama, potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje to će ih dodatno motivisati za učenje arapskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Da bi interakcija između učenika bila što bolja, preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.	
A.II.6. Piše tekst srednje dužine koristeći se jednostavnim i srednje složenim jezičkim strukturama.	• Piše jednostavne i srednje složene narativne i deskriptivne tekstove srednje dužine, primjenjujući ortografska pravila. • Opisuje nepredvidljive situacije, stvarne i zamišljene događaje, osjećanja, vlastita i tuđa iskustva. • Prenosi i upoređuje elemente informacija iz različitih izvora. • Iskazuje vlastita uvjerenja i stavove.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar	

samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija.

Učenici pišu različite tekstove: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku, itd.) i deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode, itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca, itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac, itd.), formi (pismo, esej, izvještaj, objava na društvenoj mreži, itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše.

U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova, itd.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.

A.II.7. Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod jednostavnog i srednje složenog teksta srednje dužine.	• Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi. • Planira i organizuje misli i ideje. • Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta. • Pregleda, popravljia i uređuje svoj tekst.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.II.6.	

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.II.1. Analizira lingvističke i kulturne posebnosti društva i zajednica u arapskim zemljama.	• Daje primjere poznatih i utjecajnih ličnosti iz arapskih kultura i poredi ih s poznatim i utjecajnim ličnostima u vlastitoj društvenoj sredini. • Analizira sadržaje tekstova o arapskim zemljama i poredi ih s vlastitim okruženjem. • Uočava navike vršnjaka u arapskim zemljama i poredi ih s vlastitim. • Tumači ciljane riječi za čije značenje ne postoji prijevodni ekvivalent na b/h/s jeziku.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.

Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na arapskom jeziku za lekturu sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o arapskoj kulturi. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s b/h/s jezikom i književnošću i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla.

Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.

B.II.2. Istražuje stereotipe i predrasude kako u određenim kontekstima društvenog djelovanja tako i u medijima i objašnjava multikulturnu interakciju i višejezičnost.	• Navodi primjere stereotipa i predrasuda o stanovnicima arapskih zemalja i Bosne i Hercegovine. • Istražuje porijeklo stereotipa i predrasuda i postaje svjestan vlastitih stereotipa i predrasuda. • Uočava da je poznavanje jezika neraskidivo povezano s poznavanjem kulturnog konteksta u kojem se jezik koristi. • Objašnjava multikulturnu interakciju i višejezičnost i njihovu važnost u savremenom društvu i digitalnom okruženju.
--	---

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.II.1.

B.II.3. Primjenjuje odgovarajući način ponašanja i sporazumijevanja u međukulturnim komunikacijskim situacijama.	• Objašnjava razlike kulturnog obraćanja između pripadnika arapske kulture i vlastite kulture. • Interpretira ponašanje drugog u skladu sa svrhom i značenjem obrazaca ponašanja njegove kulture. • Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji vodeći računa o primjerenosti tema i neverbalnoj komunikaciji.
--	--

	• Objašnjava važnost neverbalne komunikacije u međukulturnim susretima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.II.1.	
B.II.4. Čita prilagođena književna djela i odlomke književnih djela primjerene uzrastu na arapskom jeziku.	• Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na arapskom jeziku. • Upoznaje se s kulturnim i historijskim činjenicama o arapskim zemljama kroz djela koja čita. • Analizira i poredi djela na arapskom jeziku s djelima južnoslavenskih i svjetskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. arapsko proljeće, islamofobija, kolonijalizam, cionizam). • Prepoznaje elemente društvene nejednakosti i nepravde kroz djela koja tretiraju tu temu i prepoznaje ih u društvenoj sredini arapskih zemalja i u vlastitoj sredini.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.II.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.II.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Prilagođava strategije učenja arapskog jezika svojim sposobnostima. • Koristi se asocijativnim i divergentnim razmišljanjem u pronalaženju novih rješenja. • Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom sinonima iz oblasti od vlastitog interesa.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom	

ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd. Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. lakše i brže usvajanje vokabulara, liste različitih tipova glagola, proširenih vrsta, itd.

Ova oblast ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. organizaciju Dana arapske poezije ili Međunarodnog dana arapskog jezika, analizu književnih epoha, diskusije o kaligrafiji, muzici, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika) itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja, a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.II.2. Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.	• Klasifikuje pronađene informacije o nastavnim sadržajima koristeći IKT alate. • Istražuje pojedinačno ili u timu informacije i sadržaje iz različitih izvora i koristi se svojim i idejama tima u odabiru i zaključivanju. • Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.II.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.II.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Prepoznaje aktivnosti u kojima zajednički rad podstiče kreativnost.

	- Istražuje načine preduzetničkog djelovanja korištenjem znanja arapskog jezika. - Analizira važnost altruizma i empatije i njihove uloge u međuljudskim odnosima. - Istražuje društvene teme u poznatom kontekstu i donosi zaključke o važnosti učešća u društvenim aktivnostima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.II.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.	

3. razred gimnazije /2 časa sedmično/70 časova godišnje, JIP – 140 časova godišnje/

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.III.1. Zaključuje o značenju srednje složenog teksta srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	- Povezuje sadržaj slušanog i čitanog teksta s vlastitim iskustvom. - Oblikuje mišljenje i zauzima stavove o slušanom i čitanom tekstu. - Izvodi zaključke o uzročno-posljedičnim vezama na osnovu slušanog i čitanog teksta.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: obrazovanje, nauka i tehnologija, znamenitosti arapskog svijeta, historija i književnost Istoka, rekreacija, nafta i tehnološki napredak, sveta mjesta (Jerusalem, Meka, Medina), islamofobija, velikani arapske historije, književnost i film. Vokabular: bira se i proširuje u skladu s uzrastom i predloženim temama, vodi se računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Postepeno se uvode sinonimi i kolokacije, te riječi stranog porijekla. Gramatički sadržaji: ponavljaju se i proširuju u odnosu na drugi razred, vodi se računa o postepenom strukturiranju i povezanosti s drugim predmetima, posebno b/h/s jezikom. imenice: imenice mjesta (اسم المكان), imenice oruđa (اسم الآلات). glagoli: trokonsonantski oblici prošireni s dva i tri konsonanta (المزيدات الثلاثية), prošireni četverokonsonantski oblici (المزيدات الرباعية), glagoli srca (أفعال القلوب), glagoli tipa المثال, glagoli tipa المضاعف, glagoli tipa المهموز čestice: upotreba كل جميع بعض شبه morfosintaksičke strukture: apsolutna negacija (لا لنفي الجنس), kvazigenitivna veza tipa أكثر خبرة sintaksa: dopune subjektu ili objektu (التوابع): التوكيد والتوكيد والبيان والبدل والمعطوف بالحرف: (التوابع), opći objekt (المفعول المطلق), akuzativ mjesta i vremena (المفعول فيه), realna i irealna pogodbeno rečenica (الجملة إن...ف لو...ل), slaganje vremena (الشرطية)	
Preporuke za ostvarenje ishoda	

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Prije slušanja/čitavanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitavanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitavanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitavanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje.

Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući.

Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike, itd.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.III.2. Analizira i povezuje srednje složene jezičke strukture i zakonitosti u tekstu srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.	
Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti.	
Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna.	
Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.	
A.III.3. Analizira i primjenjuje ortoepska pravila u tekstu srednje dužine i srednje složene jezičke strukture.	• Mijenja intonaciju, ritam i neverbalnu komunikaciju da bi promijenio vrstu iskaza i akcentuje riječi u rečenici u skladu s temom i/ili svrhom.

	• Provjerava izgovor i akcenat ciljanih riječi upotrijebljenih u vezanim cjelinama i podešava izgovor i akcenat. • Čita izražajno i tečno upotrebljavajući akcenat, ritam i intonaciju uz pravilnu artikulaciju. • Analizira ulogu intonacije sadržajnih i funkcijskih riječi u rečenicama. • Koristi se ZDMG sistemom transkripcije ukoliko se radi o adaptaciji arapskog teksta.* • Analizira odnos ortografije i ortoepije na primjeru dubleta.*
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Ortoepija je izuzetno važna u arapskog jeziku jer pravilan izgovor je jedna od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju obratiti glasovima koji ne postoje u b/h/s jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan. Osim toga, učenici uočavaju jezičke varijante standardnog arapskog jezika i kolokvijalnih govornih varijanti i zaključuju o specifičnostima izgovora ovih varijanti. Za ostvarenje ovog elementa ishoda mogu se koristiti i pjesme po izboru učenika. S obzirom na to da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja), itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodosti i opuštenosti, koje mogu da utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja. Napomena: * u razradi ishoda se odnosi na JIP.	
A.III.4. Koristi se srednje složenim jezičkim strukturama u srednje dugom govoru o općim temama.	• Prezentuje srednje dugo, pripremljeno izlaganje o općim temama u skladu s namjenom i publikom. • Bira vokabular, gramatičke i sintaksičke strukture s ciljem iznošenja vlastitih uvjerenja. • Daje kritičke osvrte o aktuelnim temama, govori o utiscima i naglašava vlastiti značaj događaja i iskustva. • Izlaže i zastupa vlastite ideje i potkrepljuje ih odgovarajućim primjerima i dodatnim obrazloženjima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.	

Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne, posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.	
A.III.5. Učestvuje u srednje složenom razgovoru srednje dužine poznate i nepoznate tematike.	• Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u razgovoru srednje dužine. • Otpočinje, nastavlja i završava razgovor srednje dužine. • U razgovoru se koristi srednje složenim jezičkim strukturama. • Obrazlaže i zastupa svoje ideje i stavove i uvažava drugačije stavove. • Diskutuje o poznatoj temi bez prethodne pripreme.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje, to će ih dodatno motivisati za učenje arapskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove, itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Da bi interakcija između učenika bila što bolja, preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za	

cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.

A.III.6. Piše tekst o bliskim temama srednje dužine koristeći se srednje složenim jezičkim strukturama.	• Piše srednje složene narativne i deskriptivne tekstove srednje dužine primjenjujući ortografska pravila. • Integriše, povezuje i klasifikuje informacije i argumente iz različitih izvora. • Analizira i komentariše vlastita i tuđa mišljenja. • Formuliše pretpostavke, obrazlaže svoje stavove i upoređuje različita stajališta.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija.

Učenici pišu različite tekstove: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku itd.) i deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode, itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca, itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac, itd.), formi (pismo, esej, izvještaj, objava na društvenoj mreži, itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše.

U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova, itd.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.

A.III.7. Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod srednje složenog teksta, srednje dužine i bliske tematike.	• Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi. • Planira i organizuje misli i ideje. • Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta. • Pregleda, popravljja i uređuje svoj tekst.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.3.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.III.6.	
A.III.8. Pismeno prevodi jednostavan tekst s arapskog na b/h/s jezik i obrnuto i usmeno prevodi vrlo jednostavan tekst s arapskog na b/h/s jezik. / JIP	• Pismeno prevodi jednostavne stručne i književne tekstove s arapskog jezika na b/h/s jezik i obrnuto. • Konsekutivno prevodi vrlo jednostavan tekst s arapskog jezika na b/h/s jezik.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-4.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prevođenje, usmeno i pismeno, nije doslovno prevođenje riječi ili rečenica, nego poruka. Razlika između usmenog i pismenog prevođenja jeste da je poruka u pismenom prevođenju stilski dotjerana, pri čemu se poštuju morfološke, sintaksičke i semantičke karakteristike jezika na koji se prevodi. Pri usmenom prevođenju postoji vremenski rok za prevod, jer se prevodi direktno, te je onaj ko prevodi samim tim i u direktnom kontaktu s govornikom čiju poruku treba da neposredno prenese. Realizacija usmenog prevođenja se odvija na licu mjesta, što onom ko prevodi ne daje prostora da poruku stilski dotjera, dok je to prilikom pismenog prevođenja moguće. Pismeno prevođenje podrazumijeva dovoljno vremena, kao i alata za prevođenje (rječnici, enciklopedije i sl.), što omogućava tačnije i stilski dotjeranije prenošenje poruke iz jezika A u jezik B. Usmeno prevođenje se dijeli na konsekutivno, koje prevodiocu otvara kratku mogućnost da razmisli o poruci koju govornik šalje, dok se tokom simultanog prevođenja ne ostavlja nikakva pauza, nego se istovremeno razmišlja, prevodi i govori. Usmeno prevođenje podrazumijeva učenika koji ima samopouzdanje, koji je snalažljiv, brz, koji vješto manipulira leksikom kojom raspolaže, te da ima sposobnost koncentracije, memorije. Sve ove karakteristike koje treba da krasi onog ko usmeno prevodi se vježbaju redovno, često na nastavi, dok se pismeno prevođenje zadaje u vidu zadaća, koje se donose i zajedno korriguju. Za pismeno prevođenje učenik mora pored poznavanja jezika na koji i s kog prevodi da ima i sljedeće vrline ili sposobnosti: strpljenje, metodičnost, istraživački duh, sposobnost korištenja rječnika, stručne literature, korištenje kompjuterskih programa za obradu i pomoć pri prevođenju (glosbe, PROZ, google translate i sl.) Nastavnik tekstove za prevođenje bira u skladu s potrebama i interesovanjima učenika.	

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.III.1. Zaključuje o kulturnim i jezičkim posebnostima društva i zajednica u arapskim zemljama.	• Zaključuje o doprinosu vlastite i arapske kulture u međunarodnom kontekstu. • Integriše sadržaje različitih tekstova o arapskim zemljama i izvodi zaključke o kulturnim obilježjima poredeći ih s vlastitim. • Analizira jezički aspekt i otkriva kulturne vrijednosti sadržane u poslovicama, metaforama i idiomima i poredi ih s istim ili sličnim u b/h/s jeziku. • Prepoznaje utjecaj arapskog jezika na b/h/s jezik i tumači arabizme u b/h/s jeziku.

	• Razlikuje terminologiju koja se odnosi na korisnike arapskog jezika kao što je: arapski kao maternji jezik, klasični arapski jezik, moderni arapski jezik, kreol jezici i analizira njihove specifičnosti.* • Identifikuje i poredi kulturna obilježja bitna za pojedine arapske zemlje (npr. pravi poređenja između zemalja Arapskog zaljeva i Sjeverne Afrike).*
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal. Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na arapskom jeziku za lekturu sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o arapskoj kulturi. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s b/h/s jezikom i književnošću i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla. Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje. Napomena: * u razradi ishoda se odnosi na JIP.	
B.III.2. Ukazuje na važnost jednakog poštivanja svih kultura i opasnosti stereotipa i predrasuda i predlaže strategije za njihovo prevazilaženje te analizira multikulturnu interakciju i višejezičnost.	• Procjenjuje opasnosti stereotipa i predrasuda na formiranje mišljenja o drugim kulturama. • Preispituje povezanost stereotipizacije s formiranjem predrasuda i postojanjem diskriminacije. • Kreira strategije za prevazilaženje stereotipa i predrasuda. • Analizira multikulturnu interakciju i višejezičnost u globalnoj komunikaciji i njihovu važnost u savremenom društvu i digitalnom okruženju.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	

Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.III.1.	
B.III.3. Analizira način ponašanja i sporazumijevanja u međukulturnim komunikacijskim situacijama i primjereno reaguje na poznate i nepoznate situacije.	• Poredi norme kulturnog obraćanja u arapskim zemljama u formalnim i neformalnim situacijama. • Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji koja može imati poznati i nepoznati kontekst vodeći računa o neverbalnoj komunikaciji. • Razlikuje obrasce kulturnog i primjerenog obraćanja u arapskim zemljama u odnosu na vlastitu sredinu. • Poredi pisani način komunikacije (putem društvenih mreža i sl.) vršnjaka u arapskim kulturama i vlastitoj kulturi.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.III.1.	
B.III.4. Čita književna djela, odlomke i prilagođena književna djela primjerena uzrastu na arapskom jeziku.	• Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na arapskom jeziku. • Analizira kulturne i historijske činjenice o arapskim zemljama kroz djela koja čita. • Procjenjuje i poredi djela na arapskom jeziku s djelima južnoslavenskih i svjetskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. arapsko proljeće, islamofobija, kolonijalizam, cionizam) i poredi ih s onim u vlastitoj kulturi. • Učestvuje u dramatizaciji adaptiranog odlomka iz književnog djela u školskom okruženju.*
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.III.1. Napomena: * u razradi ishoda se odnosi na JIP.	
B.III.5. Čita odlomke iz klasičnog književnog opusa na arapskom jeziku uz pomoć korijenskog dvojezičkog rječnika. /JIP	• Uočava dijahronijski razvoj arapskog jezika kroz djela koja čita.

	Tumači djelo u okviru društvenog konteksta i istražuje njegovu historijsku pozadinu.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.III.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.III.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	- Analizira strategije učenja arapskog jezika. - Koristi se analogijama i metaforama pri iskazivanju stavova i mišljenja. - Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom antonima iz oblasti od vlastitog interesa.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd. Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. lakše i brže usvajanje vokabulara, liste različitih tipova glagola, proširenih vrsta, itd. Ova oblast ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. organizaciju Dana arapske poezije ili Meqamata, analizu književnih epoha, diskusije o kaligrafiji, muzici, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika) itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a. Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično.	

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja, a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.III.2. Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.	• Odabire pronađene informacije koristeći IKT alate na osnovu zadatih kriterija. • Procjenjuje informacije i sadržaje iz različitih izvora i argumentuje svoje procjene. • Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.
--	---

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.III.1.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.III.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Donosi zaključke o važnosti individualne odgovornosti za funkcionisanje tima i postizanje cilja. • Uočava kako drugi utječu na njegovu kreativnost i obrnuto. • Procjenjuje vlastite potencijale za preduzetničko djelovanje i volju za preuzimanjem rizika. • Razvija vlastiti integritet i poštuje integritet drugih. • Raspravlja o aktuelnim društvenim temama i neizbježnosti promjena, zauzima stav i društveno je aktivan.
--	---

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.III.1.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.

4. razred gimnazije /2 časa sedmično/60 časova godišnje, JIP – 120 časova godišnje/

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.IV.1. Kritički procjenjuje sadržaj srednje složenog dugog teksta prilikom slušanja i čitanja.	• Utvrđuje i argumentima potkrepljuje značaj ideja i bitnih detalja u slušanom i čitanom tekstu. • Vrednuje različite informacije i sadržaje te preispituje prednosti i nedostatke. • Prikuplja i kombinuje dodatne informacije o sadržajima slušanog i čitanog teksta. • Pravi rezime sadržaja teksta komentarišući i kritički prosuđujući suprotna gledišta i glavne teme.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: književne vrste i epohe arapskog jezika, poezija i usmena književnost, prevozna sredstva, globalno zagrijavanje, migracije, zlatno doba arapske civilizacije, drevni gradovi Istoka, politički odnosi i krize u arapskom svijetu. Vokabular: bira se i proširuje u skladu s uzrastom i predloženim temama, vodi se računa o povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Postepeno se uvode sinonimi i kolokacije, te riječi stranog porijekla. Gramatički sadržaji: ponavljaju se i proširuju u odnosu na treći razred, vodi se računa o postepenom strukturiranju i povezanosti s drugim predmetima, posebno b/h/s jezikom. imenice: deminutiv (اسم التصغير). zamjenice: zamjenica razdvajanja (ضمير الفصل), odnosne zamjenice (određene i neodređene). brojevi: razlomci i procenti. glagoli: glagoli transformacije (أفعال التحويل), glagoli tipa الناقص, glagoli tipa اللفیف, glagoli tipa الأجوف, pomoćni glagoli (كان وأخواتها). sintaksa: akuzativ stanja (الحال), akuzativ uzroka ili svrhe (المفعول له), akuzativ izuzimanja (الاستثناء), specifikativ (التمييز), odnosna rečenica (الصفة والصلة), vremenska i mjesna rečenica, rečenica stanja (الجملة الحالية).	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje. Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući. Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike, itd.	

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.	
A.IV.2. Analizira i povezuje srednje složene jezičke strukture i zakonitosti u dugom tekstu prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti. Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih ka nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna. Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.	
A.IV.3. Zaključuje o upotrebi i primjenjuje ortoepska pravila.	• Prilagođava intonaciju, naglasak, ritam i neverbalnu komunikaciju raspoloženju u govornoj interakciji i vrsti iskaza. • Provjerava izgovor i akcenat ciljanih riječi upotrijebljenih u vezanim cjelinama i podešava izgovor i akcenat. • Čita interpretativno upotrebljavajući akcenat, ritam i intonaciju održavajući emocionalnu obojenost napisanog. • Utvrđuje karakteristike tona i intonacije kojom govornik izražava emocije i/ili usmjerava komunikaciju. • Zaključuje o specifičnostima izgovora govornih varijanti i standardnog arapskog jezika. • Čita tekstualne cjeline na osnovu ZDMG sistema transkripcije.* • Zaključuje o odnosu ortografije i ortoepije na primjerima dubleta.*
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
Ključni sadržaji	

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Ortoepija je izuzetno važna u arapskog jeziku jer pravilan izgovor je jedna od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju obratiti glasovima koji ne postoje u b/h/s jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan. Osim toga, učenici uočavaju jezičke varijante standardnog arapskog jezika i kolokvijalnih govornih varijanti i zaključuju o specifičnostima izgovora ovih varijanti. Za ostvarenje ovog elementa ishoda mogu se koristiti i pjesme po izboru učenika. S obzirom na to da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja), itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodosti i opuštenosti, koje mogu da utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja. Napomena: * u razradi ishoda se odnosi na JIP.	
A.IV.4. Koristi se srednje složenim jezičkim strukturama u srednje dugom govoru o konkretnim i apstraktnim temama.	• Presentuje pripremljeno i nepripremljeno izlaganje srednje dužine o konkretnim i apstraktnim temama u skladu s namjenom i publikom. • Kombinuje ciljni leksički fond, gramatičke i sintaksičke strukture u usmenom izlaganju. • Argumentovano iznosi svoje stavove. • Presentuje tematske oblasti, ističući ključne elemente i bitne detalje. • Preispituje različita stanovišta ukazujući na prednosti i mane različitih opcija.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne, posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće	

i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

A.IV.5. Učestvuje u planiranom i neplaniranom, srednje složenom razgovoru srednje dužine poznate i nepoznate tematike.	• Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u srednje dugom i srednje složenom razgovoru. • Otpočinje, nastavlja i završava srednje dug i srednje složen razgovor. • Učestvuje u srednje dugim spontanima razgovorima, daje komentare i reaguje na predložena rješenja izražavajući precizno (ne)slaganje. • Prati srednje složenu raspravu izdvajajući argumente za i protiv nekog gledišta. • Argumentovano diskutuje o svojim stavovima na osnovu valjanih dokaza. • Kritički procjenjuje mišljenje drugih i povezuje svoj govor s idejama sagovornika naglašavajući ono što je za njega bitno.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama, potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje, to će ih dodatno motivisati za učenje arapskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove, itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio.

Da bi interakcija između učenika bila što bolja, preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.

A.IV.6. Piše tekst srednje dužine koristeći se srednje složenim jezičkim strukturama konkretnog i apstraktnog sadržaja.	• Piše različite vrste tekstova srednje dužine i složenosti: narativne, deskriptivne i argumentativne, primjenjujući ortografska pravila.
---	---

	• Kombinuje konkretne i apstraktne sadržaje o ličnim i društvenim temama stvarajući originalan i maštovit izražaj. • Preispituje i kritički prosuđuje suprotstavljena stajališta, njihove prednosti i nedostatke, razloge za i protiv. • Kombinuje srednje bogat leksički fond iz različitih oblasti i upotrebljava različite formulacije bez ponavljanja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija. Učenici pišu različite vrste tekstova: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku, itd.), deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode, itd.) i argumentativne (raspravljačke) tekstove (npr. raspravu, problemski članak, kritiku, književnu interpretaciju, komentar, itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac, itd.), formi (pismo, esej, izvještaj, itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše. U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova, itd. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.	
A.IV.7. Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod srednje složenog teksta srednje dužine.	• Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi. • Planira i organizuje misli i ideje. • Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta. • Pregleda, popravljja i uređuje svoj tekst.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.IV.6.	

A.IV.8. Pismeno prevodi srednje složen tekst i usmeno prevodi jednostavan tekst s arapskog na b/h/s jezik i obrnuto. / JIP	• Pismeno prevodi srednje složene stručne i književne tekstove s arapskog jezika na b/h/s jezik i obrnuto. • Konsekutivno prevodi jednostavan tekst s arapskog jezika na b/h/s jezik i obrnuto.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-4.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prevođenje, usmeno i pismeno, nije doslovno prevođenje riječi ili rečenica, nego poruka. Razlika između usmenog i pismenog prevođenja jeste da je poruka u pismenom prevođenju stilski dotjerana, pri čemu se poštuju morfološke, sintaksičke i semantičke karakteristike jezika na koji se prevodi. Pri usmenom prevođenju postoji vremenski rok za prevod, jer se prevodi direktno, te je onaj ko prevodi samim tim i u direktnom kontaktu s govornikom čiju poruku treba da neposredno prenese. Realizacija usmenog prevođenja se odvija na licu mjesta, što onom ko prevodi ne daje prostora da poruku stilski dotjera, dok je to prilikom pismenog prevođenja moguće. Pismeno prevođenje podrazumijeva dovoljno vremena, kao i alata za prevođenje (rječnici, enciklopedije i sl.), što omogućava tačnije i stilski dotjeranije prenošenje poruke iz jezika A u jezik B. Usmeno prevođenje se dijeli na konsekutivno, koje prevodiocu otvara kratku mogućnost da razmisli o poruci koju govornik šalje, dok se tokom simultanog prevođenja ne ostavlja nikakva pauza, nego se istovremeno razmišlja, prevodi i govori. Usmeno prevođenje podrazumijeva učenika koji ima samopouzdanje, koji je snalažljiv, brz, koji vješto manipulise leksikom kojom raspolaže, te da ima sposobnost koncentracije, memorije. Sve ove karakteristike koje treba da krasi onog ko usmeno prevodi se vježbaju redovno, često na nastavi, dok se pismeno prevođenje zadaje u vidu zadaća, koje se donose i zajedno korriguju. Za pismeno prevođenje učenik mora pored poznavanja jezika na koji i sa kog prevodi da ima i sljedeće vrline ili sposobnosti: strpljenje, metodičnost, istraživački duh, sposobnost korištenja rječnika, stručne literature, korištenje kompjuterskih programa za obradu i pomoć pri prevođenju (glosbe, PROZ, google translate i sl.). Nastavnik tekstove za prevođenje bira u skladu s potrebama i interesovanjima učenika.	

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.IV.1. Povezuje svoje spoznaje o kulturnim i jezičkim posebnostima društva i zajednica u arapskim zemljama.	• Vrednuje doprinos vlastite i arapskih kultura u međunarodnom kontekstu. • Kritički procjenjuje sadržaje tekstova o arapskim zemljama i dovodi ih u vezu s vlastitim spoznajama. • Argumentuje svoje stavove o kulturnim obilježjima bitnim za arapske zemlje kao i za Bosnu i Hercegovinu. • Procjenjuje utjecaj arapskog jezika na b/h/s jezik. • Kreira listu arabizama u b/h/s jeziku.* • Procjenjuje razloge zašto je moderni arapski jezik direktni izdanak klasičnog arapskog jezika, i traži uporište u vanjezičkim i općim karakteristikama tog jezika.*

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/udiovizuelni materijal. Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na arapskom jeziku za lekturu sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o arapskoj kulturi. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s b/h/s jezikom i književnošću i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla. Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje. Napomena: * u razradi ishoda se odnosi na JIP.	
B.IV.2. Procjenjuje stereotipe i predrasude kako u određenim kontekstima društvenog djelovanja tako i u medijima i predlaže strategije za njihovo prevazilaženje te procjenjuje multikulturnu interakciju i višejezičnost.	• Izbjegava stereotipe kroz primjenu strategija za prevazilaženje stereotipa i predrasuda. • Argumentuje opasnosti predrasuda i stereotipa na formiranje mišljenja o drugim kulturama. • Izgrađuje svijest o neophodnosti vrednovanja kulture bez stereotipa, predrasuda i diskriminacije drugog i drugačijeg. • Preuzima odgovornost i preispituje vlastite stavove o drugom i drugačijem. • Procjenjuje multikulturnu interakciju i višejezičnost u globalnoj komunikaciji i njihovu važnost u savremenom društvu i digitalnom okruženju.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.IV.1.	

B.IV.3. Bira odgovarajući način ponašanja i sporazumijevanja u međukulturnim komunikacijskim situacijama vodeći računa o nesporazumima koji mogu nastati između osoba različitih kultura.	• Zaključuje o obrascima kulturnog sporazumijevanja u arapskom svijetu u odnosu na vlastitu sredinu. • Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u složenoj simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji. • Procjenjuje međukulturne komunikacijske situacije s aspekta mogućeg nesporazuma i njegovog rješavanja. • Prepoznaje kulturno specifične reakcije pripadnika drugih kultura. • Procjenjuje utjecaj kulture na oblikovanje načina mišljenja i ponašanja te reaguje u skladu s procjenom prikladnog obraćanja i ponašanja s pripadnicima drugih kultura. • Argumentuje važnost neverbalnog aspekta međukulturne komunikacije.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.IV.1.	
B.IV.4. Čita književna djela, odlomke i prilagođena književna djela primjerena uzrastu na arapskom jeziku.	• Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na arapskom jeziku i uočava važnost čitanja za vlastiti emocionalni i intelektualni razvoj. • Zaključuje o kulturnim i historijskim činjenicama o arapskim zemljama kroz djela koja čita. • Procjenjuje i poredi djela na arapskom jeziku s djelima južnoslavenskih i svjetskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. arapsko proljeće, islamofobija, kolonijalizam, cionizam) i poredi ih s onim u vlastitoj kulturi. • Učestvuje u dramatizaciji adaptiranog odlomka iz književnog djela u školskom okruženju.*
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.IV.1.	
Napomena: * u razradi ishoda se odnosi na JIP.	

B.IV.5. Čita odlomke iz klasičnog književnog opusa na arapskom jeziku uz pomoć korijenskog dvojezičkog rječnika. /JIP	• Objašnjava dijahronijski razvoj arapskog jezika kroz djela koja čita. • Stavlja djelo u društveni kontekst te istražuje historijsku pozadinu djela.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.IV.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.IV.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Procjenjuje uspješnost korištenja strategija učenja arapskog jezika. • Kombinuje različite strategije učenja u skladu sa zadatkom. • Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom fraznih glagola iz oblasti od vlastitog interesa.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd. Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. lakše i brže usvajanje vokabulara, liste različitih tipova glagola, proširenih vrsta, itd. Ova oblast ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblast, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. organizaciju Dana arapske poezije ili Međunarodnog dana arapskog jezika, analizu književnih epoha, diskusije o kaligrafiji, muzici, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika), itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a.	

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje ka aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja, a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.IV.2. Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.	• Priprema kriterije i analizira dobijene informacije korištenjem IKT alata za obradu informacija. • Upravlja informacijama i sadržajima iz različitih izvora i osmišljava ideje u stvaralačkom procesu. • Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora. • Koristi se različitim digitalnim alatima da napiše prijavu, molbu, zahtjev, CV.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.IV.1.
Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.IV.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Konstruktivno sarađuje u kreativnom radu i primjenjuje usvojene vještine i sposobnosti. • Kreira i predlaže plan za realizaciju izvodljive preduzetničke ideje korištenjem znanja arapskog jezika. • Preispituje situacije nedostatka altruizma i empatije te kreira načine za prevazilaženje uzroka koji su do toga doveli. • Procjenjuje značajne događaje i promjene te daje osvrte i prijedloge za unapređenje društvenog aktivizma.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.IV.1.
Napomena:
Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.

GIMNAZIJA

Treći strani jezik

3. razred gimnazije /2 časa sedmično/70 časova godišnje/

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.III.1. Analizira jednostavan tekst kratke do srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	- Analizira sadržaje slušanog i čitanog teksta i razlikuje bitne od nebitnih informacija. - Bira ključne i specifične informacije prilikom slušanja i čitanja. - Identifikuje glavne poruke/ideje slušanog i pročitanoog sadržaja. - Povezuje hronološki slijed događaja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: porodica, pozdravljanje, oslovljavanje, čestitanje, dom, hrana i piće, odjeća i odijevanje, svakodnevne aktivnosti, praznici, arapske zemlje i gradovi. Vokabular: bira se osnovni vokabular u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Gramatički sadržaji: biraju se prema dobi učenika i proizlaze iz njihovih funkcija. glasovni sistem i pismo: konsonanti, kratki i dugi vokali, dopunski znakovi u arapskom pismu. determinatori: određeni član (لام التعريف) i nunacija (التتوين) kao obilježje neodređenosti. imenice: gramatičke kategorije imenica (rod, broj, padež, određenost/neodređenost). zamjenice: lične (samostalne i spojene), pokazne zamjenice. pridjevi: boje, pridjevi relacije (اسم المنسوب). brojevi: glavni i redni brojevi do 20. glagoli: prošlo i sadašnje vrijeme (الماضي والمضارع). prilozi: za mjesto, vrijeme i način. prijedlozi: primarni prijedlozi قبل إلى في ب ل من عن على i osnovni sekundarni مثل بين تحت فوق. čestice: afirmativne, upitne, odrične, uvodne rečenične partikule (إن وأخواتها). veznici: osnovno veznici و ف ثم morfosintaksičke strukture: atributivni sastav (تركيب الوصف), genitivna veza (الإضافة), i prijedložna sintagma (جر ومجرور). rečenica: osnovni tipovi rečenice (الجملة الاسمية والجملة الفعلية), kongruencija elemenata i linearna struktura, iskazivanje posjedovanja.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje.	

Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući.

Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, sažimanjem, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike itd.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.III.2. Analizira i povezuje jednostavne jezičke strukture i zakonitosti u tekstu kratke do srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
--	---

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti.

Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna.

Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.

A.III.3. Primjenjuje intonacijska obilježja, pravilan izgovor, akcenat i ritam u jednostavnim tekstovima kratke do srednje dužine.	• Primjenjuje intonaciju, akcenat i ritam u različitim govornim situacijama. • Izgovara pravilno riječi i intonira rečenicu u skladu s govornom situacijom. • Čita jednostavan tekst kratke do srednje dužine poštujući pravila čitanja i znakove interpunkcije.
--	--

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Ortoepija je izuzetno važna u arapskom jeziku jer pravilan izgovor je jedan od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju je nužno obratiti glasovima koji ne postoje u b/h/s jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan.

S obzirom na to da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja), itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava.

A.III.4. Koristi se jednostavnim jezičkim strukturama u govoru kratke do srednje dužine o poznatim temama.	• Povezuje zadane smjernice i govori jednostavan tekst kratke do srednje dužine o poznatim temama iz svakodnevnog života. • Opisuje događaje iz ličnog iskustva, svakodnevne radnje i navike, prethodne i planirane aktivnosti i prepričava bliske sadržaje. • Ispravlja svoj govor.
--	--

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne, posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

A.III.5. Učestvuje u jednostavnom razgovoru kratke do srednje dužine poznate tematike.	• Učestvuje u jednostavnom razgovoru kratke do srednje dužine prema utvrđenim smjernicama. • Upotrebljava jednostavne rečenice dok odgovara na pitanja otvorenog tipa. • Razmjenjuje informacije o bliskim temama i bira naučene izraze koje upotrebljava da mu se pojasni značenje ključnih riječi.
--	--

	• Otpočinja, nastavlja i završava jednostavan razgovor kratke do srednje dužine. • Identifikuje i razlikuje formalno od neformalnog obraćanja i primjereno reaguje na njih.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama, potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje, to će ih dodatno motivisati za učenje arapskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, anketiranje, intervju, kvizove, itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Da bi interakcija između učenika bila što bolja, preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.	
A.III.6. Piše kratak tekst poznate tematike koristeći se jednostavnim jezičkim strukturama.	• Piše kratke i jednostavne tekstove poštujući ortografska pravila. • Informiše o događaju, prethodnim dešavanjima, aktivnostima iz ličnog iskustva. • Opisuje nekolicinu vlastitih svakodnevnih situacija koristeći se uzorkom. • Oblikuje priču na osnovu slika. • Planira strukturu i sadržaj, uređuje i ispravlja svoj tekst. • Primjenjuje ortografska pravila dok piše kratak i jednostavan diktat.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar	

samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija.

Učenici pišu različite jednostavne tekstove o stvarnim i izmišljenim događajima, prethodnim dešavanjima, aktivnostima iz ličnog iskustva itd. Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca, itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, itd.), formi (pismo, poruka, objava na društvenoj mreži, itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše.

U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova, itd.

Potrebno je izbjegavati klasične diktate i usmjeriti ovu aktivnost više na učenika. Diktat treba da se koristi kao svrsishodna i stimulirajuća vježba s ciljem razvijanja vještine slušanja, provjere pravopisa, vježbe upotrebe novog vokabulara te vježbanja ili usvajanja novih gramatičkih struktura.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.III.1. Istražuje o sličnostima i razlikama između vlastite i arapske kulture.	• Poredi obilježja arapske kulture s obilježjima vlastite kulture. • Povezuje činjenice i saznanja o arapskoj kulturi s elementima vlastite kulture. • Identifikuje osnovne navike, običaje i tradiciju arapskih naroda s osvrtom na vlastitu kulturu. • Opisuje svakodnevne aktivnosti vršnjaka u arapskom svijetu i upoređuje ih s vlastitim. • Otkriva kulturne sličnosti i razlike i razvija svijest o vlastitim kulturnim vrijednostima. • Prepoznaje važnosti poštovanja jezičke, kulturne i lične različitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.	

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisлити i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.

B.III.2. Prikuplja i istražuje informacije o arapskim zemljama i njihovoj kulturi.

- Istražuje činjenice iz različitih izvora u vezi s npr. geografijom, historijom, muzikom, sportom, institucijama, važnim ličnostima, umjetnošću, medijima i sl. u arapskom svijetu te pravi poređenja s vlastitom kulturom.
- Otkriva aktuelne događaje i zanimljivosti o popularnim i znamenitim ličnostima, literaturi i arapskim gradovima.
- Samostalno izlaže prikupljene informacije o arapskom svijetu i njegovoj kulturi.

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.3

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.III.1.

B.III.3. Primjenjuje način ponašanja i sporazumijevanja primjeren simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim komunikacijskim situacijama.

- Prepoznaje i primjenjuje norme kulturnog obraćanja u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji.
- Prilagođava svoje obrasce ophođenja i ponašanja, uključujući neverbalnu komunikaciju, u međukulturnim susretima.
- Poredi pisani način komunikacije (putem društvenih mreža i sl.) vršnjaka u arapskom svijetu s vlastitim načinom.

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.III.1.

B.III.4. Izdvaja kulturno osjetljive pristupe od različitih oblika omalovažavanja drugog i drugačijeg i prepoznaje postojanje stereotipa i predrasuda.

- Uočava postojanje stereotipa u različitim izvorima/situacijama i prepoznaje njihov ograničavajući učinak.
- Identifikuje stereotipe i predrasude o vlastitoj i arapskoj kulturi na konkretnim primjerima.
- Opisuje primjere isključivanja drugog i drugačijeg uzrokovanog stereotipima i predrasudama.

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-2.3.2

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.III.1.

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.III.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Odabire i primjenjuje strategije učenja arapskog jezika. • Uočava sličnosti i razlike između arapskog i b/h/s jezika s fokusom na ortografiju, fonetiku i fonologiju (slova, glasovi, izgovor) te povezuje riječi koje su slične u arapskom i b/h/s jeziku. • Odabire i upotrebljava mnemotehničke vještine pri usvajanju nastavnih sadržaja. • Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom idioma iz oblasti od vlastitog interesa.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su: predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekih drugih stranih jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka itd. Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. lakše i brže usvajanje vokabulara, liste različitih tipova glagola, gramatičkih pravila. Ova oblast ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika, a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana arapskog jezika, organizaciju Dana arapske kulture u Bosni i Hercegovini (dani filma, kuhinje, muzike, poezije), učešće u projektima razmjene i saradnje s drugim školama u arapskom svijetu ili školama u Bosni i Hercegovini u kojima se izučava arapski jezik itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-om. Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa i slično. Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za	

kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.
Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.III.2. Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.	• Pronalazi informacije o nastavnim sadržajima u sigurnom digitalnom okruženju. • Povezuje informacije i sadržaje iz različitih izvora u smislene cjeline. • Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.
--	---

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
---------------------------	--------------------------------------

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.III.1.
Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.III.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Prepoznaje važnost podjele zaduženja, povjerenja i kreativnosti u zajedničkom radu. • Opisuje i daje primjere načina preduzetničkog djelovanja korištenjem znanja arapskog jezika. • Istražuje društvene teme u poznatom kontekstu i objašnjava važnost učešća u društvenim aktivnostima. • Analizira važnost altruizma i empatije i njihove uloge u međuljudskim odnosima.
--	--

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
---------------------------	--------------------------------------

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.III.1.
Napomena:
Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.

4. razred gimnazije /4 časa sedmično/120 časova godišnje/

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.IV.1. Izvodi zaključke o sadržaju teksta srednje dužine i složenosti prilikom slušanja i čitanja.	• Zaključuje o glavnoj temi, detaljima, informacijama, likovima u slušanom i čitanom tekstu te potkrepljuje svoje mišljenje dokazima iz teksta. • Razlikuje bitne od nebitnih informacija i interpretira informacije koje su implicitno navedene prilikom slušanja i čitanja. • Povezuje informacije u tekstu o poznatim temama te ih upoređuje s vlastitim iskustvom i znanjem. • Sažima tekstove koji se sastoje od nekoliko pasusa.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: moja domovina, znamenitosti arapskog svijeta, putovanje, kupovina, mediji i komunikacije, sport i zabava, historija i književnost, svijet budućnosti, zanimanja, obrazovanje, zdravlje, ljudsko tijelo i osjetila, životna okolina. Vokabular: bira se i proširuje u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Gramatički sadržaji: biraju se prema dobi učenika i proizlaze iz njihovih funkcija. imenice: dvojina, homonimi, sinonimi i kolokacije. zamjenice: lične, pokazne i odnosne zamjenice. pridjevi: pridjevi participskog porijekla, komparacija (osnovna). brojevi: glavni i redni brojevi do 100. glagoli: glagolski načini sadašnjeg vremena (المرفوع والمنصوب والمجزوم), imperativ (الأمر) i prohibitiv (النهي), trokonsonantski oblici (المزيدات الثلاثية), glagoli tipa الأجوف الناقص اللغيف (المجهول), pasiv (المجهول). prilozi: različiti prilozi mjesta, vremena, načina. prijedlozi: sekundarni prijedlozi, složeni prijedlozi من فوق čestice: afirmativne, upitne, odrične, uvodne rečenične partikule (إن وأخواتها). veznici: različiti veznici koordinacije i subordinacije و ف ثم ل morfosintaksičke strukture: složene imenske strukture, kvazi genitivna veza, fraze apsolutne negacije لا بد من rečenica: rečenice proširene dopunama (atribut, objekt, adverbijalne oznake), pogodbena rečenica (slaganje vremena), odnosne rečenice.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje.	

Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući.

Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, sažimanjem, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike, itd.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.IV.2. Analizira i povezuje srednje složene jezičke strukture i zakonitosti u tekstu srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti.

Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna.

Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.

A.IV.3. Primjenjuje intonacijska obilježja, pravilan izgovor, akcenat, ritam u tekstu srednje dužine i složenosti.	• Primjenjuje intonaciju, akcenat, ritam i neverbalnu komunikaciju u različitim formalnim i neformalnim govornim situacijama. • Izgovara pravilno riječi i prilagođava rečeničnu intonaciju govornoj situaciji. • Pravilno intonira upitne izraze. • Čita pravilno poznate tekstove i nepoznate tekstove s usvojenim vokabularom.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Ortoepija je izuzetno važna u arapskom jeziku jer pravilan izgovor je jedan od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju je nužno obratiti glasovima koji ne postoje u b/h/s jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan.

S obzirom na to da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja) itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava.

A.IV.4. Koristi se srednje složenim jezičkim strukturama u govoru srednje dužine o poznatim temama.	• Priprema i drži uvježban govor konkretne prirode (lični interesi, potrebe, želje). • Iznosi svoje mišljenje i stavove i potkrepljuje ih dokazima, daje objašnjenja i obrazloženja. • Objašnjava zbog čega mu se nešto sviđa ili ne sviđa. • Ispravlja svoj govor.
---	--

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne, posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

A.IV.5. Učestvuje u razgovoru srednje dužine i složenosti o bliskim temama u poznatim i predvidivim situacijama.	• Razmjenjuje informacije i ideje o bliskim temama, svakodnevnim aktivnostima, navikama, obavezama i upotrebljava jednostavne izraze tražeći dodatna pojašnjenja. • Izražava svoja osjećanja, mišljenje, slaganje i neslaganje, daje prijedloge i reaguje na prijedloge poštujući sagovornika. • Otpočinje, nastavlja i završava razgovor srednje dužine i složenosti.
--	--

	• Demonstrira različite komunikacijske situacije formalnog i neformalnog obraćanja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama, potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje to će ih dodatno motivisati za učenje arapskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, anketiranje, intervju, kvizove, itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Da bi interakcija između učenika bila što bolja preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.	
A.IV.6. Piše tekst kratke do srednje dužine o poznatim temama koristeći se srednje složenim jezičkim strukturama.	• Piše tekstove srednje dužine i složenosti o zadanoj ili slobodnoj temi poštujući ortografska pravila. • Opisuje stvarne i izmišljene događaje, vlastita i tuđa iskustva. • Istražuje i prikuplja informacije o zadanim temama iz različitih izvora i oblikuje ih u smislenu cjelinu. • Uključuje u tekst važne informacije, glavnu informaciju i pomoćne. • Koristi se pisanjem da prenese poruku, prepriča iskustvo, izrazi osjećanja i mišljenja. • Planira strukturu i sadržaj, uređuje i ispravlja svoj tekst. • Primjenjuje ortografska pravila dok piše jednostavan diktat srednje dužine.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.	

Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija.

Učenici pišu različite jednostavne tekstove o stvarnim i izmišljenim događajima, prethodnim dešavanjima, aktivnostima iz ličnog iskustva itd. Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca, itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, itd.), formi (pismo, poruka, objava na društvenoj mreži, itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše.

U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova, itd.

Potrebno je izbjegavati klasične diktate i usmjeriti ovu aktivnost više na učenika. Diktat treba da se koristi kao svrsishodna i stimulirajuća vježba s ciljem razvijanja vještine slušanja, provjere pravopisa, vježbe upotrebe novog vokabulara te vježbanja ili usvajanja novih gramatičkih struktura.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.IV.1. Analizira i izvodi zaključke o sličnostima i razlikama između vlastite i arapske kulture.	• Procjenjuje svoje viđenje razlika između vlastite i arapske kulture. • Analizira kulturne sličnosti i razlike i razvija svijest o vlastitim kulturnim vrijednostima. • Povezuje navike, običaje i tradiciju arapskog naroda s vlastitom kulturom. • Upoređuje zanimanja, hobije i svakodnevni život vršnjaka u arapskom svijetu s vlastitom svakodnevnicom. • Iznosi i brani stav o važnosti poštovanja jezičke, kulturne i lične različitosti. • Poštuje različitosti arapske kulture u odnosu na vlastitu kulturu.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.	

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisлити i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.

B.IV.2. Prikuplja i analizira informacije o arapskom svijetu i njegovoj kulturi.

- Istražuje i ispituje činjenice iz različitih izvora u vezi s npr. geografijom, historijom, školstvom, književnošću, muzikom, sportom, institucijama, važnim ličnostima, umjetnošću, medijima i sl. u arapskom svijetu te pravi poređenja s vlastitom kulturom.
- Istražuje aktuelne događaje i zanimljivosti o popularnim i znamenitim ličnostima, literaturi i arapskim gradovima.
- Samostalno prezentuje prikupljene informacije o arapskom svijetu i njegovoj kulturi.

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2 SJZ-4.2.3

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.IV.1.

B.IV.3. Primjenjuje način ponašanja i sporazumijevanja primjeren simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim komunikacijskim situacijama i upoređuje sličnosti i razlike u komunikaciji između arapske i vlastite kulture.

- Primjenjuje norme kulturnog obraćanja u vlastitoj sredini te u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji.
- Upoređuje obrasce kulturnog obraćanja u arapskoj i vlastitoj kulturi.
- Analizira međukulturne sličnosti i razlike u komunikaciji.
- Interpretira ponašanje drugog u skladu sa svrhom i značenjem obrazaca ponašanja njegove kulture.

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.IV.1.

B.IV.4. Analizira kulturno osjetljive svjetonazore i tumači situacije u kojim odsustvo kulturne osjetljivosti ugrožava kvalitet međuljudskih odnosa.

- Prepoznaje i analizira situacije u kojima stereotipi i predrasude ugrožavaju kvalitetne međuljudske odnose.
- Navodi primjere stereotipa i predrasuda o stanovnicima arapskog svijeta i Bosne i Hercegovine.
- Opisuje događaje iz različitih perspektiva i uživljava se u situacije drugih osoba.

	• Preispituje vlastite stereotipe i predrasude i argumentuje potrebu njihovog prevazilaženja. • Vrijednosti drugih kultura mjeri univerzalnim vrijednostima bez predrasuda i omalovažavanja drugog i drugačijeg.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.IV.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.IV.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Prilagođava strategije učenja arapskog jezika svojim sposobnostima. • Prepoznaje iz konteksta značenje nepoznatih riječi i objašnjava ih. • Koristi se asocijativnim i divergentnim razmišljanjem u pronalaženju novih rješenja. • Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom sinonima i antonima iz oblasti od vlastitog interesa.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su: predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekih drugih stranih jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd. Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. lakše i brže usvajanje vokabulara, liste različitih tipova glagola, gramatičkih pravila. Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika, a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana arapskog jezika, organizaciju Dana arapske kulture u Bosni i Hercegovini (dani	

filma, kuhinje, muzike, poezije), učešće u projektima razmjene i saradnje s drugim školama u arapskom svijetu ili školama u Bosni i Hercegovini u kojima se izučava arapski jezik, itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-om.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.IV.2. Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.	• Klasifikuje pronađene informacije o nastavnim sadržajima koristeći se IKT alatima. • Istražuje pojedinačno ili u timu informacije i sadržaje iz različitih izvora i koristi se svojim i idejama tima u odabiru i zaključivanju. • Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora. • Koristi se različitim digitalnim alatima da napiše prijavu, molbu, zahtjev, CV.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.IV.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.IV.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Prepoznaje aktivnosti u kojima zajednički rad podstiče kreativnost. • Istražuje načine preduzetničkog djelovanja korištenjem znanja arapskog jezika. • Istražuje društvene teme u poznatom kontekstu i donosi zaključke o važnosti učešća u društvenim aktivnostima. • Razvija vlastiti integritet i poštuje integritet drugih.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.IV.1.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.

E/ UČENJE I PODUČAVANJE

Učenje arapskog jezika omogućava učeniku da promišlja, zaključuje, sarađuje, istražuje, doseže kreativno i stvaralačko znanje, kao i da se na različite načine služi arapskim jezikom s ciljem primjene u stvarnim životnim situacijama, ostvari direktnu vezu s njegovim govornicima i literaturom, te dijelom vlastitog kulturnog naslijeđa na arapskom jeziku. Temeljni principi podučavanja arapskog jezika zasnovani su na ciljevima i ishodima učenja koji teže ka tome da se učenik osamostali, te da postigne samoostvarenje.

U prvim godinama učenja stranog jezika, kada su učenici znatiželjni, vole da se igraju i koriste maštu, potrebno je koristiti aktivnosti kojima je cilj da pobude i razviju motivaciju za učenje. Jezik u ovom periodu se uglavnom uči kroz igru, imitiranjem, ponavljanjem, a kasnije čitanjem i pisanjem. Rad u parovima ili grupama uz smjenu različitih aktivnosti doprinosi dinamici časa i pažnji učenika. Nastavnik treba da daje podršku učenicima, posebno prilikom usmenog izražavanja, ali i drugih aspekata nastave u kojima su izloženi reakcijama drugih.

Motivacija u nastavi arapskog jezika direktno je vezana za lične želje i ambicije ali i za neke druge odrednice, kao što je postizanje dobrih rezultata. Nastavnik motivira učenike svojim vlastitim primjerom tako što je pozitivan i raspoložen, na temelju čega nastaje opuštena i ugodna radna atmosfera, koja je preduslov za uspješan nastavni proces. Motivaciju održava inovativan i raznovrstan pristup u osmišljavanju aktivnosti na satu, gdje je u fokusu učenik koji je aktivan, koji analizira, istražuje, povezuje, upoređuje, tumači, donosi zaključke, procjenjuje, vrednuje. Nastavnik motivira učenike i razvijanjem pozitivnih uvjerenja o uspješnosti u savladavanju arapskog jezika kod svakog pojedinog učenika. Razvijanje pozitivnih uvjerenja o uspješnosti je izrazito bitan početkom puberteta, jer je to period i dinamičnijeg učenja arapskog jezika u kojem se javlja strah od mogućih grešaka, te nastaju fonetsko-fonološke i druge barijere i smetnje, koje vremenom mogu značajno utjecati na djelimični ili potpuni pad motivacije.

Nastavnik kao moderator, pomagač i savjetnik u nastavi koja je usmjerena na učenika, je najvažnija karika u nastavnom procesu. On je taj koji motivira učenika i koji održava motivaciju. Nastavnik koji je spreman pomoći trudi se da učenik nastavnom procesu pristupa s ljubavlju, bez straha, što ga oslobađa bilo kakve vrste stresa, te stvara preduslov za relaksiranu komunikaciju, koja je i cilj moderne metodike učenja i podučavanja stranih jezika. Nastavnik je taj koji različitim metodama i aktivnostima podržava učenika da bude aktivan, da istražuje, kako bi se osamostalio. U osnovi je zahtjev za postupnim prenošenjem odgovornosti s nastavnika na učenika. Kako bi ovaj proces bio što djelotvorniji, potrebno je dosljedno primjenjivati metodu modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Takav koncept nastave podrazumijeva različite kognitivne i socijalne strategije učenja. Nastavnik se ne zadovoljava reprodukcijom, tj. ponavljanjem, jer takav kvalitet ostvarenog znanja ima efekta samo u učionici.

Kako bi učenici predviđenim tempom ostvarili odgojno-obrazovne ishode, potrebna su i adekvatna nastavna sredstva. Nastavnicima arapskog jezika su danas na raspolaganju brojni i raznovrsni izvori znanja kako za njihove učenike tako i za njih same. Pored štampanih oblika, na raspolaganju su i elektronske verzije udžbenika, radnih sveski, priručnika za nastavnike,

rječnika (jednojezičkih i dvojezičkih), gramatika, itd. U učenju i podučavanju stranih jezika vrlo je važno koristiti autentične materijale, digitalne ili printane, te multimedijalne materijale iz više izvora uz poštivanje principa primjerenosti. Nastavnik treba i učeniku da omogući učestvovanje u izboru materijala koji su mu zanimljivi, što aktivira učenika da samostalno istražuje, bira i odlučuje. Na ovakav način se, uz komunikacijsko-jezičku i međukulturnu komponentu potiče razvoj ličnosti i samostalnost.

Okruženje koje pozitivno utiče na proces učenja i podučavanja arapskog jezika jeste svijet savremenih tehnologija. Učenici već od najranije dobi koriste svakodnevno digitalne alate i isti su neizostavan element njihovog života. Stoga je iste neophodno koristiti i kao alate za uspješno učenje i podučavanje arapskog jezika i kreiranje digitalnog okruženja podesnog za proces učenja (npr. eTwinning platforma).

Ovisno o godini učenja i podučavanja arapskog jezika, tekstovi se razlikuju po dužini i složenosti. Broj riječi koji definiše dužinu teksta razlikuje se u receptivnim i produktivnim aktivnostima, što je predstavljeno u sljedećoj tabeli:

	VRLO KRATAK TEKST	KRATAK TEKST	SREDNJE DUG TEKST	DUG TEKST
SLUŠANJE I ČITANJE	do 100 riječi	100 – 300 riječi	300 – 500 riječi	više od 500 riječi
PISANJE	do 40 riječi	40 – 100 riječi (ovisno o vrsti teksta)	100 – 200 riječi (ovisno o vrsti teksta)	više od 200 riječi
GOVOR	monolog: ½ – 1 minutu interakcija: 1 – 1½ minute	monolog: 1 – 2 minute interakcija: 1½ – 2½ minute	monolog: 2 – 3½ minute interakcija: 2½ – 5 minuta	monolog: 3½ – 5 minuta interakcija: 5 – 8 minuta

Prema složenosti tekst može biti vrlo jednostavan, jednostavan, srednje složen, složen i vrlo složen. Pokazatelji određivanja složenosti teksta su kvantitativnost i kvalitativnost, kao i samo poznavanje teme i leksike teksta. Kvantitativnost je obilježje fokusirano na dužinu riječi, rečenica, njihovu frekventnosti, formu. Kvalitativna obilježja se odnose na tip teksta, na stilske odrednice teksta, na njegove tehničke specifičnosti i sl. U kontekstu složenosti teksta, uzimajući kvantitativne i kvalitativne odrednice, značajnu ulogu ima nastavnik, koji vrši procjenu prema predznanju učenika i navedenim pokazateljima.

Autentični tekstovi, a u višim razredima to mogu biti i književni tekstovi, omogućavaju učeniku da upoznaje, osjeti i djelomično “živi” jezik i kulturu izvornih govornika. S obzirom na to da je za učenje i podučavanje važno upoznavanje i kulturnih sadržaja, neophodan je dodir s istima i izvan učionice, što se omogućuje ekskurzijama, programima mobilnosti, ili putem raznih aplikacija i programa za učenje stranih jezika, društvenih mreža, kao i svim vrstama multimedijских sadržaja na arapskom jeziku.

Međukulturni pristup u učenju i podučavanju arapskog jezika podrazumijeva razvoj međukulturne interakcije, koja podstiče prihvatanje kulturnih različitosti bez predrasuda i formiranje stava o neophodnosti poštivanja i uvažavanja vrijednosti svih kultura. Teme kroz koje se jačaju kulturno osjetljivi svjetonazori bazirane su na stvarnim situacijama i dilemama

(razlike i sličnosti, preispitivanje vlastitih stereotipa i predrasuda, međukulturna komunikacija, rješavanje nesporazuma, itd.).

Učenje i podučavanje arapskog jezika prilagođeno stvarnim potrebama učenika, rukovodi se načelima inkluzivnosti, individualizacije, personalizacije i diferencijacije. Načelo inkluzivnosti, utemeljeno na pravu svih na kvalitetno obrazovanje, posebno se usmjerava na ranjive skupine, kao što su osobe nižeg socijalno-ekonomskog statusa, osobe s invaliditetom, osobe iz ruralnih područja, rasne, nacionalne i vjerske manjine. Načelo diferencijacija u fokus stavlja učenika, njegove želje i preferencije. Metodologija i tehnika u radu s učenicima prilagođeni su grupi. Personalizirani pristup usmjeren je na učenika koji aktivno sudjeluje u procesu učenja i podučavanja. On kreira, sprovodi i uređuje vlastiti proces učenja arapskog jezika. Metode i ciljevi rada variraju od učenika do učenika, s obzirom na to da ovakav princip rezultira najvišim stepenom znanja, tj. stvaralačkim ili kreativnim znanjem. Učenici samoinicijativno donese materijale, sastave koje su lično napravili, itd. Individualizacija podrazumijeva iste ciljeve za sve učenike, ali dinamika usvajanja sadržaja može varirati. Individualni pristup igra važnu ulogu u učenju i podučavanju arapskog jezika u radu s učenicima s posebnim potrebama ili poteškoćama u procesu učenja.

Da bi se postigao najbolji mogući efekt, savremena didaktika preporučuje komunikativni pristup, koji komunikaciju i rad u timu stavlja u prvi plan, te učenje koje se temelji na zadanom (metodom ilustracije i crtanja, rješavanje problemskih situacija, planiranje putovanja), pri čemu se poštuje princip primjerenosti uzrastu. Integrisano učenje i podučavanje arapskog jezika podrazumijeva razvoj jezičkih vještina i izradu sadržaja koji nisu sastavni dio samog arapskog jezika, ali se obrađuju kroz arapski jezik, npr. integracija web alata, aplikacija, multimedija, itd.

S tim u vezi je i projektno učenje koje se najčešće realizuje kroz jezičko izborno područje zasnovano je na iskustvenom učenju. Projektno učenje podrazumijeva timski rad i rad izvan učionice na različite teme i stvarne problem (ekološka svijest, odlazak mladih iz BiH, itd.). Rad u paru se sprovodi, uglavnom, kod kooperativnog učenja koje ima za cilj izradu projekata, koji doprinose cjelokupnom razvoju učenika. Stoga je potrebno kombinirati metode i pristupe u navedenom modelu. Aktiviranje svih čula, povezivanje fizičkog pokreta, govora i emocija (dijalozi, recitacija, pjesme, itd.) neizostavni su i kod učenja i podučavanja arapskog jezika.

Vrlo važan pristup u učenju i podučavanju arapskog jezika jeste kompetencijski pristup, jer se temelji na operativnom znanju, tj. stavljanje arapskog jezika u funkciju u stvarnim situacijama (npr. telefonski razgovori, intervju za posao, odlazak u kupovinu, itd.). Pomenuti pristupi i metode koriste se u kombinaciji, jer samo tako doprinose razvoju učenika i njihovom samoostvarenju u nastavi arapskog jezika.

F/ VREDNOVANJE U PREDMETNOM KURIKULUMU

Vrednovanje omogućava kontinuirano praćenje ostvarivanja postavljenih ciljeva učenja i podučavanja i definisanih odgojno-obrazovnih ishoda. Također, putem vrednovanja nastavnik dobija informaciju o tome da li je njegov način podučavanja bio efikasan i uspješan, a učenik je informisan o postignućima i ostvarenju ishoda učenja iz pojedinih oblasti. Vrednovanje se vrši s tri aspekta: vrednovanje naučenog, vrednovanje za učenje i vrednovanje kao učenje.

Prvi aspekt (vrednovanje naučenog) je povezan sa sumativnim vrednovanjem, što podrazumijeva vrednovanje nivoa postignuća učenika tokom školske godine ili na samom kraju razreda.

Vrednovanje jezičkih vještina se može vršiti integrisano ili odvojeno. Integrisano se vrši putem testova s određenom tematikom u kojima su zastupljeni zadaci čitanja, slušanja, pisanja i govora, a rezultat je jedna ocjena. Ukoliko vještine vrednujemo odvojeno, onda se radi test slušanja, koji rezultira jednom ocjenom ili test s fokusom na neku drugu jezičku vještinu. Izolovani sumativni gramatički testovi nisu realni pokazatelji razvijenosti učenikovih vještina, te je potrebno u nastavi arapskog jezika koristiti se testovima na osnovu kojih se može pratiti učenikov napredak i postignuće u razvijanju jezičkih vještina. Takvi testovi podrazumijevaju integrisan pristup vještinama, kao i gramatici i vokabularu. Vrednovanje putem navedenih testova se vrši nakon obrađene tematike ili nastavnih jedinica koje su srodne. Sumativno vrednovanje se vrši brožčanom ocjenom od jedan do pet.

Vrednovanje za učenje je povezano s formativnim vrednovanjem, koje je sastavni dio kontinuiranog praćenja učenja i podučavanja. Radi se o kvalitativnoj informaciji o procesu učenja i podučavanja, kako za nastavnika, tako i za učenika. Naime, formativno vrednovanje je planirani proces u kojem dokazi o tome šta učenici znaju, razumiju i mogu uraditi služe nastavnicima da prilagode svoje podučavanje i učenici da prilagode svoj pristup učenju. Nastavnik pažljivo prati rad i zalaganje učenika pri čemu posebno vodi računa o načinu na koji saopštava nedostatke i greške, jer povratna informacija treba da bude konstruktivna i motivacijska. Na ovaj način stvaraju se uslovi da učenici preuzmu odgovornost za svoje učenje, dublje shvate očekivanja u pogledu kvalitetnog rada, te da na taj način unaprijede svoj rad. Formativno vrednovanje može i ne mora rezultirati ocjenom.

Vrednovanje kao učenje je savremeni pristup učenju, čemu odgovara sintagma "cjeloživotnog učenja". Naime, učenika tokom školovanja treba osposobiti da sam uči, da promišlja, pamti, zaključuje, planira i organizuje svoje učenje. Takav vid učenja i podučavanja je moguće realizovati putem diskusije, anketa, ček lista, evaluacija i sl., a sve s ciljem da se potakne učenik na samovrednovanje svog rada, na postavljanje ciljeva u učenju arapskog jezika, na svijesti o vlastitim snagama i slabostima u procesu učenja, itd. Samovrednovanje kao i vršnjačko vrednovanje može se primjenjivati prilikom aktivnosti pisanja ili govora, naravno uz skale za vrednovanje koje pripremi nastavnik.

Pored navedenog sumativnog i formativnog vrednovanja, postoji i dijagnostičko vrednovanje. To su testovi koji se daju na početku školske godine, kada je nastavniku potrebna informacija o stepenu postizanja ishoda u prethodnom razredu. Navedeni testovi su pomoć i informacija učeniku o eventualnim nedostacima i propustima u prethodnom periodu učenja

arapskog jezika i ne rezultiraju ocjenom. Također, dijagnostičko vrednovanje služi nastavniku kao smjernica za pripremanje i planiranje nastave u budućem radu.

Ispravno vrednovanje i ocjenjivanje treba da ispoštuje određene didaktičko-metodičke zahtjeve, a to su:

- mnogostrukost; vrednuju se i ocjenjuju znanje, vještine, stavovi, radne navike, interes za predmet, dakle ocjenjuje se cjelokupan učenikov rad;
- ocjena treba da bude javna, te je zadatak nastavnika da je obrazloži i da pruži učeniku detaljnu povratnu informaciju koja će mu dati jasne smjernice za budući rad;
- kontinuiranost, ekonomičnost i primjena raznolikih dokimoloških pristupa vrednovanju i ocjenjivanju praćenjem rada u grupi, u paru, individualno.

U toku školske godine rade se od 6. razreda osnovne škole 2 pismene zadaće (po 1 u svakom polugodištu) u razredima gdje je sedmični fond sati 2 sata i 4 pismene zadaće (po 2 u svakom polugodištu) u razredima u kojima je sedmični fond sati 3 ili više sati. Izuzetak je 4. razred – prvi strani jezik u gimnaziji u nejezičkim izbornim područjima u kojem se rade 3 pismene zadaće (2 u prvom polugodištu i 1 u drugom polugodištu). Njihovo koncipiranje i sadržaj treba osmisлити tako da predstavljaju što obuhvatniji presjek relevantnih odgojno-obrazovnih ishoda i gradiva koje se s učenicima obrađivalo i uvježbavalo u proteklom periodu.

Radi uspješnijeg i objektivnijeg vrednovanja i ocjenjivanja, potrebne su češće i kraće provjere znanja i napredovanja učenika putem izrade testova, kontrolnih zadataka, diktata, pismenih vježbi, upitnika itd. (10-15 minuta), te 2 niza zadataka objektivnog tipa (po 1 u svakom polugodištu), uz prethodno jasno obrazložen cilj provjere, uvijek ukazujući učenicima na jače i slabije strane. Nastavnik na osnovu rezultata ove evaluacije prilagođava nastavu, vraća se unazad ako je potrebno, usporava tempo, produbljuje, proširuje, mijenja i diferencira strategije i pedagoške pristupe, dok učenik, sa svoje strane, u svakom trenutku zna vlastiti nivo postignuća i polazeći od njega, ulaže i pojačava napore potrebne da stigne do željenog cilja. Svako vrednovanje i ocjenjivanje treba sprovoditi prema unaprijed utvrđenim i jasnim kriterijima, uz jasna obrazloženja, insistiranjem na pozitivnim stranama učenja, motivisanosti i zalaganju učenika. Na taj način ono predstavlja istinski oslonac i pomoć učeniku i nastavniku u zajedničkom konstruisanju procesa učenja i ostvarivanja postignuća. Nastavnik, također, treba da vodi evidenciju o praćenju učenika uz sve relevantne podatke (ocjene iz pismenih zadaća, testova, aktivnosti, redovnosti, kvaliteti izrade domaćih zadaća, itd.).

Načini vrednovanja jezičkih vještina:

Jesu li učenici razumjeli određene sadržaje vrednuje se usmeno ili pismeno: odgovaranjem na postavljenja pitanja, uz eventualna obrazloženja, postavljanjem pitanja, putem razgovora, opisivanja, davanjem rezimea, popunjavanjem praznina, objašnjavanjem ključnih riječi, povezivanje slika s pasusima teksta, utvrđivanjem redoslijeda slika ili pasusa nekog teksta i sl.

Jesu li učenici sposobni da se usmeno izražavaju i vode komunikaciju usmenim putem nastavnik provjerava tako što prati izgovor, tečnost izražavanja, logički slijed onoga što učenik izlaže, primjerenost situaciji, korištenje adekvatne leksike, koliko je gramatički ispravno (fokus je na razumljivosti sadržaja, a tek onda na gramatici), ispravan redoslijed riječi unutar rečenice.

Koliko su učenici sposobni da se pismeno izražavaju nastavnik vrednuje putem pisanja poruka, pisma, eseja, maila, rezimea, kritike, pozivnice, popunjavanja formulara i sl. Nastavnik

obraća pažnju na prilagođenost teksta temi, namjeni, publici i formi, na jasnoću izražavanja, na leksiku koju bira, logički slijed misli, redoslijed riječi u rečenici. Također, vodi računa i o poštivanju obrađenih gramatičkih sadržaja, s tim da je prioritarna razumljivost sadržaja, a tek onda i gramatika, jer je ona sredstvo ka cilju, tj. komunikaciji.

Prilikom vrednovanja usvojenosti gramatičkih sadržaja ili novih riječi potrebno je voditi računa da se ovo provjeravanje ne vrši odvojeno od praktične upotrebe kada su učenici prisiljeni na mehaničko ponavljanje bez kontekstualizacije. Gramatika je sredstvo ka cilju, usvajanje novih riječi također, a cilj je osposobiti učenike da pismeno i usmeno komuniciraju na arapskom jeziku, u skladu s njihovim uzrastom i odgojno-obrazovnim ishodima.

G/ PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

1. OSNOVNA ŠKOLA

Nastavu Arapskog jezika mogu izvoditi lica koja su završila fakultet nastavničkog smjera za arapski jezik kao:

- predmet u jednopredmetnoj grupi,
- A predmet ili ravnopravan predmet u dvopredmetnoj grupi,
- B predmet u dvojezičnoj grupi.

Nastavu Arapskog jezika mogu izvoditi lica koja imaju završen najmanje I (prvi) ciklus Bolonjskog sistema studiranja u trajanju četiri (4) godine (240 ECTS bodova) i koja su stekla akademsku titulu i zvanje bachelor ili ekvivalent za određenu oblast.

Lica koja u toku studija nisu polagala ispite iz pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičke grupe predmeta, dužna su ove ispite položiti u roku od godinu dana od dana stupanja na posao nastavnika.

2. GIMNAZIJA

Nastavu Arapskog jezika mogu izvoditi lica koja su završila fakultet koji obrazuje nastavnike kako slijedi:

- nastavu Arapskog jezika prvog, drugog i trećeg stranog jezika mogu izvoditi nastavnici koji su završili četverogodišnji studij arapskog jezika i književnosti.
- nastavu Arapskog jezika mogu izvoditi i lica koja imaju završen najmanje II (drugi) ciklus Bolonjskog sistema studiranja u trajanju od jedne godine (60 ECTS bodova) ili dvije godine (120 ECTS bodova) – ukupno 300 ECTS bodova sa bodovima prvog ciklusa, koja su stekla akademsku titulu i zvanje magistra ili ekvivalenta za određenu oblast.

Lica koja u toku studija nisu polagala ispite iz pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičke grupe predmeta, dužna su ove ispite položiti u roku od godinu dana od dana stupanja na posao nastavnika.

